

3 2044 106 330 186

180 1950

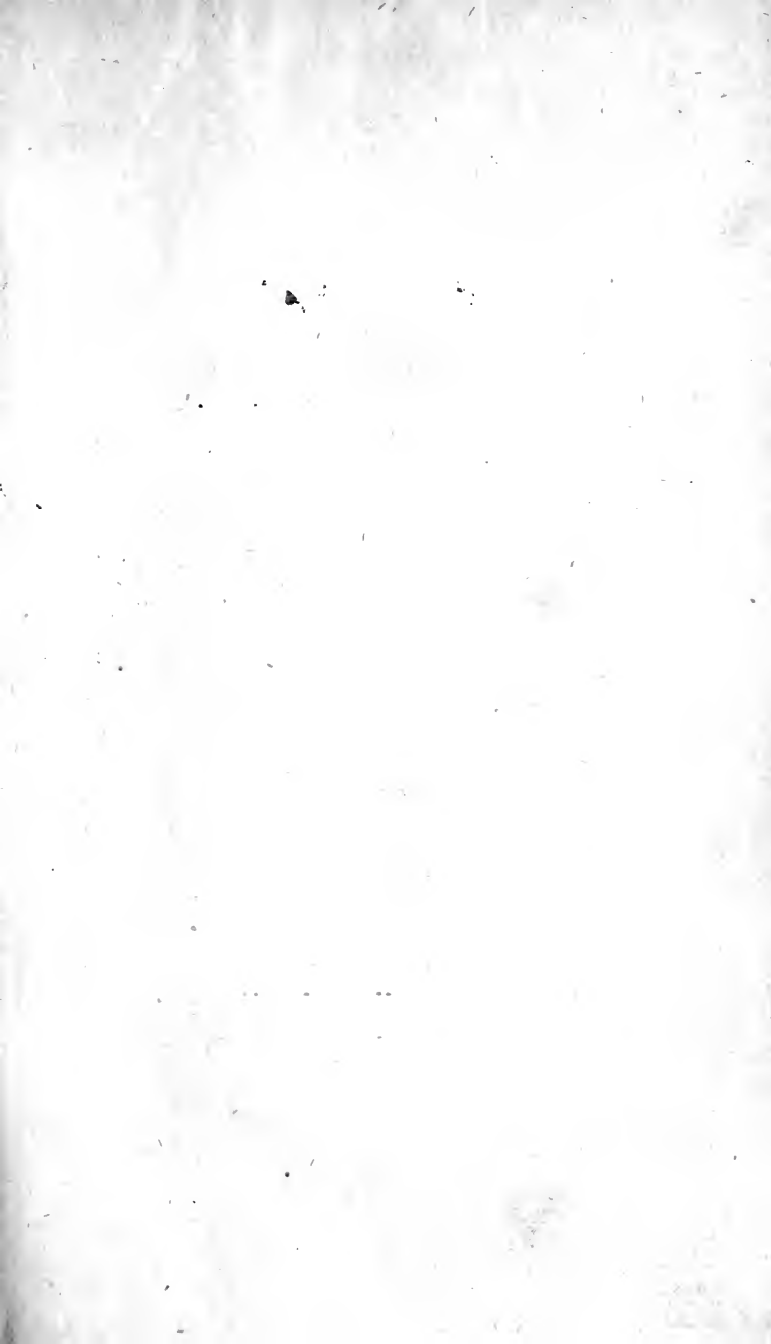
in Bibliotheca
Alexandrinae
1892

Wondelgem, 1912
George Sartori

LIBRARY OF THE GRAY HERBARIUM
HARVARD UNIVERSITY
THE GIFT OF

11
11
R 18

HARVARD COLLEGE
LIBRARY

Digitized by the Internet Archive
in 2016

SYLLOGE
PLANTARUM NOVARUM
ITEMQUE
MINUS COGNITARUM

A

PRAESTANTISSIMIS BOTANICIS
ADHUC VIVENTIBUS COLLECTA

ET

A SOCIETATE REGIA BOTANICA
RATISBONENSI

EDITA.

TOMUS SECUNDUS.

CUM TABULA LITHOGRAPHICA.

RATISBONAE,
TYPIS VIDUAE C. E. BRECK.
1828.

HERBARIUM

1918

HARVARD COLLEGE
JUL 27 1920
LIBRARY

Dr. George Engelmann
C. D. S. P. 18

TRANSFERRED TO
GRAY HERBARIUM

I n d e x.

- A*cinula candicans. Pagina 118.
 Acriopsis Javanica. 4.
 Acrospermum compressum. 118.
 Adiantum lunulatum. 3.
 Agarici. 82 — 99.
 Agyrium atrovirens. 117.
 Aleurodendrum album. 12.
 Allium amethystinum. 255. — arenarium. 31.
     — carinatum. 35.
     — crinitum. 255.
     — oleraceum. 32.
     — scorodoprasum. 31.
 Althaea arctica. 171.
 Angiopetalum punctatum. 7.
 Anthemis apennina. 250.
 Arenaria macrocalyx. 243.
 Artocarpus parvifolia. 53.
 Arum discolor. 50.
     — lacerum. 51.
     — punctatum. 50.
 Ascobolus furfuraceus. 116.
     — glaber. 116.
 Aspidium truncatum. 3.
 Atriplex philippica. 29.
 Baccharis chilensis. 27.
 Bactris Neromanni. 51.
 Barbula squarrosa. 216.
 Barbulae. 140.
 Bauhinia hirsuta. 199.
 Berteroa viridis. 245.
 Bikkia grandiflora. 8.
 Boletus. 104.
 Brehmia arborescens. 76.
 Bryum. 185 — 193.
 Cactus melocactus. 54.
     — tuberculatus. 21.
 Calamus salacca. 3.
 Calceolaria corymbosa. 116.
 Campanula dalmatica. 246.
 Cantharelli species. 99.
 Cardiocarpus amarus. 14.
 Carex Sieberiana. 49.
 Carumbium populifolium. 6.
 Caryota princeps. 51.
 Cassia biflora. 163.
     — elegans. 55.
     — rostrata. 55.
 Cecropia digitata. 53.
 Ceramium Cerasi. 116.
     — Ribis. 116.
 Centaurea glaberrima. 249. — karschiana. 250.

- Cerastium alsinifolium*, 243.
Cerbera Ahovai, 163.
Chrysanthemum Bauhini, 251.
Cianitis sylvatica, 11.
Cirsium Pumilio, 249.
Citrus Hystrix, 53.
Clavaria, 106.
Cleome brasiliensis, 169.
Climatium dendroides, 195.
Clithris quercinum, 116.
Coccomelia racemosa, 6.
Combretum comosum, 53.
Compositae, 7.
Coniophorae species, 160.
Conohea ovata, 62.
     — *viscosa*, 61.
Convolvulus chilensis, 18.
Corchorus pilobolus, 167.
Coryne sarcoides, 117.
Crinula calyciformis, 108.
Crotalaria macrophylla, 26.
     — *mollis*, 25.
     — *purpurea*, 173.
Crotalariae species, 76 — 79.
Cunila lyrata, 57.
Curculigo latifolia, 52.
Cynodontium inclinatum, 138.
     — *subsphaericarpon*, 137.
Cyrtophillum peregrinum, 8.
Dacrinyces, 117.
Daedaleae, 100.
Dianthus acuminatus, 242.
     — *nodosus*, 243.
     — *sylvestris macranthus*, 243.
Dicranum, 145 — 149.
Didymodon brevicaulis, 139.
     — *obtusifolium*, 138.
     — *rigidulum*, 139.
Dipsacus sylvestris horridus, 249.
Diplothenium maritimum, 51.
Dipteris conjugata, 3.
Ditiola radicata, 116.
Drimispermum urensis, 20.
Echium Schifferi, 218.
Epidendron aloifolium, 52.
     — *crithmifolium*, 52.
Erythraea Centaur. capit. 247.
Erythrina spinosa, 55.
Erythrochylus indicus, 6.
Euphorbia rablensis, 223.
     — *lucida leiocarpa*, 255.
Exidia species, 117.

- Filices. 2.
 Fissidens bryoides. 150.
 Geanthus. 5.
 Geoglossum. 107.
 Geranium ibericum. 68.
   — Londetii. 67.
   — Wlassovianum. 63.
 Gladiolus dalmaticus. 256.
 Gomphus. 99.
 Grimmia. 152 — 137.
 Gunnera perpensa. 28.
 Haemospermum arboreum. 90.
 Hedysarum conjunctum. 175.
   — flaccidum. 174.
   — triquerum. 175.
 Helicteres brasiliana. 69.
   — tiliaefolia. 24.
   — verbascifolia. 69.
 Helvellae. 103.
 Heyderiae. 108.
 Hibiscus collinus. 54.
   — dimidiatus. 75.
   — javanicus. 172.
   — strictus. 75.
 Hydnum. 104.
 Hydrangea. 38.
   — arborescens. 43.
   — cordata. 42.
   — hortensis. 46.
   — nivea. 49.
   — pubescens. 45.
   — quercifolia. 45.
   — radicata. 43.
 Hymenostomum. 127.
 Hypna. 201 — 216.
 Hyptis glomerata. 55.
   — graveolens. 56.
   — inodora. 56.
   — menthadora. 56.
 Hysteria veratrifolia. 5.
 Inula stricta. 253.
 Ipomoea bifida. 17.
   — coccinea. 17.
 Jussiaea octovalvis. 164.
 Justicia Echolium. 159.
 Kiesera sericea. 11.
 Kuhlia morindaefolia. 7.
 Latania Commersonii. 51.
   — rubra. 51.
 Leguminosae. 11.
 Leonurus neglectus. 61.
 Léotia. 109.

- Leskea*. 197 — 200.
Leucodon morensis. 150.
Limonia microphylla. 53.
Linaria apennina. 247.
Linum fastigiatum. 244.
     — *laeve*. 244.
Loasa tricolor. 21.
Logania latifolia. 53.
Lysimachiae. 14.
Malpighia glabra. 165.
Malvaceae. 11.
Marantha bicolor. 52.
     — *gibba*. 51.
Marrubium Thouini. 23.
Marumia dioica. 12.
Meesia. 183 — 185.
Mentha dalmatica. 249.
     — *plicata*. 248.
Menthae. 225 — 238.
     — *hybridae*. 259.
Melastomae. 10.
Mephitida. 9.
Merulii species. 100.
Mesembryanthemum corolliformae. 224.
Mnium. 193 — 195.
Monnicria semiserrata. 63.
Morchella esculenta. 108.
Mycetia cauliflora. 9.
Myrsineae. 7.
Myrtus acris. 167.
Naemateliae. 117.
Neckera. 196.
Onagrae. 10.
Onosma tenuifolium. 246.
Onychium carnosum. 3.
Ophiopteris verticillatis. 3.
Orchideae. 4.
Orescia montana. 15.
Orthotricha. 167 — 178.
Palmae. 3.
Panax fruticosa. 154.
Pandanus amaryllidifolius. 62.
     — *latifolius*. 52.
Pangium edule. 13.
Paripon Palmiri. 51.
Pelargonium citriodorum. 67.
Periola tomentosa. 118.
Pezizae. 110 — 116.
Phasca. 122 — 126.
Phaseolus alatus. 79.
     — *asperrimus*. 81.
     — *ficifolius*. 80.

- Phyteuma armeriaefolia*. 246.
Phlebia merismoides. 105.
Phyllanthus obtusus. 65.
Pinus sumatrana. 53.
Piper incanum. 53.
Pistilaria. 103.
Pitcairnia. 52.
Pohlia. 181 — 182.
Polycnemum Heufelii. 219.
Polypori species. 100 — 104.
Polytricha. 151 — 154.
Pomangum. 10.
Pothos rubrinervia. 51.
Preslia cervina. 258.
Problastes aeneifolia. 10.
Psidium Cattleyanum. 166
     — *dichotomum*. 166.
Pterilema aceriflorum. 13.
Pterogonium longifolium. 137.
Pterospermum acerifolium. 54 — 170.
Punica granatum. 22.
Pulegium vulgare. 239.
Rhexia aspera. 55.
     — *cognata*. 20.
Rhicia undulata. 110.
Rhynchospermum verticillatum. 8.
 Rubiaceae. 8.
Ruellia viscidula. 62.
Ruizia diversifolia. 54.
     — *variabilis*. 54.
Salacca edulis. 3.
Salices. 54 — 58.
Salvia caucasica. 58.
     — *flexuosa*. 57.
     — *hirta*. 60.
     — *odorata*. 59.
     — *subtriloba*. 58.
Sariava. 12.
Satureja fasciculata. 248.
Saxifragae. 241 — 242.
Schima Noronhae. 14.
Schizanthus porrigens. 16.
Schizopetalon Walkeri. 24.
Schizophyllum comune. 100.
Schoedonorus ferrugineus. 221.
Schoenorchis juncifolia. 4.
Sclerotium. 118.
Senecio apenninus. 252.
     — *apuanus*. 252.
     — *bohemicus*. 253.
     — *frondosus*. 252.
     — *multangularis*. 253.
     — *serratifolius*. 170.

- Sesameae. 6.
 Sida. 70 — 74.
 Sistotrema confluens. 105.
 Sisyrinchium laxum. 64.
 Solanum impediens. 164.
 Solenia fasciculata. 116.
 — ochracea. 116.
 Solidago laxa. 254.
 Spermœdia Clavus. 118.
 Sphagnum compactum. 121.
 — contortum. 121.
 — cuspidatum. 122.
 Splachna. 127 — 129.
 Statice airoides. 255.
 — angustifolia. 254.
 — coralloides. 255.
 — dictyophora. 254.
 — glomerata. 255.
 Stevenia Alyssoïdes. 153.
 Stictis radiata. 116.
 Syntrichia. 140.
 Tsgularia adianthifolia. 3.
 Tetractis paludosa. 8.
 Thelephorae. 105.
 Theobroma guianensis.
 Thymus villosissimus. 248.
 Tiliaceae.
 Timmia austriaca. 185.
 Tremellae. 117.
 Trichostoma. 140 — 144.
 Tricocae.
 Trifolium caucasicum. 245.
 — patulum. 245.
 Triplidium Pinastri. 116.
 Trollius asiaticus. 169.
 Tussilago racemosa. 251.
 Tympanis conspersa. 116.
 Typhula eritropus. 108.
 — gyrans. 108.
 Veronica apennina. 247.
 — brevicaulis. 247.
 — bracteata. 49.
 Vericaria canescens. 63.
 Waltheria corchorifolia. 66.
 — rotundifolia. 67.
 Webera. 179 — 180.
 Weissia. 150 — 151.
 Zamica dentata. 52.
 — horrida. 52.
 — pygmea. 53.
 Zieria lanceolata. 161.
 Zygoglossum umbellatum. 5.

S y l l o g e

p l a n t a r u m n o v a r u m

vel

minus cognitarum.

Tomus secundus.

Nova plantarum indicarum genera.

C. G. C. Reinwardt, professor in Universitate literaria *Lugduni* Batavorum florente, quem amicum veneror, — rogatus, ut characteres aliquot plantarum generum, quae in insula Java per septennium moratus sive detexerit sive acuratus constituerit, breviter mihi describeret precibus libentissime satisfacit, descriptionemque publici juris facere permisit. Quae igitur ut mox palam fieret, curae fuit, botanices cultoribus id gratum fore persuasus. Generum vero characteres ut recte judicentur, e literis a viro celeberrimo ad me scriptis, verba quaedam exscribo, quae latino idiomate fere ita sunt:

„Haud sine ullo timore aliquot plantarum generum, quae ut nova proposui, characteres tecum

communico. Nonnulla genera jam ante plures annos sunt determinata, sed tempore loquere, quo omnibus, quae nostro aevo literae praebent auxilia, eram destitutus. Multa exinde sunt mutata, quapropter, si omnia nunc denuo essem comparaturus repetiturusve, diutius desideriiis tuis haud fuisset satisfaciendum. In iudicando opusculo haec respicere velis; etiamsi iudicio botanicorum genera illa submittere non dubitem. Quae tu alique corrigere et emendare velint, gratissima mihi erunt.“

„Nomina generum partim per se ipsa intelligi possunt partim eorum etymologia est scripta. Filicum genus, *Ceramium*, propter tegularum indusii figuram, hoc nomen retinere non potuit, quod v. c. Roth nomen illud ante *Adansonium* generi algarum indidit. *Tegulariam* igitur nominavi. *Kuhlia* in honorem Kuhlîi, naturae scrutatoris optimaë spii, in insula *Java* mortui, nominata; *Marumia* autem in honorem Marumii, amici; *Bikkia* pictoris Bik, qui optimas plantarum mearum in India delineavit imagines; *Kiesera* e viro celeb. Kieser, prof. Jenens., nomen traxit.“

Dr. Hornschuch.

* * *

I. Filices.

1. *Onychium*. Sori subrotundi, solitarii, magni, in apice laciniarum frondis excavato cupuliformi immersa. Indusium nullum.

Spec. *O. carnosum*. Rhizoma carnosum. Frons pinnatifida.

2. *Ophiopteris*. Sori punctiformes, rotundi, seriatim, utrinque juxta costam orti. Indusium e vena laterali, reniforme, extrorsum dehiscens.

Spec. *Oph. verticillata*. Stipes lignosus squamatus. Frondes integerrimae, verticillatae.

3. *Tegularia*. Sori submarginales, oblongi, centro depressi. Indusium oblongum peltatum, basi emarginatum et adnatum, margine undique dehiscente.

Spec. *T. adianthifolia*. *Aspidium truncatum*, Sw. et Willd. *Adiantum lunulatum* Houtt. tab. 100. f. 1.

4. *Dipteris*. Capsulae in disco frondis sparsae, solitariae aut confertae. Indusium nullum.

Spec. *Dipteris conjugata*. Filix elegans. frondes duae, in stipite communi elongato terminales, palmato-laciniatae, dichotomo-nervosae.

II. Palmae.

5. *Salacca*. Flores dioici, spathacei. Spadices conferti. *Masc.* Flores squamis distincti. Cal. 3-phyllus. Cor. infundibulif. 3-fida. Stamina fil. 6, cum corolla e basi carnosae enata. *Flores fem.* spicati, squamis rigidis distincti. Cal. 3-phyllus. Cor. 3-partita, rigida, ovarium setis tectum. Bacca turbinata, squamoso-setosa, trisperma.

Spec. *Salacca edulis* R. (Calamus Salakka

Willd.) acaulis. Spatha subradicalis, petioli spinis longis horridi.

III. *O r c h i d e a e.*

6. *Acriopsis*. Cor. 4-petala. Labellum columnae insidens, calcaratum, disco canaliculato-bilobum. Columna utrinque glandulâ stipitatâ aucta, apice acuminata, antherifera, postice galecta. Pollinis massae 2.

Spec. *Acr. javanica*. Parasitica, bulbosa. Folia e bulbo. Scapi radicales. Flores racemosi.

7. *Schoenorchis*. Cor. 5-petala, erecta. Labellum calcaratum. Stigma sessile. Squama antherifera et operculum antherae unguiculatum cum dentibus lateralibus duobus apice connexa. Filamentum elastice resiliens. Massae pollinis duae. Columna subnulla. (Fructificatio singularis. Columna genitalis vix ulla. Stigma sessile fornicatum. Anthera inter dentes duos acuminatos conniventes. — Operculum cucullatum, ungue plano, recurvato. Filamentum squamae obovatae adnatum, genu inflexo sub operculo reconditum, elastice resiliens.)

Spec. *Sch. juncifolia* et *Sch. micrantha*. Parasiticae, caulescentes; foliis junceis, teretibus.

8. *Zygoglossum*. Corolla 5-petala, petalis duobus exterioribus elongatis ligulatis basi gibbis, circa labellum conniventibus; tertio opposito orbiculato, pilifero; duo interiora breviora, oblonga,

pilifera. Labellum cordato-oblongum, unguiculatum, versatile. Massae pollinis duae ceraceae.

Spec. *Zygoglossum umbellatum*, Parasiticum, repens, bulbiferum. Folium e bulbo solitarium. Scapus radicalis, umbellatus.

9. *Hystèria*. Corolla 5-petala; petala exteriora canaliculata, interiora unguiculata. Labellum unguiculatum, integrum, reflexum. Stylus teres. Stigma sagittatum, bifidum. Anthera postica, persistens, apice dehiscens. Massa pollinis bipartita, granularis, botryoidea.

Spec. *H. veratrifolia*. Caulescens, terrestris. Spica terminalis.

IV. Scitamineae.

10. *Geanthus*. Amomi spec. Roxb. Calyx rumpens. Corolla tubo longissimo filiformi, limbo 3-partito. Labellum oblongum, cucullatum, integrum. Anthera emarginata, nuda. Corpora nectarina 2. 5. plura, ovarium stipantia.

Caules herbacei, altissimi. Scapi radicales in quibusdam subterranei. Flores dense spicati, speciosi.

V. Tricoccoe.

11. *Coccomelia*. Dioica. Flores racemosi. Masc. Perigonium 4-5 phyllum: foliolis concavis, inflexis. Stamina fil. 5-6, thalamo inserta; antherae didymae. Rudimentum ovarii. Foemin. Perigonium 5-phyllum, ovarium globosum. Stigmata tria, reflexa, incumbentia, lacera. Bacca

corticata; trilocularis. Semina pulpae immersa, e receptaculo centrali truncato pendula.

Spec. *C. racemosa*. Rambé. Marsd. Sumatr. ed. 3. tab. 7. Arbor. Fructus edulis.

12. *Carumbium*. Monoicum. *Flores masc.* Calyx 2-phyllus. Cor. o. Stamina 3-6-9 monadelphæ. *Flores femin.* in eodem cum floribus masculis racemo, inferiores. Cal. 3-phyllus. Cor. 6. Stylus 1. Stigmata duo. Capsula bilocularis. Semina arillo fungoso cincta. Embryo *Crotonis*.

Spec. *C. populifolium*. Arbor lactescens, succo acerrimo.

13. *Erythrochylus*. Dioica. *Flores masc.* spicati, glomerati, minimi. Calyx 3-phyllus, caducus. Cor. o. Stamina plurima, squamulis lacris stipata. *Flores femin.* in spicis brevioribus. Cal. 3-4 phyllus, persistens. Stigmata 3-4, sessilia, lacero-plumosa. Capsula 3-4 cocca, 3-4 valvis, 3-4 locularis. Dissepimenta valvis affixa. Receptaculum seminum centrale, tetragonum. Semina solitaria, pendula, baccata, Embryo *Crotonis*.

Spec. *E. indicus*. Arbor. Semina baccata pulpâ coccinea.

VI. *Sesameae* s. *Cyrtandraceae*?

14. *Kuhlia*. Calix brevis, 5-fidus. Cor. 1-petala, infundibuliformis, subaequalis, ore 5-fido. Stam. fil. 5, basi corollae adnata; antherae oblon-

gae. Stylus simplex. Stigma capitatum. Capsula subbilocularis, dissepimenta duo opposita, e membranis geminatis revolutis composita. Semina numerosa parva, albuminosa.

Spec. *K. Morindaefolia*. Arbor humilis, foliis oppositis magnis coriaceis undatis. Flores racemosi, penduli, (Digitalis.)

Genus affine *Didymocarpo Wallich*, cujus plures species in Java insula etc. observatas, olim *Rhynchoscarpi* generis, nomine comprehendit.

VII. *M y r s i n e a e.*

15. *Angiopetalum*. Cal. 5-fidus, persistens. Cor. 1-petala, rotata, 5-partita; laciniis cucullatis, antheras includentibus. Stam. filamenta 5, brevissima, corollae inserta; antherae corollae laciniis inclusae, mucronatae, basi emarginatae. Bacca 5-sperma.

Genus *Ardisiae* maxime affine, fructu 5-spermo distinctum.

Spec. *Angiopetalum punctatum*. Planta humilis. Caulis herbaceus. Flores racemosi, pedicellis subumbellatis. Corolla alba, rubro-punctata.

VIII. *C o m p o s i t a e.*

16. *Rhynchospermum*. Flores radiati. Anthodium hemisphaericum, imbricatum, squamis obtusis, margine membranaceis. Receptaculum nudum. Pappus setosus. Semina radii longius rostrata.

Spec. *Rh. verticillatum*. Herba. Rami terminales, verticillati. Pedunculi, 1-flori, axillares. Radius albus. Folia serrata.

17. *Tetraotis*. Anthodium tetraphyllum, foliolis nervosis, duobus oppositis minoribus. Receptaculum paleaceum. Corollulae radii minores, 3-4 fidae, foemineae; disci tubulosae 4-5 fidae, abortivae. (Syngenesia necessaria) Semina paleis involuta. Pappus nullus.

Spec. *T. paludosa*. Herba hirsuta. Folia opposita sessilia. Flos terminalis, solitarius.

IX. *R u b i a c e a e*.

18. *Bikkia* R. *Portlandia tetrandra* Forst. Flores superi. Calyx basi ovario adnatus, supra 4-partitus, laciniis oblongis, compressis, carnosis. Corolla infundibuliformis, plicata, ante anthesin quadrangula. Stam. fil. 4, receptaculo floris inserta, antherae longissimae filiformes. Stylus simplex. Stigmata 2. Capsula bilocularis, bivalvis: valvis bifidis. Semina plurima, margine membranaceo-glanduloso cincta.

Spec. *Bikkia grandiflora*. Arbuscula lactescens. Fol. opposita, obovata. Flores maximi, axillares, solitarii.

19. *Cyrtophyllum*. Flores superi. Calyx parvus, subglobosus, sepalis 5 orbiculatis, adpressis. Corolla infundibuliformis, limbo 5-partito.

Stamina filamenta 5, sub fauce corollae, exserta. Antherae oblongae, versatiles, basi bifidae. Stylus simplex. Stigma truncatum. Bacca bilocularis, polysperma. Receptaculum seminum carnosum, dessepimento affixum.

Spec. *C. peregrinum*. Arbor. Folia opposita, integerrima, supra convexa.

20. *Mephitidia*. Calyx 4-5 fidus, superus. Cor. tubulosa, infundibulif. 4-5 fida, intus villosa. Antherae 4-5 sessiles, in tubo corollae. Stylus simplex. Stigmata 4-5, clavata. Drupa coronata, nucibus 4-5, triquetris, 1-spermis.

Frutices. Folia opposita, integerrima. Cortex quarundam specierum foetidissimus.

21. *Mycetia*. Calyx turbinatus, dentibus 5 acutis. Corolla tubulosa, infundibuliformis, intus subvillosa, ore 5-fido, revoluto. Antherae in basi tubi subsessiles. Stylus longitudine tubi. Stigmata 2, incrassata. Bacca in calycis tubo fungoso-carnoso, bilocularis, polysperma. Semina minutissima, angulata.

Spec. *M. cauliflora*. Frutex glaber. Stipulae acutae. Folia integerrima. Pedunculi laterales, trichotomi.

22. *Haemospermum*. Calyx 5-dentatus. Corolla parva, rotata, 5-fida, intus villosissima. Stigma globosum, crassissimum. Capsula bivalvis, bilocularis, pisiformis. Dissepimentum valvis pa-

rallelum. Receptacula seminum dissepimento adnata. Semina plurima, imbricata, intra pulpam coccineam nidulantia.

Spec. *H. arboreum*. Arbor. Folia lanceolata glabra. Pedunculi axillares trifidi. Flores parvī.

23. *Pomangium*. Calyx superus, 5-partitus. Corolla rotata. Antherae connatae. Stigma globosum. Capsula calyce cincta, 2-locularis, operculata, polysperma.

Herbae hirsutae. Pedunculi trifidi. Floris discus carnosus abit in capsulae operculum, quo lapso, capsula hiat ore multifido-ciliato connivente.

X. *O n a g r a e*.

24. *Problastes*. (πρωιβλαστης) Cal. superus 5-fidus. Cor. supera, 5-petala. Stamina fil. 10, calyci inserta. Ovarium inferum, oblongum, compressum. Stylus simplex. Nux oblonga, putamine cellulosa, 1-locularis, 1-sperma. Embryo inversus.

Spec. *Prob. cuneifolia*. *Rheede Malab.* VI. tab. 37. Frutex maritima. Folia alterna, integerrima, obtusa, emarginata. Fructus diu persistit; semina saepius ex ipsa herba matre germinata.

XI. *M e l a s t o m a e*.

25. *Cianitis*. Flores superi. Calyx globosus, 5-dentatus. Cor. 5-petala, disco epigyno inserta,

petalis carnosis, acutis. Stam. filam. 10-12, ibidem inserta. Antherae insertae, ovatae emarginatae. Styli 5, reflexi; stigmata clavata. Bacca pisi-formis, disco umbonato coronata, quinquelocularis polysperma.

Spec. *C. sylvatica*. Caulis herbaceus. Folia opposita serrata. Cyma terminalis, trifido-dichotoma ramosissima, tota coerulea.

XII. *Leguminosae*.

26. *Kiesera*. Calyx campanulatus, basi gibbus, 5-dentatus, dentibus inaequalibus, inferiore longiore, carinato. Vexillum orbiculatum. Stamina diadelpa. Stylus sursum planiusculus, introrsum villosus. Legumen lineare, compressum, apice adunco, polyspermum. Semina orbiculata, compressa.

Spec. *K. sericea*. Frutex sericeo-tomentosus. Folia pinnata. Racemi terminales. Flores magni, Robiniae Pseudo-Acaciae, albi, vexillo extus discolore.

XIII. *Tiliaceae, Ternstroemineae*.

Sauraviae species Dec.

27. *Marumia? Vanalphenia*, Leschen. *Scapha*, Noront. Calyx inferus, 5-sepalus, sepalis rotundatis, concavis, 2 exterioribus. Cor. 1-petala (rarius polypetala) rotata, plana, 5-partita, subcarnosa. Stam. fil. plurima, corollae basi inserta; antherae oblongae erectae, obtusae. Styli 3-

4-5, basi nonnunquam connati. Bacca globosa, 3-5 locularis. Receptacula carnosa, centralia. Semina plurima, minuta, rugosa. Arbores aut frutices. Folia magna, alterna, saepe hirsuta, exstipulata. Inflorescentia caulina aut ramea. Spec. plurima Javanicae et Moluccanae.

M. *dioica* floribus dioicis gaudet. M. *pentapetala* petalis distinctis.

XIV. *M a l v a c e a e*.

28. *Aleurodendron*. Calyx simplex 5-fidus. Cor. 5-petala. Stam. fil. 5, monadelphæ. Styli 5, discus glandulosus, 5-lobus. Capsulae 5. connatae, bivalves, margine interiore dehiscentes. Semina solitaria, alata.

Arbor. Folia canescenti-tomentosa.

Spec. *Aleur. album*.

29. *Sariava*. Flores 2-3-bracteati, superi. Calyx 5-fidus; persistens. Corolla rotata 5-fida reflexa. Stamina numerosa, duplici serie corollae tubo inserto. Stylus simplex. Stigma 3-gonum. Drupa pisiformis, sulcata, coronata, 2-locularis, polysperma.

Arbores. Folia alterna, coriacea, serrulata, nonnunquam pellucido-punctata. Flores subspicati, parvi.

30. *Pangium*. Rumph. II. tab. 59. Flores dioici. Mas. Calyx 2-3, sepalus, sepalis ventricosis. Cor. 9-petala. petalis rotundatis, margine tenuiore ciliato. Parapetala totidem, petalis oppo-

sita, minora, subrotunda, sericeo-villosa. Stamina fil. numerosa, disco carnosio inserta, compressa, carnosia. Antherae versatiles, biloculares, basi emarginatae. *Femina*. Cal. cor. parapet. uti in mare. Ovarium magnum, ovatum. Stigma maximum, sessile, discoideum, planum, lineolis 4 cruciatis excavatis. Fructus maximus, capsularis, 1-locularis, polyspermus. Semina maxima, angulata, parieti capsulae internae quadrifariam inserta, membranis carnosis inclusa. Hilum maximum testa durissima. Embryo in centro endospermii. Cotyledones maximae, plicatae, multinerviae. Arbor excelsa. Folia magna cordata. Flores magni, axillares.

Spec. *Pangium edule*.

31. *Pterilema*, R. *Engelhardia* Leschen. Arbor dioica. Flores spicati; spicae masculae confertae, femineae solitariae, pendulae. *Mas.* Cal. et Cor. o. Stamina 6, monadelphia. *Fem.* Involucrum 1-florum, campanulatum, inaequale, 4-fidum, lacinula inferiore brevi, superioribus elongatis, alaeformibus, media longissima, basi hirsuta. Cor. o. Calyx 4-5 fidus, ovarium artissime includens. Ovarium hispidum, 2-4 partitum. Styli 2-4. Capsula 2-4 partita, 4-locularis, loculis margine interiore dehiscentibus, 1-spermis.

Nomen: πτερον ala. ειλγμα involucrum.

Spec. *Pt. aceriflorum*. Arbor. Folia pin-

nata. Spicae fructiferae longae, pendulae, *Aceri* similes.

32. *Schima*. Noronh. icon. ined. Calyx 5-fidus, inferus, brevis. Corolla rotata, 5-partita, laciniis rotundatis, quinta crassiore, operculari, reliquis ante anthesin includente. Stam. fil. plurima, corollae tubo inserta. Stylus simplex. Stigma 5-fidum. Capsula globosa, 5-locularis, 5-valvis, apice deliiscens, valvis basi connatis. Dissepimenta valvacea, crassissima, lignea. Receptaculum columnare, clavato-capitatum. Semina arillata, arillo alato.

Spec. *Sch. Noronhae*. Arbor. Folia alterna, subserrata. Pedunculi axillares, 1-flori, sub flore clavati. Flores speciosi.

33. *Cardiopus*. *Rex amaroris* Rumph. II. t. 41. Calyx minimus, trifidus. Cor. tripetala, calyce longior, petalis oblongis, reflexis. Stamina fil. 6, corolla breviora, thalamo inserta. Ovarium annulo glandulari dentato cinctum, compressum, emarginatum. Stigmata duo sessilia, adnata. Capsula compressa, obcordata, biloba, margine alata, siliculiformis, bilocularis, loculis 1-spermis. Semina compressa, pendula, embryo supero, radícula exserta.

Spec. *C. amarus*. Arbor. Folia conferta; obtusissima. Pedunculi axillares, racemosi. Flores minimi, virescentes.

XV. *L y s i m a c h i a e.*

34. *Orescia*. Calyx 5-partitus, laciniis acutis. Cor. 1-petala, rotata, subcampanulata, patens. Stam. fil. 5, basi corollae inserta. Ovarium globosum. Stylus filiformis. Stigma obtusum. Capsula globosa, 1-locularis, trivalvis, polysperma. Receptaculum seminum centrale, globosum.

Spec. *Or. montana*. Caulis herbaceus. Folia alterna ovalia, denticulata. Pedunculi axillares bifidi, ad divisuras bracteolati. Flores flavi, *Lysimachiae* similes.

35. *Drimyspermum*. Flores capitati; capitulum sessile, involucre polyphylo basi cinctum. Flores receptaculo communi insidentes. Perigonium simplex, corollinum, hypocrateriforme, tubo longo, limbo 4-partito, laciniis oblongis, obtusis. Stam. fil. 8, tubo inserta, corolla longiora. Antherae adnatae. Ovarium superum; Stylus erectus, capillaris, staminibus vix brevior. Stigma bifidum. Drupa nucibus 2, 1-spermis. Semina endosperma. Embryo superus.

Spec. *Drimyspermum urens*. Arbor. Folia opposita, integerrima, exstipulata. Seminum endospermum acerrimum, urens.

---

*Plantae novae vel minus cognitae ex
horto Imperiali Pawlowskiensi. Obser-
vatae et descriptae a J. A. Weinmann.*

1. *Schizanthus porrigens* Grah.

Char. natur. Calyx quinquepartitus. Corolla monopetala, breve tubulosa, bilabiata, irregularis, fere papilionacea. Labium superius maximum, quinquelobatum, inferius tripartitum: laciniis lateralibus falcatis, obtusis; infima lacinia fere carinata, profunde emarginata. Stamina quatuor: duo sterilia. Capsulam maturam non vidi.

Descriptio. *Caulis* herbaceus, 2-3 pedalis, parum ramosus, erectus, inferne fere glaber, superne pilis simplicibus glanduliferisque instructus.

Folia alterna; inferiora petiolata: petiolis $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$ unc. longis, bipinnata: pinnulis oppositis alternisque, decurrentibus; superiora pinnata: pinnis pinatifidis dentatisque, omnibus obtusis; suprema sessilia, laciniata, dentata vel integerrima. *Pedunculi* terminales, racemosi, bracteati, oppositifolii: pedicellis unifloris. *Bractee* ovatae vel rotundae. *Corollae* tubus subcompressus, calyce paullulum brevior. *Labium* superius dilutissime violaceum, in centro macula sulphurea, punctis lineolisque atropurpureis, ornatum, quinquelobatum: lobis quatuor lateralibus bifurcatis, intermedio ovato, omnibus obtusis emarginatisque. *Labium* inferius tripartitum: laciniis lateralibus undique pallide vio-

laccis, in medio fere atropurpureis, falcatis, obtusis; lacinia infimã brevissima, fere bifida, atropurpurea, excavata. *Stamina* ad faucem corollae inserta. *Filamenta* violaceo-striata. *Antherae* virides. *Stylus* atroviolaceus, adscendens, 4 lin. longus.

In Regno chilensi. ☉

2. *Jpomoea coccinea* var. *laciniata* Mibi.

Caulis alte volubilis, subsulcato-angulatus, sub lente pilosiusculus. *Folia* inferiora hastato-lanceolata, profunde laciniata, 2 unc. et ultra longa, $1\frac{1}{2}$ unc. fere lata; superiora hastato-pinnatifida: laciniis lineari-lanceolatis, acutis, omnia petiolata: petiolis 1 - $1\frac{1}{4}$ unc. longis. *Pedunculi* axillares, triflori, foliis aut multo longiores aut breviores. *Calyx* subverruculosus, quinquepartitus: laciniis inaequalibus, breve-aristatis, tubo corollae arcte adpressis. *Tubus* atque *limbus* corollae uncialis: lobulis brevioribus obtusis breve-aristatis. *Genitalia* atque color corollae ut in *a*.

Inter alia semina ex America boreali missa excrevit haec memorabilis varietas; quae praeterlapso aestate in horto nostro primo floruit. ☉

3. *Jpomoea bifida*? Roem. et Schult. IV. pag. 241. (holosericea Mibi.)

Foliis cordato-ovatis, acutis, integerrimis cano-tomentosis; *cymis* axillaribus, pedunculatis dichotomis; *calycibus* inaequalibus, truncatis.

Caulis 10-15 pedalis, lignosus, volubilis, teres, tomentoso-mollis, ut (excepta corolla) omnes plantae partes. *Folia* laeviter cordata, alterna, 2-3 unc. longa, teretes. *Pedunculi* axillares, longitudine varii, $\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{4}$ unc. longi, cymosi. *Cyma* 9-12 flora: pedicellis fere aequalibus. *Bractee* sub quovis pedicello, lanceolatae, parvae. *Calyx* 3 lin. longus subcylindricus: foliolis inaequalibus, obtusissimis, truncatis. *Corolla* infundibuliformis, dilute-violacea: plicis albicantibus, ciliolata, quinquentata, 4-5 lin. calyce longior. *Filamenta* inaequalia, tubo corollae longiora. *Antherae* albae, oblongae. *Stigmata* duo, oblongiuscula. *Capsulam* maturam non vidi.

E seminibus brasiliensibus. Floret (in calidariis nostris) sero autumnis. ♀

4. *Convolvulus chilensis?* Pers. Synop. plant.

I. pag. 180. (variabilis Mihi.)

Caule volubili; foliis tri-quinquelobisque hastatis, lobis lateralibus hinc inde repandis, obtusis, subsericeo-argenteis, pedunculis 1-2 floris.

Caulis 4-6 pedalis, tenuissime sericeo-argenteus, ut tota planta. *Folia* petiolata: petiolis 2-7 lin. longis, canaliculatis, hastato-lobata, 1-2 unc. longa. *Lobi* respectu directionis et formae valde variant. *Pedunculi* axillares, 1-2 flori, 1-2 unc. longi, firmi, apice bracteis 2-4 oppositis vel alternis, linearibus. *Calycis* foliola nigricantia, ovata, ventricosa, obtusissima, crenata, 3 lin. longa. Co-

rolla pallide-rosea, crenata, 4-6 lin. calyce longior. *Stylus* 3-4 lin. longus, persistens, totus glaber. *Stigma* bifidum: laciniis filiformibus. *Stamina* subaequalia. *Antherae* atropurpureae. *Capsula* compresso-globosa.

E seminibus chilensibus. †

Planta nostra non bene convenit cum descriptione in Syst. Veg. Roem. et Schult. IV. pag. 271 data; hac de re incertus adhuc sum, an sit vera planta a celeb. Persoonio indicata. Figuram citatam non vidi.

5. *Bauhinia hirsuta*.

Foliis cordatis, subtus pubescentibus: lobis ovatis, obtusis; calycibus monophyllis, rumpentibus.

Fructiculus 3-4 pedalis: cortice cinereo.

Ramuli sulcati, pubescentes. *Folia* alterna, petiolata, leviter cordata, supra glabra, subtus pubescentia, 9 nervia, 2-4 unc. lata, 3-5 unc. longa. Lobi divergentes, obtusi. *Setula* inter lobos. *Petioli* $1\frac{1}{2}$ -2 unc. longi, supra canaliculati, pubescentes. *Corymbi* terminales, pauciflori. *Pedicelli* $\frac{1}{2}$ unc. longi, basi stipulati. *Stipulae* lanceolatae, acuminatae, parvae. *Calyx* monophyllus, uno latere dehiscens, acuminatus, 5-dentatus: dentibus setaceis, tempore florescentiae basi remotus: foraminibus 3-4 instructus, persistens. *Petala* 5 aequalia, ovata, excavata, candida: linea dorsali obscuriori. *Stamina* decem cum petalis calyci inserta, inaequalia. *Antherae* flavae, 2 lin. longae.

Pistillum flexuosum. *Stigma* obliquum, subexcavatum, viride. *Legumen* maturum non vidi.

Sub nomine indicato ante tres annos semina a Dom. de Parmentier e Hollandia missa, qui ex India orientali accepisse dicitur. Floret (in Calidariis nostris) Septemb. Octob. 5. — An Bauhinia candida Ait.?

6. *Rhexia cognata* Mihi.

Oclandra, caule tetragulo, strigoso: foliis oppositis, ovatis, petiolatis, trinerviis, strigosis, calycibus stellato-pilosis.

Caulis herbaceus, 2-3 pedalis, erectus, ramosus ad angulos viridis et praecipue strigosus; ramis oppositis simplicibus. *Folia* sparse-strigosa, 1-1½ unc. longa, 6-9 lin. lata, obtusa, dependente. *Petioles* 2-3 lin. longi, canaliculati. *Flores* terminales, 3-5, glomerati, fere sessiles. *Calyx* subglobosus, intumescens, quadripartitus: laciniis lanceolatis, margine ciliatis, in medio usque ad basin stipitato-stellato-pilosus, (pappos stipitados exacte referentes). *Stipulae* ad florum basin ovatae vel ovato-lanceolatae, strigoso-ciliatae. *Petalae* quatuor, obovatae, violaceo-roseae cum staminibus calyci inserta. *Stamina* subaequalia. *Antherae* inaequales oblongae, ante anthesin flavae, hac peracta violaceo-marginatae basi appendiculatae. *Capsulas* maturas apud nos nondum perfecit.

Valde affinis *Rhexiae* marianae, petiolatae atque ciliatae Pers. Synop. plant. I. pag. 460; sed ab

omnibus mihi diversa videtur. Colitur (apud nos) in tepidariis et floret aestate in serum autumnum. 24.
Patria — — ?

Sub falso nomine *Lisianthi grandiflori* semina ex Anglia missa.

7. *Cactus tuberculatus* Willd. Enum. Suppl. pag. 34.

Flores in articulorum apicibus. *Corolla* flava. *Petala* exteriora (5-6) crassa, viridia, marginata, $\frac{1}{2}$ -1 unc. longa, 2-4 lin. lata; interiora (10-15) obovata, excavata, mucronata, $1\frac{1}{2}$ unc. et ultra longa, 1 unc. fere lata, nitentia. *Stamina* inaequalia, numerosa. *Pistillum* filamentis longius. *Stigma* 5-partitum. Baccam non vidi.

8. *Loasa tricolor*.

Herbacea, piloso-pruriens; caule stricto, apice subramoso, dichotomo; foliis oppositis: inferioribus petiolatis, subcordato-trilobis vel pinnatifidis: lobulis sinuato et acute-dentatis crispatisve; pedunculis axillaribus unifloris pendulis.

Caulis 3-4 pedalis, inferne simplicissimus, strictus, superne dichotomus, subpellucidus et cum omnibus plantae partibus piloso-pruriens. *Folia* opposita: inferiora petiolata: petiolis ut plurimum horizontalibus, 2-2 $\frac{1}{2}$ unc. longis, rigidis; superiora fere sessilia, 3-loba aut pinnatifida; suprema sessilia, cordato-subtriloba, acuminata. *Pedunculi* primordiales e dichotomia caulis, dein axillares, 1-2 unciales. *Calyx* quinquephyllus persistens:

phyllis lanceolatis, acutis, denticulatis, ante anthesin reflexis, hac peracta fere horizontalibus. *Petalata* quinque, extus piloso-prurientia, intus glabra, aequalia, reflexa, cucullato-excavata, aurantiaca, breve unguiculata: unguibus dilute purpureis, 5-6 lin. longa, ante anthesin stamina includentia. *Squamae* quinque, ovatae, apice bifidae, excavatae, albo-incarnatae, ad basin atropurpureae: appendicibus tribus, subsinuatis atropurpureis filamentisque albis, phyllisve calycis oppositae. *Stamina* 15-18 in quovis fasciculo; omnia fertilia. *Stylus* simplicissimus.

Affinis *Loasae trilobae* Trattin. (Archiv der Gewächsk. 1ste Lief., 3te Tafel der Gattung *Loasa*); sed differt:

- 1) foliis multo angustioribus atque profundius lobatis, margine fere crispatis;
- 2) florum atque squamarum structura;
- 3) pedunculis ante florum explicationem ad maturitatem capsularum usque pendulis.

Sub nomine indicato Dom. H u n n e m a n n semina e Chili accepta, horto nostro communicavit. ☉.

9. *Punica Granatum* L. var. *pumila* Mill.

Fructiculus 3-4 pedalis, ramosissimus. *Folia* opposita aeternaque, elliptica, obtusa, integerrima, nitentia, petiolota: petiolis brevibus, purpureis. *Ramuli* oppositi, quadrangulati, brunescetes, spinula vel floribus terminati. *Flores* ut plurimum terminales, bini, terni vel quaterni,

primo fere sessiles, dein pedunculus praelongatur, intumescit atque lignescit. *Calyx* carnosus - coriaceus, 5-6 fidus, persistens, fragilis, puniceus: laciniis lanceolatis, ante anthesin patentibus, hac perfecta stamina includentibus. *Petala* quinque, obovata, bullato-crispata, excavata, punicea. *Stamina* inclinata, totum calycis faucem replentia. *Pistillum* breve. Pomum in diametro $2\frac{1}{2}$ unc. latum et altum, calyce coronatum.

Hic fruticulus elegans occurrit in calidariis nostris sub falso nomine Puniceae nanae ex Anglia missus. Floret per totam aestatem in serum autumnum.

10. *Marrubium Thouini* Schult. in lit.

Folis cordato-rotundatis, grosse crenatis; calycum limbis patentibus, dentibus ovalis, acutis; bracteis lineari lanceolatis.

Frutex 6 pedalis et ultra, undique pilis longis mollibusque obsessus. *Folia* cordato-reniformia, viridia, rugosa, $\frac{3}{4}$ unc. et ultra longa et lata. *Petoli* $\frac{1}{2}$ - 1 unc. longi. *Verticilli* ut plurimum decemflori. *Calyx* infundibuliformis, sulcatus, curvulus; decem-dentatus; intermixtis 3-4 denticulis, ut saepius quatuordecim-dentatus appareat. *Corolla* pallide violacea, pilosa. *Tubus* corollae calycis longitudine. *Labium* superius emarginatum, crenulatum, latum, revolutum; inferius subtrilobatum, crenatum. *Antherae* intra tubum corollae.

Sub nomine indicato semina ante quatuor an-

nos a celeb. Schultesio accepi et patriam ignoro. Colitur hyeme in tepidario et floret aestate. 5.

11. *Schizopetalon Walkeri* Rr. Br.

Caule erectiusculo, herbaceo, ramoso; foliis petiolatis, pilosiusculis; siliquis teretibus, hispidulis.

Tota planta pube brevi stellata arcte obsessa.

Caulis purpurascens, 1-2 pedalis, superne ramosus, foliosus. *Folia* petiolata, omnia sinuata: sinubus obtusis, integerrimis, 2 unc. et ultra longa, 6-7 lin. lata, sub lente ciliata, in petiolum desinentia. *Racemi* erecti, multiflori. *Pedicelli* 4-6 lin. longi, bracteis lineari-lanceolatis, pedicellis longioribus. *Flores* vespere odorati. *Calyx* 3-4 lin. longus. *Petala* laciniata: laciniis linearibus, obtusis, extus sordide viridia, intus alba. *Siliquae* 1-1½ unc. longae, subtorulosae, fere horizontales. *Stigma* breve pedicellatum, connivens, bilobum: lobis dorso subincrassatis. *Semina* rotunda, brunnea ut in Brassica oleracea, sed multo minora.

Semina a Dom. Hunnemann communicata, qui e Chili accepit. ☉.

12. *Helicteres tiliaefolia* Fisch.

Octandra; foliis cordatis, acuminatis, inaequaliter crenatis, undique pilosis, virentibus; pedunculis oppositifoliis, cymosis, 2-4 floris, carpophoro mediocri.

Frutex vel *arbuscula* (in calidariis nostris) 3-10 pedalis, undique ut rami, petioli, pedunculi, calyces sicut foliorum pagina inferior pilis rigidis

simplicibus atque stipitato-stellatis dense obsessus. *Folia* petiolata, cordata, acuminata, inaequaliter crenata, supra pilis simplicibus obducta, subdisticha, 4—5 unc. longa, 3-4 unc. lata. *Stipulae* filiformes, pilosae. *Pedunculi* oppositifolii, cymosi 2-4 flori, stipulati. *Pedicelli* inaequales. *Calyx* tubuloso-ventricosus. *Petala* quinque interdum sex, oblanceolata, obtusissima, atropurpurea, longitudine calycis, in medio laminorum dentibus binis oppositis instructa. *Carpophorum* subarcuatum, 1½ unc. fere longum.

Hab. in Brasilia. Floret (in calidariis nostris) aestate. †.

13. *Crotalaria mollis* Mihi.

Foliis simplicibus ovato-oblongis, petiolatis, obtusis, undique attenuatis, mucronulatis, pubescenti-mollibus, ciliatis; stipulis lanceolato-lunatis, dependentibus, racemis oppositifoliis, paucifloris, ramis tetragonis.

Caulis 1-2 pedalis, ramosus, basi sublignosus. *Rami* juniores, sicut omnes plantae partes, pubescenti-molles, alterni, tetragoni, subflexuosi. *Folia* breviter petiolata, 3-4 unc. longa, obtusissima, interdum emarginata, integerrima. *Petiole* 1½ lin. longi. *Stipulae* recurvae, caulem ambientes variae magnitudinis. *Racemi* oppositifolii, 3-4 flori. *Flores* alterni, violacei: lineis obscurioribus. *Pedunculi* 1-2 lineares. *Bractee* subquovis pedunculo solitariae, lanceolatae. *Vexillum*

$\frac{1}{2}$ unc. latum, extus pallidius. *Alae* obliquae, obovatae. *Carina* virescens, apice violaceo-striata, rostrata, genitalia includens. *Legumen* junius vilosum.

Sub falso nomine *Crotalariae chinensis* semina e China missa. Floret (in calidariis nostris) Majo, Junio. ♂ - ♀.

Affinis *Crotalariae verrucosae* Linn.

14. *Crotalaria macrophylla* Mihi.

Foliis simplicibus, obovatis, obtusis, supra glabris, subtus pilosis; *stipulis* ovato-lanceolatis, decurrentibus; *bracteis* cordatis, acuminatis, deflexis; *floribus* racemosis, terminalibus.

Caulis suffruticosus, ramosus, bipedalis et ultra, inferne teres, supra stipulis et nervo medio foliorum angulato-alatus, glaberrimus, rore glauco obductus. *Rami* alterni, erecto-patuli, canli similes. *Folia* petiolata, alterna, obovato-oblonga, obtusa: mucrone parvo, subreflexo, supra glaberrima, subtus pilis adpressis albescencia, ciliata, 2-4 unc. longa, $1\frac{1}{2}$ unc. lata, omnia fere aequalia, juniora argenteo-sericea. *Petioli* brevissimi, crassiusculi, pilosi. *Stipulae* ovato-lanceolatae, acuminatae, rigidae, margine revolutae, decurrentes, ciliatae. *Racemi* terminales, pedales et ultra, laxi. *Flores* alterni, solitarii, flavi, speciosi, pedunculati; pedunculis 3-4 lin. longis, semper horizontalibus. *Bracteae* sub quovis pedunculo solitariae, cordatae, acuminatae, deflexae, sessiles, glabrae.

Calyx glaber: laciniis duobus superioribus fere horizontalibus. *Corollae* vexillum ad basin auriculis duobus albescentibus praeditum atque lineolis nigrescentibus ornatum, subrotundum, emarginatum, 1 unc. et ultra latum. *Alae* basi excavatae. *Carina* longe rostrata, genitalia includens. *Filamenta* virida, in cylindrum supra fissum conata. *Stylus* basi deflexus, dein adscendens, pilosus, persistens. *Legumen* maturum non vidi.

Inter alia semina ex India orientali missa, excrevit haecce speciosa *Crot.* species. Locum natalem specialiozem ignoro. ♂ - ♀.

Proxime accedit ad *Crot.* spectabilem **Roth.** nov. plant. sp. pag. 341; recedit tamen:

- 1) foliis omnibus fere aequalibus;
- 2) floribus flavis;
- 3) stipulis cordatis, acuminatis.

15. *Baccharis chilensis* Mihi.

Foliis oppositis, petiolatis, ovato-ellipticis, acutis, basi angustatis, acute-serratis, coriaceis, trinerviis, scabris; pedunculis terminalibus, simplicissimis, bracteatis nudisve.

Caulis lignosus, 6-10 pedalis, ramosus, bruno-fuscescens. *Rami* oppositi, divergentes, bruno-virescentes: pilis brevibus, subadpressis; subscabri, proliferi. *Folia* opposita, petiolata, ovato-elliptica, remote et argute serrata, subundulata, undique hispido-pilosa, obscure viridia. *Petiololi* semiamplexicaules, 2-3 lin longi. *Pedun-*

culi terminales, 1-3 in axillis ramorum juniorum, simplicissimi, bracteati vel nudi, 1-1½ unc. longi, divaricati. *Calyx* imbricatus: foliolis linearibus, acutiusculis, pilosis. *Receptaculum* subglobosum, magnitudine pisi minoris, subfoveolatum. *Flores* foeminei subcampanulati, quadridentati, sordide flavi. *Stylus* longus, exsertus. *Semina* (cum apud nos arbusculae foeminae tantum adsint) matura non vidi.

In Regno chiensi. Floret (in tepidariis nostris) primo vere. †.

Proxime accedit ad Bach. serratifoliam Humb. Boup. et Kunth Synop. plant. aequinoct. Tom. II. pag. 382; sed notis dictis diversa mihi videtur.

16. *Gunnera perpensa* Linn.

Foliis cordato-subtriangulari - reniformibus, cartilagineo-crenatis, scapo fructifero brevioribus, scapo petiolisque pilosis.

Folia 5-6 unc. lata, 5 unc. cum lobis longa, coriacea, nervoso-venosa, supra pilis parvis sparsis, infra copiosioribus atque crebrioribus praecipue ad nervos obsessa. *Petioli* striati, canaliculati, 7-8 unc. longi, rigidi, saepius flexuosi, undique pilis crebris instructi. *Scapus* 4-5 unc., inferne pilosus, superne fere glaber. *Amentum commune* compositum, thyrsiforme. *Amenta partialia* subverticillata, opposita vel sparsa, ¼-1 unc. longa: flosculis dense obsessis. *Bractea* sub quovis amento partiali lineari-lanceolata, 2-3 lin. longa. *Calyx*

bidentatus: dentibus brevissimis. *Stamina* duo cum dentibus calycis alternantia. *Styli* duo, penicilli-formes, rubicundi. *Drupam* maturam non perfecit.

Colitur in tepidariis et floret sub dio mensibus Junii et Julii.

17. *Atriplex philippica* Miki.

Caule fruticoso, erecto, rigido; foliis rhomboideis vel ovatis in petiolum desinentibus, obtusissimis, lepidotis; spicis terminalibus.

Sempervirens. *Caulis* strictus, 3-4 pedalis rubicundus, ramosus; ramis angulatis, undique lepidotis (sub lente) squamulis argenteo-nitentibus, ut omnes plantae partes, obductus. *Folia* alterna, petiolata, ovata vel rhomboidea, plana vel subexcavata, 1-1 $\frac{1}{4}$ unc. longa, $\frac{3}{4}$ unc. et ultra, integerrima, crassiuscula. *Petiolus* $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{2}$ unc. longus. *Spicae* terminales; subfoliaceae, subcompositae, apice flexuosae. *Spiculae* inferiores in axillis foliorum crassiusculae, parvae, pedunculatae; superiores sessiles, pauciflorae. *Flores* monoici. *Calyx* quinquefidus: laciniis lanceolatis, incurvis, excavatis, apice interdum puncto roseo ornatis. *Stamina* quinque, subaequalia. *Antherae* flavae. *Stylus* bifidus: lobulis divergentibus. *Semina* matura non vidi. Odor nullus.

Colitur apud nos in tepidariis et floret sero autumno. — Affinis *Atriplici albicanti* Ait.

De Alliis Suecicis caule folioso bulbifero critica; scripsit E. Fries, Profess. Lund.

Res, quae a plerisque certae et extra omnem dissertationis aleam positae videntur, dubiis saepe premuntur gravissimis. In horum numerum referendae sunt *Allii* species caule folioso bulbifero, quarum synonyma Linnaeana male citantur Auctores. Cum in Scania, terra pro *Alliis* Suecicis classica, vestigia summi Viri premere nobis contigerit, speciesque omnes locis a Linnaeo indicatis iterum colligere, non ingrati fore speramus indicem specierum, quas ante oculos habuit vir immortalis. Omnes hallucinationes ortae sunt e synonymis Hallerianis ab ipso Linnaeo male citatis. Qui in plantis Linnaeanis interpretandis synonymis serviliter inhaerent, in errores gravissimos incident. Ceterum hic botanicorum princeps species ad naturae nutum ex diverso habitu non characteribus solum inhaerens, distinxit, inde factum est, ut optimae sint illius species, quamvis descriptiones l. definitiones erroneae l. pro nostro aevo incompletae videantur. Plerumque vero uno alterove verbo notam cujusvis speciei essentialem expressit.

Ex *Alliis* caule folioso bulbifero quatuor in Fl. Suec. recensentur species, quarum etiam loca specialia in Scania indicantur. Sunt

1. *Allium Scorodoprasum*, caule planifolio bulbifero, foliis crenulatis, vaginis ancipitibus, staminibus tricuspидatis. *Linn. Suec.* 2. n. 278. *It. Oel!* p. 60. Synonyma hujus certissima non solum e locis natalibus, sed et e descript. synonymis et nomine sueco, sunt:

Allium. Hall. All. n. 3. (ex eodem loco e Scandinia ac Linne habuit!!) *ed Rupp. Jen. t.* 2. f. 2.

A. *Scorodoprasum. Suecor. omnium. Fl. Dan. t.* 290, 1455.

A. *arenarium. Smith. Brit.* 1. p. 356 (vagas perperam teretes dicens) *Trevir. All. p.* 5. *Wallr. Sched. Crit.* 1. p. 131. *et omn. Auct. exter.*

Obs. Synonymon Halleri (Ruppil) in editione prima *Fl. Suec.*, V. et H. 1741 etc. huc rite; sed in ed. 2. ad sequens perperam relatum.

2. *A. arenarium*, caule planifolio (ex errore) bulbifero, vaginis teretibus, spatha mutica, staminibus tricuspидatis. *Linn. Suec.* 11. n. 270. (excl. syn., in editione prima ad praesens rite relatis.)

Synonyma e loco indubia sunt:

Allium Hall. All. n. 4. (etiam e Gothoburgo habuit, ubi copiose crescit.)

A. *vineale. Spec. Plant. ed Willd. II. p.* 73. *Smith Brit. l. c. Wahlb. Goth. p.* 36 *et Auct. omnium.*

Obs. Nullo modo recedit descriptio Linnaea-na, foliis planis exceptis; sed Linné emarcida!

tantum legit et tum planiuscula apparent; hinc illae lacrymae! Tamen ex Linnaeo folia angustissima sunt et graminea; et cum Hallerus *Allio* suo tertio foliis in diagnosi gramineis (quamvis revera lata sint) tribuit, hoc synonymon citatum. Ceterum verò descriptio Halleriana a Linnaeana evidentissime recedit; in hac „folia integerrima, angustiora, spatha obtusa etc.“, in illa „folia latissima, leviter serrata, spathae unum cornu longum“ etc. dicuntur. Quis ex his non videt de plantis valde alienis sermonem fieri et Halleri synonymon ad Linnaeanam plantam minime pertinere. Loco Linnaeano copiosissime, ne dicam mira abundantia, crescit, *All. vineale* Rec., ut non potest non Linnaeanum esse *A. arenarium*. Toto coelo recedit descriptio a priori (*A. arenarium* Auct.), in quod minime quadrant verba. — „longe angustior et minor; stamina corolla paulo longiora, spatha obtusa; folia margine integerrima, angustiora et graminea; vaginae foliorum teretes et solum in arenosis“ etc. — *Luce igitur meridiana clarius patet A. arenarium L. esse A. vineale Auct.; eorumque A. arenarium verum A. Scorodoprasum L.*

3. *A. oleraceum*, caule tereti (folio) bulbifero, foliis scabris semiteretibus subtus sulcatis, staminibus simplicibus. *Linn. Suec. n. 280.* (excl. forsan syn. Halleri.)

Speciem optime descripsit in *Fl. Suec.*; folia variant semiteretia, collabescendo complanata l. ca-

rinata et canaliculata. Hujus speciei synonyma sunt:

Allium. Hall. *All.* n. 27, cum ic.

A. carinatum. Smith. *Brit.* I. p. 357. Wallr. *Sched. Crit.* 1. p. 132. cum syn.

Obs. *Allium*. Hall. *All.* n. 26, a Linnaeo citatum, quod *A. oleraceum* Exter. in Suecia nondum repertum est, et ni fallor, species nova: *All. tenuifolium*. Differre videtur foliis vere teretibus (qualia nunquam in nostra) laevibus, tenuioribus; caule cubitali l. bicubitali, qui in nostro bi-tripedalis et ultra, bulbis copiosis, staminibus sepalis longioribus etc. Describent, quibus vivum videre licet.

4. *A. carinatum*, caule planifolio bulbifero, staminibus subulatis (sepalis emarginatis duplo longioribus) Linn. *Suec.* n. 281. (*Allium* graminifolium etc. Haller?)

Synonyma l. c. allata ad praecedentem spectant et quae de hac specie ipse refert Auctor, foliis non exacte planis exceptis, a priori non essentialiter differunt. Non igitur multum erraret, qui ad illius varietatem foliis complanatis, quae loco indicato adest, citaret; cum vero alia ibidem locisque finitibus occurreret species vere distincta, planifolia et spatha eximie carinata, hanc pro *Linnaeana* planta assumendam puto. Cum vero haec a recentioribus vix cognita, descriptionem addo:

Bulbus ovatus, solitarius. *Caulis* crassitie

culmi secalini, erectus, teres, laevissimus, pedalis, vix altior, passim flexuosus. *Folia* primaria plana, flaccida, glabra, laevissima, perangusta, plantae florentis emarcida. *Umbella* saepius cernua, multiflora, bulbifera. Involucra pedicellis triplo longiora, e basi dilatata membranacea nervosa in apicem longissimum supra canaliculatum subtusque carinatum contracta laevia. *Bulbilli* ovati, sat conferti, plantâ florente facile decidui. *Pedicelli* unciales, saepius cernui, corolla concolores, glaberrimi. *Corolla* (calyx aliis) jam vicens purpureo-rosea, exacte trigona, petalis (sepalis) oblongis leviter emarginatis nervo percussis, tribus exterioribus carinatis. *Stamina* corolla duplo longiora, teretia, subulata, purpurea. *Germen* obsolete trigonum. *Stylus* corollam aequans.

Differt *A. oleraceum*: caule altiore, vaginis striatis, foliis subfistulosis minus flaccidis scabriusculis sulcatis, umbella erectiuscula, bulbillis majoribus viridi-purpurascentibus, corolla hexagona, petalis omnibus carinatis apice integris, staminibus compressis corollam tantum aequantibus.

---

*Conspectus dispositionis Salicum Sueciae
elaboratae ab Elia Fries.*

Specierum in vastis generibus definitio vaga semper est et vacillans, donec vera affinitas et ordo

in serie naturali rite sit perspectus et expositus. *Salicum* descriptarum nomen est legio; sed paucae rite cognitae. Ambabus quoque manibus largior multas harum esse fictitias; qui autem omnes recentius distinctas reducendas esse judicant in oppositum latus peccant.

Referendae primum ad tribus naturales; ex sedula vere affinium specierum l. formarum comparatione elici potest, quae species, quae varietas. Dispositionem Linnaeanam e foliorum margine et superficie valde lubricam esse inter omnes constat. E capsulis praestantiorem proposuit Smith, elaborarunt Wahlenberg et Seringe, verarum specierum determinatores. Pubescentiam vero, quae secundaria apud Auctores laudatos disponendi ratio, non possum non rejicere; cum ex hac species rarissime tute determinentur. Permultae species v. c. *S. fusca*, *aurita*, *phylicaefolia* et capsulis glaberrimis et villosis variant. Majoris procul dubio momenti sunt variae vegetationis partes generatim sumtae, foliorum textura, et praecipue gemmarum structura, nondum satis observata. Sunt vero in aliis univalves (*S. Helices*); in alias bivalves, includentes in aliis folia ramo opposita, in aliis parallela. Porro in aliis gemmae sunt, et foliiferae et floriferae simul; in aliis ad sunt gemmae aliae floriferae tantum, aliae foliiferae. Ex hac indole pendent amenta praecocia et coaetanea. (a quibus et. serotnia haud essentialiter

differunt); sed cum haec passim confluant, passim e differentiis localibus mutantur, gemmae meliores offerunt notas. Etiam nectarium non negligendum; hoc, quod floribus masculis tantum tribuunt Auctores, equidem in femineis semper quoque vidi. Sed de his alibi uberius. Tradam tantum enumerationem specierum suecicarum, quae constituunt duplicem seriem parallelam:

Ser. I. Germinibus subsessilibus.

Trib. I. Fragiles. Gemmae folii - floriferae.

Amenta coactanea l. serotina, lateralia pedunculata, foliis stipata. ♂

Stamina libera, 2 - 10.

♀ Germina subsessilia, lanceolata. *Arborescentes, erectae, ramis ad axillas fragilibus.*

Folia sublan- ceolata, laevia, plana, ad serraturas in-

firmas glandulosa.

1. S. alba. L.

2. S. viridis. Fr.

3. S. fragilis. L.

4. S. Amygdalina. L.

5. S. triandra. L.

6. S. pentandra. L.

Ser. II. Germinibus pedicellatis.

Trib. I. Phyllicae- foliae. Gemmae folii- flo-

riferae. Amenta subco-

actanea, lateralia, pe-

dunculata, foliis minu-

tis stipata. ♂ Stami-

na 2, libera. ♀ Germina

pedunculata, elongata.

Arborescentes, ere-

ctae, ramis tenaci-

bus. Folia oblongata,

laevia, saepe undu-

lata, discoloria.

1. S. hastata. L.

2. S. phyllicae- folia. L.

S. nigricans. Sm.

3. S. punctata. Wahl.

4. S. majalis. Wahl.

5. S. arbuscula. L.

6. S. bicolor. Erh.

Trib. II. *Glaucac.* Gemmae folii-floriferae. Amenta coactanea, sub-lateralia. ♂ Stam. 2, libera. ♀ Germina subsessilia, ovato-elongata. *Arborescentes l. frutices, erectae, folia dilatata, lanata, eglandulosa. Boreales, subalpiniae.*

1. *S. lanata. L.*
2. *S. glauca. L.*
3. *S. limosa. Wahl.*
4. *S. versifolia. Wahl.*

Trib. III. *Purpureae.* Gemmae foliiferae et floriferae. Amenta praecocia, lateralialia, subsessilia, foliis minutis stipitata. ♂ Stam. 1. ♀ Germinas sessilia, ovata. *Frutices emersi, ramis erectis tenacissimis. Folia elongata, laevia glabra, eglandulosa. Australes.*

1. *S. fissa. (Culta tantum.)*
2. *S. Forbyana. (Culta.)*

Trib. II. *Cinereae.* Gemmae foliiferae et floriferae. Amenta praecocia, squamis bracteata, lateralialia. ♂ Stam. 2, libera. ♀ Germina pedunculata, subulata. *Arborescentes l. frutices, erectae; folia dilatata, tomentosa, rugosa, eglandulosa. Boreales.*

1. *S. caprea. L.*
2. *S. cinerea. L.*
3. *S. aurita. L.*
4. *S. plicata. Fr.*

Trib. III. *Viminales.* Gemmae foliiferae et floriferae. Amenta praecocia, lateralialia, foliis minutiscincta. ♂ Stam. 2. ♀ Germina pedunculata, ovato-subulata, stylo elongato. *Frutices emersi, ramis erectis tenacissimis. Folia elongata, laevia eglandulosa, subtus villosa. Australes.*

1. *S. mollissima. Ehr.*
2. *S. lanceolata. Scr.*

3. *S. Helix*. L.

4. *S. purpurea*. L.

Trib. IV. Reticulatae.

Amenta terminalia!,
coetanea, pedunculata.

♂ Stam. 2. ♀ Germina
subsessilia, ovato-
elongata. *Fruticuli*,
trunco subterraneo,
ramis emersis decli-
natis, nodosis. Folia
dilatata, reticu-
lata, glabra.

1. *S. caesia*. Vill.

2. *S. myrsinitis*. L.

3. *S. reticulata*. L.

4. *S. herbacea* L. et

S. polaris Wah-
lenb.

3. *S. viminalis*. Linn.

*4. *S. rosmarinifolia*.
Linn.

Trib. IV. Incubaceae.

Amenta lateralia termi-
naliaque, subpeduncu-
lata. ♂ Stam. 2. ♀ Ger-
mina pedunculata, elon-
gata. *Fruticuli trunco*
subterraneo, ramis e-
mersis declinatis. Fo-
lia subelliptica, lae-
via, eglandulosa.

1. *S. myrtilloides*. L.

2. *S. campestris*. Fr.

3. *S. incubacea*. Wil.

4. *S. fusca*. L. et *S.*
repens. L.

Obs. In utraque serie incipiunt arborescen-
tes, sequuntur porro magis magisque frutescentes,
tandemque subterraneae. Ita et in quavis tribu.
Hinc v. c. infimae ad ultimam tribum abeunt et
versa vice.

De genere *Hydrangea* commentatio.

Histor. *Hydrangea arborescens* Linn., ty-
pus generis, primum a J. Claytonio ex Virginia

allata, a Gronovio denominata est (Fl. Virginica p. 50 anno 1743). Genus adoptavit Linnaeus, et Duhamel anno 1762. illius figuram et descriptionem dedit optimam; serius Millerus nomine H. arborescentis aliam, uti liquet ex descriptione et icone cum Duhamelii icone et descriptione comparata, descripsit speciem, quem secuti sunt multi alii auctores. Serius adhuc ill. Thunbergius ex Japonia descripsit *Viburnum serratum* quod nihil aliud est quam *Hortensia*, planta nunc in omnibus Europae hortis vulgatissima. Carolina et Florida novas suppeditarunt *Hydrangeae* species, a celeb. peregrinatoribus Walter et Bartram indicatas, quarum nomina mutavit Cel. Smith. — Cl. Michauxius anno 1806. (fl. boreali Americ.) absque ratione nomen pristinum Linnaeanum mutavit, aliamque speciem (Millerianam?) descripsit, quem iterum secuti sunt Persoonius et Willdenowius synonymaque sic valde confuse fuerunt. Anno autem 1814 Cel. Pursh errorem Michauxii detexit. (V. Flor. Amer. sept.)

Hydrangea, graeco ὑδῶρ aqua et ἄγγειον.
 Gronovius, l. c. — Linn. gen. 557. — Ed. Schreb. 760. — Adans. fam. d. pl. II. p. 244. Gaertn. de semin. I. p. 150. t. 30. f. 1. — *Hydrangea et Hortensia* Lam. illust. t. 370. et Lam. encycl. — Ventenat tabl. du regne végét. t. 3. p. 281. — Persoon syn. 1. p. 486. et 503. — Jaume St. Hilaire expos. d. fam. t. 3. p. 132.

Ord. Syst. Decandria digynia et trigynia. L.

Ord. Nat. Saxifrageis affinis. Juss. genera.—

Affinit. Affines *Viburno*, *Sambuco*; foliis oppositis petiolatis, superioribus subsessilibus, ramis spongiosis; floribus cymosis radiantibusque; ab illis recedunt tamen corolla evidenter polypetala, staminum numero, capsula sicca, polysperma, birostrata, quo patet, ut *Saxifrageis* adscribi debeant, medium tenent tamen inter illas et *Viburnaceas* ex familia *Caprifoliorum Jussieui*. — Quidam *Hydrangeam hortensem s. Hortensiam* ad *Rhamnoideas* retulerunt, nescio quo nixi fundamento.

Char. essent. Cal. 4 — 5 *fidus*, quandoque *coloratus*, *persistens*, *adnatus*. *Cor.* 5-*petala*. *Stam.* 8 — 11 *perigyna*. *Styli seu, stigmata duo persistentia*. *Capsula bilocularis, polysperma, foramine inter cornua dehiscens vel circumscissa*. *Semina angulata*.

Car. nat. e fructificat. Flores conformes vel difformes. *Fl. conformium vel regularium*. *Calix* 5 *dentatus*, *parvus*, *persistens*, *germini adnatus*, *striatus*.

Petala 5. *caduca*.

Stamina 8 — 11 *perigyna*, *antheris subrotundis*.

Styli duo *persistentes*; *divaricati*, *cornua capsulae efformantes*.

Capsula infera, *parva*, *calyce coronata*, *sublie-*

misphaerica, decem striata, superne planiuscula, stylis s. rostris duobus subulatis divergentibus terminata, bilocularis, evalvis foramine centrali inter stylos dehiscens.

Dissepimentum membranaceum per maturitatem superne pervium.

Receptaculum (s. trophospermium) spongiosum dissepimenti parti superiori utrinque adnatum, per maturitatem foramine medio dehiscens, marginibus utrinque reflexis.

Semina plura, circiter 20 in quovis loculamento, parva, ovali-acuminata, subangulata lenticulari-compressa, venis reticulata, fusca.

Albumen, (s. Endospermium) semini conforme pallidum, comosum. *Embryo* dicotyledoneus, teretiusculus, longitudine albuminis, lutescens. *Cotyledones* semiteretes. *Radicalula* crassa, longa, centripeta.

Calix petaloideus, corolla multo major persistens 4 — 5 fidus, subregularis. Corolla quandoque nulla vel 4—5 petala. Stamina 0. vel 8 — 11. flores difformes, saepe marginales.

Obs. Fructuum fabricam in nostris regionibus nunquam observare potui, hanc ex *Gaertnero* desumsi et cum illo moneo: Capsulam circumscissam dixisse Linneum aliosque v. g. *Willdenovium*, *Schreberum* etc. dum sola hic descripta fabrica in speciminibus *Gaertnero* ob-

latis observata fuerit, nec mirandum, quum in *Heuchera* duplex etiam occurrat.

Car. natur. ex Vegetatione. Frutices nec arbores, radice subfibrosa, caules basi lignosi, spongiosi, medullosi, in nostris regionibus saepe annotini; rami oppositi erecti aut prostrati; folia opposita petiolata pinnatinervia, simplicia saepe cordata, ovata, rarius lobata, glabra aut inferne tomentosa vel pubescentia. — Flores terminales cymosi vel corymbosi, nudi, albi vel purpureo - violacei.

Distrib. geograph. Habitant species hucusque cognitae in *America boreali*, (Carolina, Florida) in *Japania*, *China* et *India*.

Vires hucusque ignotae. Ornamenti causa coluntur.

Obs. Cum cl. Ventenat. l. c. p. 281. et cl. Gaertnero adnotare debeo *Heucheram*, *Saxifragam* et *Hydrangeam* summe affines esse et ita quidem ut *Heuchera Saxifraga pentantra*, atque *Hydrangea Saxifraga arborea* vocari possint.

(Addendum me synonyma solum mihi tata attulisse, ceteraque reliquisse.)

Species:

A. floribus conformibus.

1) *Hydrangea cordata Pursh.* — foliis cordatis (profunde basi emarginalis) acuminatis, inaequaliter serratis, glabriusculis, floribus corymboso-fastigiatis. *Pursh l. c. p. 309.*

H. vulgaris Michaux, *fl. bor. amer.* 1.
p. 268!

H. arborescens Miller, *Dict. d. Jard. t. 4.*
p. 106!

Hydrangea arborescens. Lamarck. et Mir-
bel. *hist. des végétaux*, t. 13. p. 48.
Dumont Courset. *Bot. Cult. ed. 2. t. 5.*
p. 301. — Bosc. *in nouv. Dict. d'hist.*
natur. artic. Hydrangea, p. 449. — Jaume
St. Hilaire *exposé. t. 3. p. 132.*

et fortasse huc pertinent alia ad arborescentem
relata synonyma.

Descr. Rad. fibrosa. Caules erecti, parce
ramosi, approximati, laeves, glabri. (viscidos
dicit Miller, quod non vidimus). Folia opposita
petiolata, cordata, glabra, nervis inferne pube-
scentibus, superiora ovata, 2—3 sessilia sub co-
rymbo. Flores parvi albi.

Habitat in Carolinae et Virginiae sylvarum
marginibus. (Bosc. Michaux) fl. Jul., August. v. v.
c. h. D. Belfroid prope Leodium nomine *H.*
laevigatae.

2) *Hydrangea arborescens.* Linn. — foliis
ovatis, acuminatis, aequaliter serratis, glabriuscu-
lis, floribus cymosis.

Syn. *H. arborescens.* L. *Sp. plant. ed. 2.*
p. 568. — Gronov. *Virgin.* p. 50. — Duha-
mel. *arb. 1. p. 298. t. 118.* Willd. *sp. plant. II.*
p. 496. (*exclus. synonym. plerisque.*) — Willd.

Enum. H. berol. 1. p. 457. exclus. synonym. —

Pers. syn. plant. 1. p. 486. (excl. syn.)

*H. vulgaris Pursh. fl. bor. amer. 1. p. 300.
non Michaux.*

Descr. Caulis basi lignosus, haud arboreus, ramis diffusis. Folia omnia ovata. Flores cymosi qua nota primo aspectu â praecedente distinguitur.

Habitat in Virginiae montosis (Michaux Willd.) occurrit cum praecedente in hort. Belgii, Galliae &c. Fl. Jul. Aug. (v. v. c. h. D. Belfroid).

Obs. Nomen antiquum etsi minus bonum servavimus, cum *H. vulgaris* nomine 2 species jungantur.

Obs. Cel. Curtis in Botan. Magaz. t. 437! hanc speciem repraesentat flosculo unico sterili S. radiante, an eadem?

B. Floribus difformibus s. radiantibus.

3) *H. radiata W.* Ramis diffusis, foliis ovalis, superioribus basi cuneatis et subinaequalibus longe acuminatis aequaliter serratis, supra glabriusculis, inferne tomentoso-niveis; floribus cymosocorymbosis.

H. radiata Willd. Enum. h. Berol. 1. p. 458.

Willdenow et nos fere nunquam folia basi subcordata invenimus, itaque haud procul dubio illi trahimus synonyma sequentia.

(*H. nivea*, Michaux, l. c. — Lam. Illustr. Persoon, l. c. Pursh. l. c. p. 309 (?))

H. radiata Willd. spec. II. p. 654.) — Walter Carol. 251. non Smith, Icon. pictae.

H. glauca? II. Paris. (fid. Steudel. Nóm. Bot.)

An huc *H. serrata* Ventenat. tabl. III. p. 281.

Cult. in h. Celsiano. — Caules ramique laeves.

Folia serrata subtus albida. Flores terminales albidí, ex Amer. boreali)?

Hab. in Carolina ad originem amnis Savannah. (Michaux, Willd.) fl. aestate, Jul. Aug. fl. albi magni radiantes. — V. v. c. h. D. Belfroid.

4.) *H. pubescens* Nobis. — Ramis erectiusculis, foliis lato-ovatis subcordatis acutis serratis nervosis: nervis pubescentibus concoloribus, floribus cymosis.

H. radiata? var. Willd. En. h. Berol. l. c. fl. albi, fl. aestate. v. v. c. h. D. Belfroid. nom. *H. glaucae*, quum minime glauca sit. — Habitat . . . . . —

5.) *H. quercifolia* Bartram. — Floribus paniculatis, cymosis, foliis oblongis sinuato lobatis, lobis dentatis, subtus ferrugineo-tomentosis.

H. quercifolia Bartram. itin. ed. Germ. p. 366. t. 7. — Willd. spec. plant. II. p. 654. — Dum. Courset. Bot. cult. ed. 2. v. 5. p. 301. — Bosc. in nouv. dict. d'hist. nat. t. XV. p. 449.

H. radiata. Smith. icon. pict. p. 12. excl.
Syn. Walter.

Frutex 4 — 5 pedalis cortice laxo; pedunculi ferruginei. — Flores roseos dein purpureos et quadrifidos illi tribuit Dumont Courset; nos autem semper albos et quinquefidos observavimus.

Habitat in Florida (Bartram) in Carolinae humidis (Bosc.). Floret aestate. Col. in frigidario (v. v. c.)

6) *Hydrangea hortensis* Smith; floribus cymosis, corymbosis, foliis ellipticis basi cuneatis, dentatis glaberrimis.

H. hortensis, Smith. Icon. pict. 1. p. 12. t. 12. Willd. sp. pl. II. p. 633. — W. Enum. 1. p. 457.

H. mutabilis et *opuloides* hortul. sec. Steudel. Sejo. Kaempf. Am. exot. 854.

Viburnum serratum? Thunberg, (ex Willd.)
— *tomentosum??* Thunb. (ex Curtis). *Primula mutabilis* Loureir. Cochinch. p. 127.

Hortensia Juss. gen. — Lamarck. l. c. —

Pers. l. c.

— *opuloides* Jacq. fragm. bot. p. 7. t. 3. fig. 4. Lamarck, Encycl. 3. p. 136. —
Illust. t. 380.

— *mutabilis* Schneevogt.

— *speciosa*. *Pers. syn.* 1. p. 505.

— *rosea*. Desfontaines.

Descr. Rami juniores punctati. — Flores

primum albedo virescentes, dein amoene rosei, vel caerulescentes colore artificiali, ope oxidi ferri terrae immixti producto. Habitat sponte in India (Persoon). Culta in hortis Chinae, Japoniae (Willdenow). Unde in Europam anno 1788, ibique ornamenti causa nomine *Hortensiae* culta, translata fuit. — (V. v. c.)

Obs. Ne cum *Hydrangeis* jungatur flores trigynos et stamina numero varia adducit Persoon, aliique, sed Willdenowius (Enumer. h. Berol.) flor. minores in axillis solitarios *Hydrangeae* exacte similes et structura germinis non diversos se invenisse testatur. Non idem observavimus.

Quid?

Hydrangea glauca Bot. Cultiv. ed. 2. vol. VII.
p. 269.

— *laevigata*, hort. Angl. — *ibidem*.

— *heterophylla* hort. Cels. — Zeyher (fid. Steudel.)

R. Courtois,
Med. Dr.

Adnot. Omnes *Hydrangeae* species a caeteris *Saxifrageis* — *caulibus frutescentibus*, *foliis oppositis* et toto habitu ita recedunt ut rectius familiae *Cunoniacearum* R. Br. adscribi nobis videantur.

Character *Cunoniacearum* ab auctore eel. sequentibus describitur: „Calyx 1-phyllus 4 — 5

„fidus, semisuperus vel inferus. Petala 4 — 5;
 „raro nulla. Stamina perigyna definita 8 — 10.
 „Ovarium biloculare: loculis 2-polyspermis. Stylus
 „1 — 2. Pericarpium biloculare capsulare vel clau-
 „sum. Embryo in axi albuminis carnosus. Arbores
 „vel frutices. Folia opposita composita vel sim-
 „plicia, saepius stipulata, stipulis interpetiolaribus.“
 (Flora Austral. Deutsche Uebers. 1. p. 40.)

Ad descriptionem *Hydrangeae hortensis* ex
 schedis nostris sequentia adjicimus.

Germen semisuperum, oblongum, inferne caly-
 cyce tectum, superne nudum, tumidiusculum; styli
 tres, raro duo, crassi, divergentes, stigmatem reniformi
 capitati. Fructus pericarpium coriaceum porro inter
 stylos persistentes dehiscens, ovato-oblongum, in-
 ferne calyce vestitum ejusque laciniis in medio cin-
 ctum triloculare, saepius altero loculo abolito, bi-
 loculare, dissepimento e receptaculo seminum cen-
 trali latiusculo in tunicam internam membrana-
 ceam (endocarpium) continuato, e] cujus duplica-
 tura ortum videtur. Semina in quovis loculamento
 numerosa, parva, compressa, orbiculato-subrhom-
 bea, laevia, albida, umbilici apiculo fusca. — In
 nostris semina perpaucamatura, reliquae corruga-
 ta fusca, receptaculum ad instar tomenti tegebant.
 Color fructus maturi fusco-griseus, superficies
 rugulosa; magnitudo seminis *Viciae sativae*, apex
 stylis persistentibus cornutus. — Flores radiati ger-

mine abortiente minori instructi. Tempus maturiscentiae ver sequentis anni.

H. nivea Mich. (Pers. syn. plant. p. 486. *H. radiata* Willd. spec. plant. 11. p. 634.) ab *H. radiata* supra descripta diversa videtur. Specimina horti bot. Bon. cum iis Auctoris nostri comparata, foliis ovatis seu subcordatis minus acuminatis, subtus canis nec niveis et floribus cymosis nec cymosopaniculatis distinguuntur.

N. ab E.

Veronica bracteata Opiz.

Foliis oppositis alternisve, lato-lanceolatis, inaequaliter, grosse et argute serratis, superioribus margine versus apicem integerrimis cauleque pubescentibus; bracteis setiformibus longissimis.

V. longifolia, Wahlenberg. fl. lappon.

In hortis.

Carex Sieberiana. Opiz.

Char. spec. *C. Amento* cylindraceo, inferne masculo; fructibus oblongis, triquetris, glabris, nervosis, patulis, utrinque attenuatis, squama oblonga persistente ferruginea longioribus; culmo scabro. Opiz. in der Isis von Gautsch, 3n Bandes 2s Heft. S. 177 et 178.

Syn. *C. pulicaris*. Sieber fasc. pl. Habitat in monte Glockner 4. (Sieber.)

C. davalliana var. Besser fl. galic. 2. p. 237?

Desc. *Radix* fibrosa. *Culmi* tenues, striati, trigoni, retrorsum scabri. *Folia* glabra, stricta, inferiori parte canaliculata, apicem versus triquetra, atque margine aculeis minutis exasperata. *Amentum* cylindricum, apice foemineum, terminale. *Squamae* glabrae, laeves. *Fructus* oblongus, glaber, nervosus, triqueter, utrinque attenuatus patulus.

Crit. Proxime a *C. pulicari* L. sed differt: culmo scabro, amento apice foemineo a *C. Davalliana spicis androgynis*.

Pragae.

P. M. Opiz.

Plantarum rariorum, in horto Belvederensi cultarum, descriptiones et differentiae.

1. *Arum punctatum*, foliis peltatis hastatis rubro-maculatis, maculis diaphanis. — Petioli atropurpurei, maculae sparsae irregulares, roseae, albo-marginatae.

2. *Arum discolor*, fol. peltatis, obtuse sagittatis acuminatis, margine repandis, rubro-maculatis, maculis diaphanis. — Nervi, maculae, et umbilicus amoene rosei, petioli rubri. — —

3. *Arum lacerum*, foliis panduraeformi-sagittatis, sinuatis, acuminatis. — Folia subquinqueloba, lobo intermedio in acumen protracto, basi angustato: costae parallelae transversae.

4. *Pothos rubrinervia*, fol. acuminatis cordato-sagittatis sinu lato, petiolis coloratis teretibus, basi et summitate incrassatis. — Spadix 3 pollices longus, spatha brevis revoluta ut in *P. crassinervia* (cfr. Link Enumerat. H. Berol. alt. L. 1. p. 109.)

5. *Latania Commersoni*, — — absque filis interjectis, fol. subspinoso-ciliatis, rubromarginatis.

6. *Latania rubra* — — palmata, laciniis lanceolatis, rubromarginatis.

7. *Bactris Neromanni*, paripinnata, foliolis lanceolatis acutis.

8. *Diplothenium maritimum* (Palma) frondibus inaequaliter pinnatis, pinnis 5 — 6 verticillatim confertis, foliolis linearibus, longissimis, infra per longitudinem costae paleis fuscis obsitae, petiolo triquetro.

9. *Paripon palmiri?* (Palma). Frondibus plicatis, costis omnibus aculeis teneris laxe adhaerentibus tectis. †.

10 *Caryota princeps*, frondibus pinnatis subtus albis, foliolis antice latioribus usque ad medium eroso-dentatis basi angustatis, dente obtuso infra folioli insertionem distinctis, lobo ter-

minali truncato-eroso sublobato, rachi ferruginea inermi. ʒ.

11. *Curculigo latifolia* (*sumatrensis*), foliis obovato-lanceolatis longissimis longitudinaliter plicatis, petiolo subtomentoso. — Scapus humilis intra folia enascens, tomentosus, compressus, spica ovata nutante; Bracteae ovatae acutae, superne ciliatae. Corolla 6-petala flava, extus hirsuta. Filamenta brevia, antherae magnae, stylum includentes. (Fructus immaturus).

12. *Pitcairnia* (species). Foliis lineari-lanceolatis, apice triquetris crassis recurvis rigidis, margine spinosis.

13. *Pandanus latifolius*, fol. lineari-lanceolatis, margine rachique aculeatis: aculeis albis ʒ.

14. *Pandanus amaryllidifolius*, foliis lanceolatis integerrimis, apice spinoso-serratis, subtus glaucis. ʒ.

15. *Miranta bicolor*, foliis ovalibus depressis, antice obliquis obtusis, subtus discoloribus.

16. *Maranta gibba*, caule vaginisque pilosis, foliis subcordatis.

17. *Epidendrum aloifolium elongatum*, foliis linearibus oblique emarginatis.

18. *Epidendrum crithmifolium*, foliis teretibus comosis.

19. *Zamia horrida*, rigida, glauca, frondibus pinnatis: foliolis cuneatis trispinosis, spina

laterali squarrosa, inflexa. — Facies Eryngii! stipites villosus. †.

20. *Zamia pygmaea*, frondibus pinnatis, foliis ovatis apice dentatis, conis ovatis sessilibus ferrugineis. †.

21. *Zamia dentata* (an *tenuis*?) frondibus pinnatis, foliis linearibus alternis, apice spinosis. — †.

22. *Pinus sumatrana*, foliis lanceolatis integerrimis glabris. †.

23. *Cecropia digitata*, fol. digitato-lobatis, subtus tomentosis, utrinque scabris, lobis septem basi angustioribus antice ovatis acuminatis. †.

24. *Piper incanum*, foliis subrotundo-cordatis subacuminatis carnosis glaucis canopilosus. (Planta in caldariis vulgaris).

25. *Artocarpus parvifolia*, foliis panduraciformibus oblongis quasi trilobis: lobo intermedio acuminato maximo, lateralibus subacutis †. — Rami teretes flexuosi.

26. *Combretum comosum*, fol. obovatis acuminatis, margine ciliatis.

27. *Logania* (*Evosma*) *latifolia*, fol. cordato-ovatis integerrimis. — Petioli ferruginei (ramenta Alni incanae.)

28. *Citrus Hystrix*, fol. crenatis, petiolo alato: alis magnitudine laminae ovatae. †.

29. *Limonia microphylla* (folia Buxi apice emarginata, crenata).

30. *Panax fruticosum*, foliis decompositis, foliolis lanceolatis pinnatifido-dentatis, caule arboreo. ḡ.

31. *Cactus Melocactus* a) globosus depressus angulis 15, spinis pallidis, quolibet fasciculo 10, rectis. (media pollicari).

32. *Cactus Melocactus* b) globosus, minus depressus, profundius angulatus, angulis 12, spinis subluteis, quolibet fasciculo 8, divergentibus, (media recta.)

33. *Cactus Melocactus?* c) subconicus, angulis 15 gibbosis, spinis rufo-fuscis, mediis 4 validissimis rectis, bipollicaribus, lateralibus 16 tenuioribus ad latera depressis parallelis. — (Certe species diversa.)

34. *Ruizia variabilis* (Hort. Monac.) tota incana, foliis subtus tomentosis palmatis, lobis pinnatifidis obtuse dentatis ḡ. — Petioli tomentosi.

35. *Ruizia diversifolia*, glabra, fol. quinato-palmatis; lobis pinnatifidis angustioribus sursum linearibus dentatis, petiolis subpilosis. — Folia subtus non tomentosa.

36. *Pterospermum acerifolium?* fol. peltatis sinuato-dentatis acuminatis, subtus, caule, petiolisque albo-tomentosis. ḡ. — Folia Coryli, sed peltata umbilico tomentoso.

37. *Hibiscus collinus*, foliis ternis, foliolis lateralibus bipartitis, lobo externo minori,

intermedio lanceolato integro vel sinuato-dentato.
— Petioli hirsuti.

38. *Theobroma guianensis*, fol. acuminatis cordatis sublobatis inaequaliter eroso-dentatis, subtus tomentosus, ramis petiolisque ferrugineo-hirtis, corymbo terminali ḡ.— Flores albi, parvi.

39. *Rhexia aspera*, fol. sessilibus ovatis trinerviis integerrimis hirsutis, caule tetragono hirsutie scabro. ḡ.

40. *Erythrina spinosa*, caule foliisque subtus aculeatis, petiolis inermibus. ḡ.

41. *Cassia rostrata*, fol. 7-jugis, foliolis ovalibus obtusissimis (inferioribus subemarginatis) glabris, glandula nectarifera ferruginea compressa pedicellata, intra infimum par foliolorum.

42. *Cassia elegans* (mihi, pinnata Hortul.) foliis pinnatis, foliolis lanceolatis obtusis et emarginatis glabris, costa intermedia aurantiaca, petiolis aurantio-tomentosis. ḡ.

Jenae.

Frid. Sigism. Voigt.

*Plantae novae aut minus cognitae. Auctore
F. de Schrank. Pars altera.*

(Conf. Syll. Tom. I. p. 189.)

1.

53. *Hyptis glomerata*.

Char. spec. II. pedunculis solitariis, oppositis,

petiolo brevioribus; floribus capitatis; lacinia corollae media erecta, c'ausa. 24. v. s.

Patria: Brasilia. *D. de Martius.* Colitur in Caldario.

Simillima *H. capitatae*, verum diversa. Flores caerulei. Odor Basilici.

2.

54. *Hyptis inodora.*

H. capitulis axillaribus, involucratis: foliolis lanceolatis; pedunculis solitariis, petiolo brevioribus; foliis ovatis, subangulatis, inaequaliter serratis. 24. v. v.

Patria: in humidis Brasiliae. *D. de Martius.* Colitur in Caldario.

Flores albi; folia inodora.

3.

55. *Hyptis menthadora.*

Char. spec. *H.* florum verticillis terminalibus; calycibus resinoso-punctatis: dentibus subulatis; involucris calices superantibus, linearibus; foliis ovatis, utrinque attenuatis, versus apicem laxè serratis. 24. v. v.

Patria: Habitat in Brasilia. *D. de Martius.* Colitur in Caldario. Odor Menthae.

Flores caerulei.

4.

56. *Hyptis graveolens.*

Char. spec. *H.* floribus axillaribus terminali-

busque ramulorum, subsolitariis: ramulis superioribus folia decussantibus; caule aculeis innocuis scabro. 4. v. v.

Patria: Habitat in Brasilia. Colitur in Caldario.

Descriptio: Rami inferiores legem vulgarem sequuntur, et ex axillis foliorum oriuntur, sed superiores plerumque cum foliis crucein rectam faciunt, oppositi nempe sunt, basique cum foliorum basibus angulos rectos formant. Subinde tamen etiam pedunculi laterales solitarii. *Corolla* caerulea, curva. *Folia* petiolata, praeter venas valde pubescentes glabra, punctata. *Calycis* dentes subulati.

5.

57. *Cunila lyrata.*

Char. spec. C. foliis radicalibus lyrato-pinnatis, caulinis lanceolatis, dentatis, utrinque attenuatis, omnium venis coloratis, v. v.

Patria: ignota.

Semina ex Angliâ obtinui cum nomine *Salviae lyratae*.

6.

58. *Salvia flexuosa.*

Char. spec. S. foliis dentatis, crenatis: inferioribus oblongis, petiolatis, superioribus cordatis, sessilibus; floribus semiverticillatis; internodiis flexuosis. v. v.

Patria ignota.

Semina cum nomine *S. pyrenaicae* obtinui, a qua nostra planta valde differt. Perit autem, forte quod illius vitae duratio ignorabatur.

7.

59. *Salvia subtriloba*.

Char. spec. *S. tomentosula*; foliis petiolatis, rugosis, crenatis, integris: inferioribus saepius auriculatis; calyce bilabiato; labio superiore tridentato, inferiore bifido. H. v. v.

Salvia triloba albiflora. *Vahl enum. I.*
p. 224. n. 3.

Patria: Habitat in Creta. Colitur in Frigidario.

Descrip. *Corollae* albae (*S. trilobae* sunt pallide lilacinae), tomentum tenuissimum, seu potius pili minimi, valde stipati plantam omnem investiunt. Odor ut in *S. officinali*.

Ex seminibus constans est.

8.

60. *Salvia caucasica*.

Char. spec. *S. foliis* rugosis, obsolete serratis: inferioribus suborbicularibus, superioribus subcordatis, acuminatis; bracteis submembranaceis, ovatis, acuminatis, calycem superantibus; corollae labio inferiori concavo. 24. v. v.

Patria: Habitat in Caucaso. Colitur sub dio.

Hoc nomine semina accepi, speciem tamen frustra apud Baronem *Biebersteinium* quaesivi.

Descrip. *Folia* radicalia maxima, prope pedalia spithamam lata. *Verticilli* florum valde distantes. *Calyces* bilabiati, labium superius tridentatum: dente intermedio breviori; labium inferius bidentatum: dentes omnes innocua spina terminantur. *Bractee* aut integrae aut saltem maximam partem albedo-membranaceae, levissime erubescences. *Corollae* longae, sed graciles; Labium superius amoene caeruleum, compressum, labio inferiori longius; L. inferius album, concavum, cum fossa barbata subtus strumam formante ad faucem.

Qua parte planta florida est, quae pars facile pedes duos obtinet, etiam viscosa est.

9.

6. *Salvia odorata.*

Char. spec. S. foliis petiolatis, ovato-lanceolatis, inaequaliter crenatis, acuminatis, utrinque lanato-tomentosis; caule paniculato-ramoso; floribus oppositis; corollae labio inferiore saccato. $\bar{h}$. v. v.

Salvia odorata. Hort. Paris.

Patria ignota. Colitur in Frigidario.

Descrip. *Corollae* albae, magnitudine corollarum *S. pratensis*, et ejusdem fere formae. *Calix* compressus, labium superius 3-dentatum, labium inferius bifidum. *Corollae* labium superius compressum, longius labio inferiore. Labium

inferius trifidum: laciniae laterales lanceolatae, intermedia saccata, faux punctis salure violaceis picta; sub fauce fossa, quae subtus strumam format, linea barbata transversa inscripta. *Filamentorum* processus inferiores laminas formant, quae in cochlearis quandam speciem inflexae sunt, et extremo baseos margine cohaerent.

Odor plantae amoenus.

10.

62. *Salvia hirta*.

Char. spec. S. fruticosa; glutinosa; foliis lanceolatis, rugosis, inaequaliter crenatis: crenis undulato-reflexis; calycibus compressis; corollae labio inferiore concavo. ḡ. v. v.

Salvia hirta. Brugmanns in litt.

Patria ignota. Colitur in Frigidario.

Observ. Omnis planta hirsutiae brevi, viscosa obducitur, quae in caule, etiam postquam ligneam duritiem adeptus est, adhuc perdurat, odor hujus visciditatis non inamoenus.

Descr. *Caulis* altitudinem trium pedum, et quod superat, adipiscitur; folia quotannis deiecit, quae lanceolata sunt, et inferiora quidem petiolata, superiora sessilia, omnia valde rugosa, crenata; crenis inaequalibus reflexisque, unde margo formam undulatam et subcavam refert. *Inflorescentia* terminalis, subpaupercula, verticillata: verticilli inferiores sexflori, superiores numerum ita

minuunt, ut etiam nonnisi biflori occurrant, summi verticilli omnino steriles. *Labium* calycis superius tridentatum, inferius bifidum. *Corolla* alba, levissime in roseum vergens; labium inferius trifidum: laciniis lateralibus oblongis, obtusis, intermedia lata, concava, subemarginata.

11.

63. *Leonurus neglectus*.

Char. spec. L. foliis trifidis: laciniis incanis; calycibus inermibus; corollae labio superiore concavo, erecto, inferioris laciniis margine deflexis, mediae productae apice integerrimo. 4. v. v.

Leonurus Cardiacæ V. hirsutus. Horn. suppl. p. 66.

Patria: Habitat in Europa, Colitur sub dio.

Obs. Simillimus *L. sibirico*; sed perennis, et corolla nonnihil diversa, quae praeterea extus (quemadmodum et calyx) valde hirsuta est. Calycis dentes acutissimi quidem sunt, non tamen pungentes.

12.

64. *Conobea viscosa*.

Char. spec. C. viscosa; foliis oppositis ternatisque, lanceolatis, dentatis, basi attenuatis, hastatis; pedunculis axillaribus, solitariis, unifloris. 4. v. v.

Conobea viscosa. Hort. Berol.

Patria: America tropica? Colitur in Caldario.

Descr. *Caulis* subdecumbens, ascendensve, viscosus, tetragonus. *Folia* laete viridia, sessilia, remote dentata: axillae inferiorum ramos, superiorum ramos ferentes. *Flores* parvi, corolla violacea. *Pedunculus* brevis, vix aequans diametrum transversam in folii basi. Calyx 5-partitus. *Corolla* ringens, bilabiata: Labio superiori indiviso, plano, emarginato; L. inferiori trifido: laciniis aequalibus, divergentibus, lineatis: fauce barbata. Sed haec fere toti generi communia sunt.

13.

65. *Conobea ovata*.

Char. spec. C. foliis oppositis, ternisque ovatis, serratis, corollae laciniis reflexo-acuminatis. 4 v. v.

Conobea ovata. D. Spreng. in litt.

Patria: Habitat cum priori? Colitur in Caldarario.

Observ. Lacinae corollae emarginatae videntur, non sunt, sed valde acuminatae, acumine vero complicato reflexoque, unde apex lacinae apprens emarginatus aut certe retusus videtur.

14.

66. *Ruellia viscidula*.

Char. spec. R. foliis ovatis, integerrimis, in petiolum acuminatis; pedunculis axillaribus, petiolo brevioribus, foliosis, subtrifloris, caeleque pilosis, unguinosi. 4 v. v.

Ruellia viscidula. Dr. de Mart. in
Herbar.

Patria: Habitat in Brasilia. Colitur in Caldario.

Observ. Pedunculus, proprie ramulus est, denuo in ramulos minores divisus, floresque axillares, sessiles ferens. Odor fere qui *Salviae officinalis*. — Characterem specificum ad plantam cultam enuntiavi.

15.

67. *Monniera semiserrata.*

Char. spec. M. glaberrima; foliis sessilibus, carnosulis, subspathulatis, medietate superiori serrata: floribus solitariis, axillaribus, subsessilibus. 24 v. v.

Monniera subserrata. D. de Mart. in
Herbar.

Patr. Habitat in Brasilia. Colitur in Caldario.

Observ. Etiam hujus plantae characterem ad cultum specimen confeci, quod propterea observo, quod sciam, quam valde nonnunquam cultae plantae a sylvestribus sororibus discrepent.

16.

68. *Vesicaria canescens.*

Char. spec. V. herbacea: caule cespitoso; foliis lanceolatis, incanis, argute dentatis, sessilibus: radicalibus petiolatis; petalis retusis; siliulis tomentosiss. 24. v. v.

Patr. Habitat in Podolia. Colitur sub dio.

Observ. Corollae albae. Caules numerosi ex eadem radice, plerumque simplices, aut uno tantum ramo simillimo instructi.

17.

69. *Sisyrinchium laxum.*

Char. spec. S. caule argute ancipiti, folioso; petalis oblongis, acuminatis; staminibus in tubum ovatum connatis; stylis tribus. 24. v. v.

—*Sisyrinchium laxum.* D. Otto in litt.

Patr. Habitat forte in Promontorio bonae spei. Colitur in Tepidario.

Descrip. Ex una radice Caules plures, debiles tamen, foliosi, argute ancipites. Folia tam caulina, quae sua basi caulem vaginant, quam radicalia ad caulis altitudinem non pertingunt, caeterum ensiformia. Caulem terminat Spatha bivalvis, continens 2-5 flores, insidentes pedunculis setaceis, erectis. Ovarium viride, adeoque perigonium adnatum (quod tamen, nisi anatomice investigetur, non videtur), apice liberum, partitum, coloratum: laciniae sex, basi flava arcte in tubum ventricosum cohaerentes, limbo plano, patente, subreflexo, albo; ex basi tubi per laciniarum laminas oblongas, acuminatas continuantur taeniae purpureae sex, quae in laminis ita finduntur, uti tres tribus, tres quinque ejusmodi lineis inscriptae videantur; faux tubi interne purpurea. Stamina flava, connatae in tubum ovatum, dein libera,

erecta, antheris minutis, flavis. *Styli* tres, albi, singuli apice fissi in stigmata tria, minima. *Capsula* globosa, irregularis.

18.

70. *Phyllanthus obtusus*.

Char. spec. Ph. foliis obovatis, obtusis, basi attenuatis; floribus axillaribus, dioicis, pedunculatis, solitariis, geminisque. $\bar{h}$. v. v.

Patria forte Guinea. Colitur in Caldario.

Descr. *Frutex* trunco ramisque superne tetragonis, debilis. *Folia* alterna, obovata, obtusissima, sine omni acumine aut mucronulo, plane ut in *Ph. viroso*, sed minora. *Flores* pedunculati, axillares, solitarii aut (rarissime) gemini; pedunculi petiolis longiores. *Flores* virides, campanulati. — Hortus nonnisi plantam foemineam possidet.

Critica. Suspikor, hanc speciem Willdenowio non fuisse ignotam, eandem, de qua dicit, esse sibi speciem *Ph. viroso* similem, sed foliis minoribus. Mihi certe videtur, aegre de specimine sicco, et fortasse nec satis sollicite praeparato plus dici potuisse; quod si viva specimina conferantur, omnis difficultas evanescit.

19.

71. *Waltheria rotundifolia*.

Char. spec. W. foliis orbicularibus, ex tenuis-

simo tomento mollibus, undulatis, serratis; capitulis pedunculatis. ☉. v. v.

Patria: Brasilia, unde D. de Martius semina misit. Colitur in Caldario.

Descr. Omnis planta incanescit ex tomento subtili. *Caulis* simplicissimus. *Folia* omnia petiolata, serrata; maxima ex illis diametro circiter $2\frac{1}{2}$ pollicum. *Florum* glomeris pedunculati, pedunculo tamen vix $\frac{1}{2}$ petioli, quamquam et petiolus brevis sit. *Corollae* flavae.

20.

72. *Waltheria corchorifolia.*

Char. spec. W. foliis ovato-lanceolatis, inaequaliter serratis, acutis, margine undulatis; pedunculis axillaribus terminalibusque, subramosis. h. v. v.

Waltheria corchorifolia. Persoon Ench.

II. p. 216. n. 2.

Patr. Brasilia, D. de Martius. Colitur in Caldario.

Obs. Primo statim anno floruit, multum similis *W. americanae* Willd. *W. arborescenti* Cavan. Sed non nisi suffrutex, et omnibus partibus minor, nec incanescens, etsi tomento tenuissimo, vel potius densissima pube in caule, petioliis, pedunculis, pagina foliorum superiore (nam inferior asperiuscula est) vestiatur. *Caulis* subflexuosus; foliorum figura, ut in *W. americana*,

sed minor et acuta. *Pedunculi* saepe folio longiores, saepe capitulis duobus in apice, quorum alterum sessile est, aut pedicellum brevissimum habet.

21.

73. *Pelargonium citriodorum.*

Char. spec. P. pedunculis unifloris; foliis tripartitis, rigidis: laciniis subtrifidis, parce dentatis. h. v. v.

Pelargonium citriodorum. Hort.

Patria: Promontorium bonae spei? Colitur in Tepidario.

Observ. Odor foliorum idem qui citri, fortior tamen nonnihil quam in *P. fraterno*, cujus foliis folia nostrae speciei etiam magnitudine multum cedunt; etiam flores minores, pallide rosei petala inferiora sublinearia, apice rotundata, superiora sature rubris striis picta.

22.

74. *Geranium Londetii.*

Char. spec. G. pedunculis bifloris uniflorisque, elongatis; foliis subpeltatis, circumscriptione orbicularibus, profunde subseptemlobis: lobis incisus acutis, calycinis foliolis aristatis, marginatis, trinerviis. 4. v. v.

Geranium Londetii D. Fischer in litt.

Patria ignota. Colitur in Frigidario.

Desc. *Caules* plures ex una radice, debi-

les, teretes, uti planta omnis pubescentes. *Pedunculi* axillares, foliis multo longiores: superiores in plantis robustioribus biflori, inferiores, et omnes debiliorum plantarum, uniflori. *Corollae* pallide lilacinae, striis quinque atro-sanguineis in petalorum basi. *Foliorum* forma fere ut in *G. palustris*, sed vix bipollicaris diametri.

23.

75. *Geranium ibericum*.

Char. spec. *G.* pedunculis bifloris; hirsutum; caule herbaceo, dichotomo; foliis profunde 5-7-lobis: lobis oblongo-rhombeis, dentato-incisis; petalis bilobis cum dente in sinu. 24. v. v.

Geranium ibericum. Cavan. diss. IV.

p. 209. T. 124. fig. 1.

Patria: Armenia. Colitur sub dio.

Observ. In meis plantis, quas vivas examinavi, dens in petalorum sinu vix observatur, nisi ab attento.

24.

76. *Geranium Wlassovianum*.

Char. spec. *G.* pedunculis unifloris, ad bracteas refractis; hirsutum; foliis subseptemlobopalmatis: lobis oblongis, incisis; caule diffuso, dichotomo. 24. v. v.

Geranium Wlassovianum. D. F. Fischer in litt.

Patria: Habitat in Davuria. Colitur sub dio.

Descr. *Corollae* pallidissime carneaе, petalis vix calicem superantibus, satis angustis, apice fere truncatis; calycis lacinae aristatae. *Pedunculi* longi, solitarii, ex caulis dichotomia.

25.

77. *Helicteres brasiliana*.

Char. spec. H. decandra; petalis oblongis, obtusissimis, deorsum leviter attenuatis; foliis e subcordato basi ovatis, inaequaliter serratis, utrinque stellato-pubescentibus. $\bar{h}$. v. v.

Patria: Habitat in Brasilia. *D. de Langsdorf.* Colitur in Caldario.

Descr. *Folia* duas palmas longa, ultra solidum palmum lata, ovata, sed ad petioli insertionem emarginata, omni ambitu grosse serrata: dente quovis inaequaliter subbifido. *Stipulae* filiformes. *Flores* in ramulis floriferis axillaribus, pedunculis bifloris: flore quovis ex adverso folii. *Calyx* oblongus, dense stellato-pubescentis, quinquefidus: laciniis linearibus. *Corollae* petala patentia, oblonga, obtusissima, leviter basin versus attenuata, sordide crocea cum macula communi, inaequali, sordidiuscule rubra.

26.

78. *Helicteres verbascifolia*.

Char. spec. H. subdecandra; tomentosa; foliis cordatis, acuminatis, inaequaliter serratis, utrin-

que hirsutis, supra subnitidis; petalis deflexis.
 h. v. v.

Helicteres verbascifolia. Link. enum.

II. p. 200.

Patria. Habitat in Brasilia. Colitur in Caldario.

Descr. *Caulis*, quamdiu adhuc junior est, petioli, pedunculi pilis ramosis vestiuntur, et in junioribus quidem partibus densissime, ut verum tomentum oriatur, quod etiam in calyce obtinet, ubi tamen stipes pilorum brevior est et fere nullus. *Folia* cordata, acuminata, inaequaliter serrata, magnitudine fere foliorum *Coryli*, subtus pilis subsessilibus, longe stellatis, supra simplicibus hirsuta, et supra etiam plane nitentia. *Pedunculus* folio oppositus, petiolo longior, circiter quadriflorus. Genitalium stipes longissimus. *Calyx* 4-5-fidus; *Corolla* 4-5-petala: *Petala* intra calycem viridia, extra illum deflexa, obtusa, sordide lateritia.

27.

79. *Sida byssina.*

Char. spec. S. foliis ovatis, subcordatis, inaequaliter serratis, utrinque mollissime tomentosis; pedunculis subtrifloris, petiolo brevioribus; capsulis birostratis, monospermis. h. v. v.
Patria: Habitat in Brasilia, unde D. de Martius semina misit. Colitur in Caldario.

Descr. *Suffrutex*, qui in olla vix 3 pedes attingit. Floruit statim primo anno. *Folia* plus-

quam tripollicaria, plusquam bipollicaris latitudinis, utrinque mollissimo velutino vestita, ovata (ut tamen inferiora utrinque pone apicem obsoletum angulum habeant, qui in superioribus omnino evanescit, in variis speciminibus ubique nullus est), subacuta, basi crena, parum profunda pro receptione petioli excisa, margine inaequaliter serrato; petioli folio breviores. *Pedunculi* solitarii, petioli folio breviores, 2-4-flori: pedicellis brevissimis. *Corolla* flava. *Capsulae* decem, bicornes, dorso pubescentes.

28.

80. *Sida velutina*.

Char. spec. S. foliis cordatis, acuminatis, subangulatis, crenatis, mollissime tomentosis; pedunculis solitariis, uni-multifloris, petiolo brevioribus; corolla dupla calycis; stipulis patentibus. $\bar{h}$. v. v.

Patria: Habitat in interioribus Brasiliae regionibus, unde D. de *Martius* semina misit. Colitur in Caldario.

Descr. Difficulus a priori distinguitur, etsi certe diversa. Verus frutex est, 7-8-pedalis, totus pubes densa mollis. *Folia* longiuscule petiolata, petiolo tamen longiora, manifeste cordata, acuminata, ad acuminis latus, utrinque angulo minuto, saepe oblitterato comite, circiter tripollicaria longitudine, plusquam bipollicaria latitu-

dine. Stipulae filiformes, patentes. *Pedunculi* solitarii axillares, uniflori (rarius floris unitatem excedentes), petiolis breviores. *Calyx* corollae dimidius: laciniis acuminatis. *Corolla* straminis colore. *Capsulae* decem, bicornes, monospermae.

29.

81. *Sida reticulata.*

Char. spec. S. foliis cordatis, acuminatis, integerrimis, subtus candicantibus, supra mollissimis; pedunculis unifloris, brevissimis. 2. v. v.

Patria: Habitat in Brasilia, praecipue in partibus prope Bahiam, unde D. de *Martius* semina misit. Colitur in Caldario.

Observ. *Corollae* albae; *pedunculi* uniflori, petiolo breviores. Proxima *S. periplocifoliae*.

30.

82. *Sida micrantha.*

Char. spec. S. foliis cordatis, acuminatis, integerrimis; caule juniore pubescente; pedunculis axillaribus, solitariis, unifloris, petiolo longioribus. v. v.

Patr. Habitat in Brasilia. Colitur in Caldario.

Observ. Flores vix semen *Viciae sativae* superant. *Corollae* flavae.

31.

83. *Sida arborea.*

Char. spec. S. foliis oblongo-cordatis, serra-

tis, acuminatis: acumine integerrimo, viscosis; pedunculis axillaribus, petiolo brevioribus unifloris, petalis orbiculato-cuneatis, nervoso-venosis. †. v. v.

Sida arborea. Willd. spec. III. p. 40.

Patria: Habitat in Brasilia. D. de Martius.

Observ. Corolla ochroleuca.

32.

84. *Sida quaternata.*

Char. spec. S. foliis cordatis, serratis, utrinque molliter tomentosis; floribus aggregatis, subsessilibus, axillaribus, subquaternatis. †. v. v.

Patria: Habitat in Brasilia, ubi D. de Martius semina legit. Colitur in Caldario.

Descrip. Caulis teres, erectus, $2\frac{1}{2}$ pedes altus, parum ramosus. Folia petiolata: petioli teretes, supra canaliculo inscripti, folii dimidii longitudine; folia plusquam palmaris longitudini. Stipulae subulatae. Flores prope sessiles in foliorum axillis (etiam supremi), plerumque quatuor. Corolla flava. Calyx tomentosus.

33.

85. *Sida aurita.*

Char. spec. S. tota byssino-incana; foliis cordatis, indivisis, acuminatis, obtuse denticulatis; pedunculis inferioribus petiolos aequantibus,

superioribus multum superantibus; corollis reflexis; capsulis novem, trispermis. v. v.

Sida aurita. D. Hornem. in litt.

Patr. Habitat in Java. Colitur in Caldario.

Observ. Simillima *S. abutiloidi*, sed tota incana. *Corolla* non simpliciter flava, sed colore inter luteum et croceum intermedio, saturatius venosa, petala sublobata, acuminata, reflexa.

34.

86. *Sida betulaefolia*.

Char. spec. S. foliis subcordatis, angulato-ser-ratis, glabriusculis; floribus solitariis, subsessilibus; capsulis subduodenis, bidentatis; caule fruticoso. †. v. v.

Patr. Habitat in Brasilia. Colitur in Caldario.

Observ. Altero post sationem anno floruit. Rami plerumque diffusi, ut in *S. carpinifolia*.

35.

87. *Sida mollis*.

Char. spec. S. foliis mollibus, cordatis, acuminatis, inaequaliter crenatis; pedunculis solitariis, bifloris, petiolo sublongioribus; fructu 7-capsulari, cauleque hirsutissimis. †. v. v.

Sida mollis Ortega.

Patria ignota; forte Mexicum. Colitur in Tepidario.

Descr. Frutex parvus, hirsutissimus, non

in juventute tantum partibusque viridibus, sed etiam postquam lignosus evasit. *Folia* cordata, inaequaliter crenata, utrinque mollissima. *Corolla* satis magna, duplo calycis, unicolor flava, crenata. *Fructus* compositus capsulis septem, obtusis, dispermis, estque hirsutissimus.

Observ. Diversa a *S. mollissima* ob capsularum seminumque numerum et ob corollam magnam: petalis grosse crenatis, nec obcordatis.

Etiam diversa a *S. permolli*, ob pedunculos bifloros, et capsularum seminumque numerum.

36.

88. *Hibiscus dimidiatus.*

Char. spec. H. foliis cordatis, quinquangulis, grosse serratis; calyce exteriori tetraphyllo.

h. v. v.

Patria forte Brasilia. Obtinui semina cum nomine *H. gossypifolii*.

Descr. Valde similis *H. micanti*, a quo illum calyx exterior manifeste distinguit, qui nonnisi foliolis quatuor constat, ovatis, calyceque interiori brevioribus. *Corolla* alba cum levissima lutea tinctura; fundum occupat macula magna, atrosanguinea.

37.

89. *Hibiscus strictus.*

Char. spec. H. foliis trilobis, crenatis: lobis rotundatis: lateralibus majoribus, obsolete bilo-

bis; calyce exteriori caduco, interiore latere dehiscente: dentibus rupturae oppositis linearibus. ☉. v. v.

Hibiscus strictus. D. Hornem. in litt.
Patria- Habitat forte in Nepawl. Colitur in Caldario.

Descr. Planta vix sesquipedalis. *Caulis* utcumque simplex, asper, teres, pallide viridis. *Folia* alterna, petiolata: petiolis folio longioribus; folium ipsum trilobum, utraque pagina setis vel potius minutis aculeis, 2-3-furcis asperum, margine crenatum: lobi rotundati: laterales majores, subbilobi. *Flores* pauci, fugaces, axillares 1-2, tres terminales. *Calyx* exterior valde caducus: foliola linearia; interior latere longitudinaliter rumpitur; dentibus illius, qui lineares sunt, rupturae oppositis. *Corolla* ex minoribus hujus generis, lactea, basi pallidissime virescens.

38.

90. *Brehmia arborescens*.

Char. spec. B. mollissime tomentosa; foliis cordatis, duplicato-serratis; stipulis plano-subulatis. ☿. v. v.

Patr. Habitat in Brasilia. Colitur in Caldario.

39.

91. *Crotalaria striata*.

Char. spec. C. foliis ternatis: foliolis obovatis supra glabris, subtus subpubescentibus; stipulis

minimis; racemo terminali, spicato, in pedunculo elongato. $\bar{h}$. v. v.

Patria: Brasilia. Colitur in Caldario.

Descrip. *Frutex* rectus, caule tereti fuscescente, in juventute obsolete pubescente. *Folia* distantia, patentia, ternata: foliola obovata, obtusissima, integerrima, supra glabra, subtus pube brevi, subtili, quae vix ope lentis vitreae visibilis redditur, induta. Stipulae longe minimae, ut fere nonnisi denticulos ad petioli basin referant. Racemus terminalis in pedunculo valde elongato; pedicelli brevissimi. *Corolla* flava, vexillo carinaque dorso purpureo striatis.

40.

92. *Crotalaria herbacea.*

Char. spec. C. foliis ternatis: foliolis late obovatis, glaberrimis: solo nervo medio subtus parce piloso; caule petiolisque pilosissimis; racemis terminalibus. $\bar{4}$. v. v.

Crotalaria herbacea. Schweigger in litt.

Patria ignota. Colitur in Caldario.

Descrip. *Flores* penduli; corolla flava; pedicelli calyce breviores. Stipulae bracteaeque setaceae, pilosae, deciduae. Calyces glabri; caulis tamen petiolique pilosissimi.

41.

93. *Crotalaria brasila.*

Char. spec. C. foliis ternatis, ovatis, utrinque

attenuatis, subtus sericeis; pedunculo racemoso, oppositifolio. 4. h. v. v.

Patria: Brasilia. — Nata nempe ex seminibus a D. de Langsdorf missis. Colitur in Caldario.

Descrip. *Caulis* in juventute atro-purpureus, pubescens, uti et petioli et pedunculi, ob pubem vero canescentes. *Calix* longitudine alarum corollae, quae flavae, vexillum aureum, carina virescens. *Semina* carmelini coloris, reniformia, altero (breviori) apice tenuiora.

42.

94. *Crotalaria exstipulata.*

Char. spec. C. foliis simplicibus, oblongis, obtusis, subsessilibus; stipulis nullis; pedunculis subtrifloris, elongatis. h. v. v.

Crotalaria exstipulata. Mart.

Patria: Habitat in Brasilia. Colitur in Caldario.

43.

95. *Crotalaria nitidula.*

Char. spec. C. foliis simplicibus, lanceolatis, obtusis, supra nitidis, infra canis, utrinque pilis sericeis adpressis; racemo terminali; calicibus coloratis, et ex pube canis. h. v. v.

Crotalaria nitidula. Mart.

Patria: Habitat in Brasilia. Colitur in Caldario.

44.

96. *Crotalaria cuneifolia.*

Char. spec. C. foliis simplicibus, obovatis cum

setula terminali, deorsum cuneato-attenuatis, subtus cano-pubescentibus. ☉. v. v.

Crotalaria retusa β. Willd. spec. III. p. 977. nr. 13.

Dolichos cuneifolius. Forsk. descr. p. 134. huc pertinet.

Patr. Habitat in Arabia.

Descr. Folia nequaquam retusa; stipulae latae cum subula terminali. Flores sulphurei, magni; Corolla basi purpureo-striata. Legumen dorso linea longitudinali atro-purpurea.

45.

97. *Crotalaria hexaptera*.

Char. spec. C. foliis simplicibus; stipulis decurrentibus, caulem hexapterum constituentibus. †. v. v.

Patria: Habitat in Brasilia. D. de Mart. Colitur in Caldario.

46.

98. *Phaseolus alatus*.

Char. spec. Ph. caule volubili; floribus subracemosis; vexillo toto reflexo, alis carinaque falcatis, deflexis; foliolis ovatis, acuminatis. ☉. v. s.

Patria: Habitat ad Serampore in Bengalia.

Obser. In Herbario Schreberiano haec planta duplici nomine adest. Nomen alterum est *Ph. Caracalla*; videtur ejus esse, qui misit; Planta

tamen verae hujus nominis plantae non convenit, propterea quod carina in spiram non torqueatur. Alterum *Schreberus* cerussa hoc modo adscripsit: *Phaseolus alatus L. non satis convenit*. Et omnino adest quaedam differentia inter plantam siccam et iconem *Dillenii*, quae tamen facillime ipsa exsiccatione causari poterat, quum, his minutiis demtis, omnia cum *Dillenii* icone egregie quadrent.

Descr. Foliola ovata, basi tamen leviter attenuata, apice acuta, lateralia margine exteriori minus ventricoso - dilatata. *Flores* racemosi, magni, sed racemus ipse depauperatus, et ob pedicellos valde breves prope spicatus. Vexillum sursum reflexum. Carina vexilli longitudine, falcatae, carinae, cujus longitudinem habent, incumbentes.

47.

99. *Phaseolus ficifolius*.

Char. spec. Ph. caule subvolubili; foliolis lateralibus subbilobis, terminali subtrilobo: laciniis oblongis, obtusissimis; pedunculis solitariis, elongatis, subtrifloris. ☉. v. s.

Patria: Habitat in Bengalia, prope Serampore.

Descr. *Schreberus* hanc plantam cum nomine *Phaseoli aconitifolii* obtinuit, ad quem non pertinet, propterea quod folia nunquam quinqueloba, minus quinque partita, lobi nunquam lanceolati sint, et caulis glabra sit. Sed nec ad

Ph. trilobum pertinet, a quo differt pedunculis solitariis, non geminis, et lobis foliorum oblongis, obtusissimis; huic tamen proximus est noster *Phaseolus*.

Descr. *Caulis* erectus, parum altus, vix volubilis. *Folia*, ut in genere, ternata, sed foliola lobata, et terminale quidem plerumque trilobum (subinde tamen simplex cum levi rudimento lobi lateralis utrinque ad basin, quae rudimenta nonnunquam levem mucronem habent); lateralia nonnisi biloba, lobo (tertio) interiori obsoletissime indicato; manifestorum vero lorum interior lateralem duplo excedit; lobi omnes apice omnino rotundati. *Stipulae* ovatae, acutae. *Pedunculi* solitarii, longissimi (fere folio quadruplo longiores), filiformes, fere volubiles, apice plerumque triflori. Flores parvi.

48.

100. *Phaseolus asperrimus*.

Char. spec. *Ph.* caule volubili, asperrimo; pedunculis axillaribus, solitariis, unifloris; vexillo basi bicalloso; alis latis, falcatis. ☉. v. v.

Patria: Habitat in Brasilia. Colitur in Caldario.

Descrip. *Caulis* longissimus, volubilis, punctis elevatis innumeris, quorum quodvis in rigidam, fuscam, deflexam setam terminatur: asperrimus. *Folia* ut in genere, caeterum mediocria; nullo modo aspera, subtus ad venas pilosula, margine ciliata. *Pedunculus* in axilla folii, petiolo

longior, crassior, uniflorus. *Calix* quinquedentatus; dentes ex basi lata subulati. *Corolla* magna: vexillum latissimum, reflexum, album cum levitinctura purpurea, basi callis duobus cartilagineis, parallelis, ut in *Dolichis*; alae lato-falcatae: altera horizontaliter patens, apice deflexo, altera carinam tegens, utraque alba, intus leviter purpurascens; carina in falcem semicircularem introrsum, versus alam alteram flexa, et ab illa usque ad dimidium tecta, sed vexillum non attingens.

Enumeratio Fungorum in agro Pawłowskiensi praecipue crescentium. Auctore J. A. Weinmann.

Ordo I. Pileati.

Agaricus Linn. Fries systema mycolog. Vol. I. p. 8.

Series I. Leucosporus.

- vernus Bull.
- Phalloides Fr. pileo flavo.
- porphyrius A. S.
- - pileo livido.
- vaginatus Bull. pileo albido.
- -   -   - griseo.
- -   -   - livido.
- -   -   - spadiceo.
- -   -   - alutaceo Mihi.

Agaricus muscarius Linn.

- - Puella Schaeff.
- rubescens Pers.
- asper Pers.
- procerus Bull.
- - var. Tepidariorum Mihi.
- - Ag. tepidarius Mihi. syll. plantar. pag. 69.
- clypeolarius Bull. var. Calidariorum Mihi.

Descr. Valde confertus. Pileus carnosus, primo convexus, dein magis expansus, planiusculus, candidus; squamulis ferruginascentibus, deciduis obductus: umbone obscuriore, $1\frac{1}{2}$ - 2 unc. latus. Lamellae candidae, 1 - 2 lin. latae, liberae. Stipes 2 - $2\frac{1}{2}$ unc. longus, basin versus ventricosus, floccoso-squamosus, intus medulla gossypina repletus.

Patria. Copiosissime in Vaporariis nostris per totam aetatem in serum autumnum.

Agaricus cristatus Bolt.

- - totus albus Mich.
- mesomorphus Bull.
- granulatus Batsch.
- - pileo cinnabrino A. S.
- - - incarnato Fr.
- acute-squamosus Mihi. Syl. plant. pag. 70.
- melleus Vahl.
- - ingricus Mihi syl. plantar. pag. 72.
- erubescens Fr.
- eburneus Bull.
- olivaceo-albus Fr.

Agaricus hypothejus Fr.

- ustalis Fr.
- Russula Schaeff.
- aurantius Schaeff.
- flavo-virens Pers.
- rutilans Schaeff.
- imbricatus Fr.
- vaccinus Schaeff.
- Myomyces a terreus Schaeff.
- -   -   b argyraceus Bull.
- affinis Mihi. Syll. plantar. pag. 71.
- Columbeta Fr.
- cognatus Mihi.

Char. spec. Pileo carnoso, laevi, glabro, sicco; fuligineo-alutaceo; lamellis latis, emarginatis; subdistantibus, dilute alutaceis; stipite solido, pileo concolore, albo-fibrilloso.

Descr. Pileus 4-5 unc. latus, planiusculus; margine subinvolutus. Lamellae $\frac{1}{2}$ unc. fere latae, late emarginatae, rotundatae. Caro mollis, floccosa, in centro 3-4 lin. crassa, marginem versus evanesens. Stipes 3 unc. longus, 3-5 crassus, basi subbulbosus, extus intusque aquose-alutaceus, superne albo-fibrillosus, basin versus nigrescens. Odor debilis, acidulus. Sapor aquosus, mitis. Sporidia candida, copiosa.

Patria: In sylvis ad terram muscosam, solitarie exeunte Septembri.

Agaricus tumidus Fr.

- personatus Fr.

Agaricus humilis Pers.

- - nigrescens Fr.
- nudus Bull.
- albus Schaeff.
- alutaceus Schaeff. pileo rubro.
- nitidus Fr. pileo luteo.
- decolorans Fr.
- emeticus Schaeff.
- - pileo roseo, sanguineo, rubro.
- - - livido.
- - - olivaceo, viridi.
- - - flavo.
- - - albo.
- fragilis Pers.
- furcatus Lam.
- - β heterophyllus Fr. pileo albido.
- - - - - livido.
- adustus Pers.
- controversus Pers.
- aspideus Fr.
- - pileo albo-coerulescente Mihi.
- torminosus Schaeff. pileo rufescente.
- - - - dilute-ochraceo.
- turpis Mihi.

Char. spec. Solitarius, terrestris; pileo azono sordide-flavo vel cupreo, nigredine obducto, villis transversim rimuloso, margine lutescente tomentoso; lamellis albidis; stipite solido; lacte albo. Sat magnus, fragilis.

Descr. Pileus 3-4 unc. latus, margine saepe undulatus, tempore pluvioso viscidulus, inaequalis. Lamellae 1-2 lin. latae, subdecurentes. Stipes 1 unc. longus, $\frac{1}{2}$ unc. crassus, interdum curvulus, ut plurimum in terra latens. Caro alba. Sapor acris. Lac primo album, dein subgriseum.

Patria: In sylvis mixtis in vicinitate truncorum. Aug. Septemb.

Habitus valde turpis, praecipue ob superficiem totam rudem quisquiliarem.

Agaricus necator Bull.

- fascians Fr.
- trivialis Fr.
- acris Bolt.
- uvidus Fr.
- victus Fr.
- - pileo incarnato-livido Mihi.
- deliciosus Linn.
- mitissimus Fr.
- subdulcis Pers.
- - β camphoratus b cemicarius Batsch.
- rufus Vaill.
- helvus Fr.
- glyciosmus Fr.
- plumbeus Bull.
- fuliginosus Fr.
- vellereus Fr.
- - β . exsuccus.
- giganteus Leys.
- gilvus Pers.

Agaricus gibbus Pers.

- *phyllophilus* Pers.
- *splendens* Pers.
- *clavipes* Pers.
- *nebularis* Batsch.
- *curtipes* Fr.
- *fumosus* Pers.
- *cerinus* Pers.
- *odorus* Pers.
- *suaveolens* Schumach.
- *tornatus* Fr.
- *candicans* Pers.
- *dealbatus* Fr.
- - β *aggeralis* Fr.
- - γ *pileo repando* Fr.
- *grammopodius* Bull. *pileo albo*.
- -   -   -   -   *rufescente*.
- *lignatilis* Fr.
- *cretaceus* Pers.
- *amplus* Pers.
- *sordaceus* Pars.
- *camarophyllus* A. S.
- *pratensis* Pers. a. *flavescens*.
- -   -   b. *cinereus*.
- -   -   c. *albus*.
- -   -   d. *bruneus*.
- *virgineus* Pers.
- *psittacinus* Schaeff.
- *conicus* Schaeff. a. *citrius* Fr.

Agaricus conicus Schaeff. b. nigrescens Fr.

- - - c. aurantius Fr.

- coccineus Pers.

- laccatus Scop. a. carneus Schaeff.

- - - b. amethystinus Bull.

- - - c. monstrosus Schumach.

- - - d. maximus Mihi.

Pileus in hac varietate 4-5 unc. latus. In acervis foliorum post intensas pluvias Augusto legi.

Agaricus bellus Pers.

- decorus Fr.

- melaleucus Pers.

- platyphyllus Pers.

- velutipes Curt.

- - β sphinx Batsch.

- fusipes Bull. var. pileo albido Fr.

- butyraceus Bull.

- asemus Fr.

- confluens Pers.

- - parvulus Mihi.

- dryophilus Bull. a. alutaceus.

- - - b. lividus.

- - - c. fuligineo-nigrescens.

- lupuletorum Mihi.

Char. spec. Gregarius, subtenax; pileo planiusculo, carnosomembranaceo, albido-pallescente, sicco, glabro; lamellis adnatis, albis; stipe basi attenuato, albo pulverulento, fistuloso.

Descr. Pileus $\frac{3}{4}$ - $1\frac{1}{2}$ unc. latus, primo albe-

scens, subhemisphaericus, dein pallescens vel dilute-alutaceus, planiusculus. Lamellae adnatae, 1-2 lin. latae, in statu sicco pallescentes. Stipes $\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$ unc. longus, infra pileum 2, basin versus vix 1 lin. crassus, supra albus, infra saepe dilutissime brunescens, albo-pulverulentus vel tenuissime squamulosus. Sporidia alba sat copiosa.

Crit. Affinis Ag. dryophilo, aquoso atque hariolorum Fr. l. c. pag. 124 et 125; sed ab his certe diversus. Ab Ag. dryophilo et hariolorum, cui proximus, differt: lamellis adnatis et stipite basi attenuato; ab Ag. aquoso: pileo non striato, lamellis adnatis et stipite albo.

Patria: In lupuletis inter folia et fimo quotannis reducem habeo. Sept. Octob.

Agaricus oreades Bolt.

- scorodonius Fr.
- -   pileo rufescente Mihi.
- calopus Pers.
- tenacellus Pers.
- conigenus Pars.
- tuberosus Bull.
- ocellatus Fr.
- clavus Bull.
- parasiticus var. minor; albus Schumach.
- Rotula Scop.
- androsaceus Linn.
- -   var. minima Mihi.

Pileus $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ lin. latus. Lamellae tenuissimae

subdistantes. Stipes $\frac{3}{4}$ -1 unc. longus. Ad ligna putrida. Aug.

Agaricus perforans Hoffm.

- *epiphyllus* Pers. a. *candidus* Fr.
- " " " b. *bruneus* Mihi.
- " " " c. *fuliginus* Mihi.
- *alliaceus* Jacq.
- *filopes* Bull.
- *alcalinus* Fr.
- *galericulatus* Scop.
- " " β *solitarius* Schaeff.
- " " γ *tenuis* Fr.
- *uranius* Fr.
- *metatus* a *laevigatus* Fr.
- *muscigenus* Schumach.
- *polygrammus* Bull.
- *galopus* Pers.
- *haematopus* Person.
- *elegans* Pers.
- *purus* Pers. pileo *roscio* Fr.
- " " " *pallescente* Fr.
- *Adonis* Bull.
- *lineatus* Bull.
- *lacteus* Pers.
- " " β *pithyus* Pers.
- *stylobates* a *candidus* A. S.
- *olivaceus* Mihi.

Char. spec. Gregarius, tenellus; pileo conice-campanulato, olivaceo-umbrino, striato, umbo-

nato; lamellis distantibus adnexis fere decurrentibus, obscure cinereis, margine pileo dilutiore; stipite fistuloso, capillari, bruneo.

Descr. Pileus $\frac{1}{2}$ -1 lin. altus, laevis. Lamellae totum pileum replentes atque paullulum decurrentes, aequales, simplices. Stipes capillaris, aequalis, saepe radiculis minutissimis instructus, humidus dilute, siccus obscure-fuscus, $\frac{1}{2}$ -2 uncialis.

Patr. In lignis putrescentibus Julio legi.

Agaricus gracillimus Mihi.

Char. spec. Solitarius; pileo hemisphaerico, fuligineo; lamellis distantibus, inaequalibus, albis, stipite capillari, albo, fistuloso.

Descr. Vix conspicuus. Pileus sub lente striatulus, umbonatus. Lamellae adnatae. Stipes $\frac{1}{2}$ -1 uncialis.

Patr. In silvis humidis ad cortices arborum veterum rarissime. Julio.

Agaricus trachelinus Fr.

- Mucor Batsch.
- epipterygius Scop.
- citrinellus Pers.

Una vice quatuor fungillos in trunco emortuo Coryli Avellanae in monte Duderhov legi.

Agaricus vulgaris Pers.

- setipes Fr.
- corticula Pers. a. fuscescens.
- - - b. albidus.
- pterigenus Fr.

Practerlapso aestate pluvioso huc pulcher-

rimum gracillimumque fungillum in stipitibus filicum copiosissime crescentem vidi.

Agaricus capillaris Schum.

- integrellus Pers.
- Tibula Bull.
- pyxidatus Bull. a. rufescens Fr.
- - b. fuliginus Mihi.
- ericetorum Pers. a. candidus.
- - - b. brunceus.
- - - β pileo subsericeo Buxb.
- pictus Fr.
- campanella Batsch.
- muscorum Hoffm.
- maurus Fr.
- atratus Fr.
- Epichysium Pers.
- metachrous Fr. a. albidus.
- expallens Pers.
- cyathiformis Bull. a. nigrescens Fr.
- - - b. alutaceus Mihi.
- - - c. dilute-cinammomeus Mihi.
- lepideus Fr.
- corticatus Fr.
- inconstans. Pers.
- ostreatus Jacq. a. pileo nigricante-cinereo Fr.
- - - b. pileo fusco-violaceo Mihi.
- - - c. pileo purpurascente Mihi.
- salignus Pers. var. alutacea Mihi.

- Agaricus salignus* Pers. var. cinereo-alba Mihi.
 - - var. fuliginea Fr.
 - petaloides Bull.
 - - β spathulatus Fr.
 - porrigens Pers.
 - ulmarius Bull.
 - palmatus Bull.
 - pulmonarius Fr.
 - serotinus Pers.
 - stipticus Bull.
 - mitis Pers. albus.
 - nidulans Pers.
 - rufo-marginatus Mihi.

Char. spec. Imbricatus, cohaerens, pileo membranaceo, flexuoso, alutaceo, rufo-marginato, villosito-tomentoso, margine nudo; lamellis albis distinctis, serrulatis.

Descr. Arcte imbricatus atque adhaerens, saepe connatus, tenax, 1 - $1\frac{1}{4}$ unc. latus, interdum concavus. Lamellae $1\frac{1}{2}$ - 2 lin. latae. Sporidia alba.

Patria: Ad truncos Betulae albae. Augusto.

Agaricus septicus Fr.

- perpusillus Lumn.
 - applicatus Batsch.

Series II. Hyporhodium.

- Agaricus Prunulus* Pers.
 - hortensis Pers.

Agaricus Pluteus Batsch. a. nigrescens Fr.

- - - b. albidus Fr.

- pascuus P.

- - plures varietates.

- politus Fr.

- Nigrella Pers.

Char. spec. Pileo membranaceo, profunde umbilicato, cinereo-nigrescente, subfibrilloso, nitido; lamellis decurrentibus, incarnato-cinereis; stipite tenui, brevi, curvulo, farcto.

Descr. Pileus 6-8 lin. latus, interdum irregularis, exacte umbilicatus. Lamellae tenues, lineares, inaequaliter decurrentes. Stipes vix unc. altus, pileo paullulum dilutior. Sporidia rosea.

Patria: In graminosis rarior. Augusto.

Series III. Cortinaria.

Agaricus torvus Fr.

- bruneus Pers.

- limonius Fr.

- armillatus Fr.

- violaceus Linn.

- traganus Fr.

- argentatus Pers.

- albo-violaceus Pers.

- anomalus a. proteus Fr.

- - β . incarvus Pers.

- scaurus Fr. a.

Agaricus rufo-olivaceus Pers.

- cinnamomeus Linn. c. conformis Fr.
- - - d. croceus Fr.
- hemitrichus Pers.
- iliopodius Bull.
- detonsus Fr.
- ochroleucus Pers.
- subferrugineus Fr.
- armeniacus Pers.
- - pileo castaneo Fr.
- - erythrinus Fr. Ob. Mycol. 2.
pag. 44.
- castaneus Bull.
- decipiens Pers.
- semiglobatus A. S.
- sapineus Fr.
- - β . hybridus Fr.
- picreus Pers.
- - var. campanellaeformis Mihi.

 Series IV. Derminus.
Agaricus spectabilis Mihi. Syll. plantar. pag. 73.

- caperatus Person.
- aurivellus Batsch.
- squarrosus Fr.
- flammans Batsch.
- tuberculosus Schaeff.
- muricatus var. a. fr.
- mutabilis Schaeff. a. candicinus Fr.

Agaricus mutabilis Schaeff. b. denotatus Fr.

- - - c. solitarius Fr.
- - - d. minimus Mihi.
- erebius Fr.
- fastibilis Pers.
- flavidus Schaeff.
- inopus Fr.
- spumosos Fr.
- carbonarius Fr.
- lentus Pers.
- lanuginosus Bull.
- lacerus Fr.
- geophyllus Bull. a. pileo albo.
- - b. fuscescete Fr.
- vatricosus Fr.
- escharioides Fr.
- conspersus Pers.
- siparius Fr.
- - var. major:
- pannosus Fr.
- furfuraceus Pers.
- segestrius Fr.
- arvallis Fr.
- pusillus Fr.
- lateritius Fr.
- tener Schaeff.
- melinoides Bull.
- Hypnorum Schrank.
- - β. Bryorum Pers.

Agaricus Hypnorum γ . Sphagnorum Pers.

- pityrius Fr.
- hirneolus Fr.
- scambus Fr.
- involutus Batsch. a. regularis.
- mollis Schaeff.
- variabilis Pers.
- - γ . albidus Balb.
- depluens Batsch.

Series V. Pratella.

Agaricus volvaceus Bull.

- parvulus Mihi.

Agaricus pusillus Pers. Fr. l. c. pag. 279.

In ollis Tepidariorum quotannis redux. Majo:

Junio.

Agaricus campestris Linn.

- sagatus Fr.
- praecox Pers. a. candicans.
- Hornemanni Fr.
- aeruginosus Curt.
- lateritius Schaeff. a. caespitosus.
- fascicularis Bolt. a. caespitosus.
- -   - b. solitarius Pers.
- - β . marginatus Pers.
- pediades Fr.
- merdarius Fr.
- cricaeus Pers.

Agaricus udus Pers.

- - β . Polytrichi Fr.
- collosus Fr. pileo albo.
- nucisedus Fr.
- montanus Pers.
- stipatus Pars. a. caespitosus Fr.
- -   -   b. solitarius Fr.
- Candollianus Fr.
- pennatus Fr.
- cernuus Vahl.
- corrugis Pers.
- gracilis Pers. a. pileo roseo Fr.
- -   -   b. pileo incarnato Pers.
- -   -   c. pileo dilute-alutacco Pers.
- torpens Fr.
- semiovatus Sowerb.
- fimiputris Bull.
- papilionaceus Bull.
- fimicola Fr.
- vitellinus Pers.
- disseminatus Pers.
- - β . digitaliformis Bull.
- comatus Vahl.
- -   ovatus Schaeff.
- sterquilinus Fr.
- atramentarius Bull.
- deliquescens Bull.
- micaceus Bull.
- cinereus Bull.

Agaricus niveus Pers.

- domesticus Bolt.
- plicatilis Sowerb.
- ephemerus Bull.
- radiatus Bolt.

Gomphus Fr. l. c. pag. 314.

- glutinosus Fr.
- roseus Nees.
- rutilus Fr.

Cantharellus Adans. Fr. l. c. pag. 316.

- umbonatus Pers.
- aurantiacus Fr.
- cibarius Fr.
- lutescens Fr.
- cornucopioides Fr.
- fimbriatus Mihi.

Char. spec. Parvulus; pileo infundibuliformi, membranaceo, subzonato, subalutaceo, margine fimbriato, glabro, subtus dilutiore; stipite solido, albido-cinerascente, villosiusculo.

Descr. Gregarius. Pileus 1-4 lin. latus, integer vel lobulatus, margine deflexo. Stipes 2-4 lin. longus, tenuis valde tenax. Himenium glaucescens, corrugatum.

Patria: In locis denstis, muscis (*Dicranum purpureum* Linn.) obductis. Augusto post largas pluvias, legi.

Affinis *C.* (*Merulio*) pusillo Fr. Obs. Mycolog. 2. pag. 234.

Cantharellus crispus Fr.

- laevis Fr.
- bryophilus Fr.
- muscorum Fr.

Merulius Hall. Fr. l. c. pag. 326.

- tremellosus Schrad.
- lacrimans Fr.
- vastator Tode.

Schizophyllum Fr. l. c. pag. 330.

- commune Fr.

Pileus interdum $1\frac{1}{2}$ unc. et ultra latus. In primo statu exacte (dentis lamellis tenerrimis) Pezizam refert.

In truncis semiputridis Tiliae Europaeae (nec alibi) hinc inde copiose sero autumnno.

Daedalea Pers. Fr. l. c. pag. 331.

- betulina Rehent.
- sepiaria Fr.
- abietina Fr.
- cinerea Fr.
- unicolor Fr.
- gibbosa Pers.

Polyporus Mich. Fr. l. c. pag. 341.

- brumalis a. autumnalis Fr.
- -   b. vernalis Fr.
- perennis Fr.
- tomentosus Fr.
- varius a. pileo badio Fr.
- -   b. pileo lobato Mihi.

Polyporus varius c. stipite excentrico Mihi.

- - β numularius Fr.

- gelatinosus Mihi.

Char. spec. Imbricato-confluens carnosogelatinosus, subtenax, sessilis; pileo lilacino, glabro, poris inaequalibus incarnatis.

Descrip. Caespites 1-1½ unciales: pileis imbricato-confluentibus, undulato-lobatis, 1 unc. et ultra latis. Substantia carnosogelatinosa, violascente-incarnata. Pori inaequales margine denticulati, 1-3 lin. longi, extus intusque incarnati vel dilute rosei, interdum subdaedaleae-gyrosi. Odor acidus. Sapor aquosus.

Patria: Ad truncos putridos *Betulae albae*. Augusto prope villam Soltikoviensem legi. Post *Polypor. imbricatum* Fr. l. c. p. 357. ponendus.

Polyporus spathulatus Fr. in lit.

- betulinus Bull.

- spumeus Sowerb.

- destructor Schrad.

- caesius Schrad.

- guttatus Mihi.

Char. spec. Subimbricatus; pileo carnososuberoso, rubiginoso-fusco, subzonato, villosotomentoso, nigroguttato, basi nigrescente, margine alutacco; poris minutis albis.

Descr. Tres vel quatuor unc. latus; ½ unc. et ultra crassus. Pori brevissimi, albi, immutabiles. Substantia aquose-fusca, spongiosa, humida.

Patria: Ad truncos alneos etc. Septemb.

Polyporus adustus Willd.

- *subpileatus* Mihi.

Char. spec. Suberoso-coriaceus, tenax; pileo villosus, subzonato, rufo-brunneo; effuso-reflexo, vel toto resupinato, poris minutis subrotundis, inaequalibus candidis.

Descr. Variabilis, mox pileatus mox resupinatus: margine subincrassato, albo. Pileus (si adest) $\frac{1}{2}$ -1 unc. latus; tenuissime-zonatus: zonis dilutioribus. Pori aut recti, 1-2 lin. longi, aut obliqui, inaequales, extus candidi, intus pallescentes.

Patria: Ad radices emortuos Pini sylvestris.

Augusto. Septemb.

Polyporus ulmarius Sowerb.

- *Lonicerae* Mihi.

Char. spec. Effuso-reflexus: pileo suberoso-coriaceo, villosus, subzonato, nigro, margine cinnamomeo, poris minutis, subrotundis, cinnamomeis.

Descrip. Sequenti affinis, sed multo minor et inodorus. Pilei 2-10 lin. lati, suberosi. Substantia sicca, subelastica, tenuis, cinnamomea. Pori aut subrotundi aut hiantes, $\frac{1}{4}$ -1 lin. longi et in statu juvenili griseo-pruinati, 1-3 unc. longi, 1 unc. et ultra lati.

Patria: Ad truncos emortuos *Lonicerae* coeruleae autumno.

Polyporus connatus Mihi.

Char. spec. Effuso-reflexus, seriato-confluens; pileo lateritio, velutino, subzonato: poris minutis, subrotundis albis.

Descr. Substantia suberoso-coriacea, tenax, elastica, alba, pallida: odore acidulo. Pilei 3-8 lin. lati. 1-2 pedes longus, 2-3 unc. et ultra latus, imbricato-connatus.

Patria: Ad truncos semiemortuos Aceris platanoidis sero autumno. Ante Polyp. hirsutum

Fr. l. c. pag. 376. ponendus.

Polyporus velutinus Pers.

- zonatus Nees.
- versicolor Linn.
- radiatus Sow.
- serialis Fr.
- abietinus Pers.
- cinnabarinus Jacq.
- roseus A. S.
- marginatus Pers.
- odoratus Wulf.
- fomentarius Linn.
- igniarius Linn.
- salicinus Pers.
- tabacinus Fr. in lit.
- obliquus Fr.
- subspadiceus Fr.
- xanthus Fr.
- incarnatus Pers.
- vulgaris Fa.

Polyporus bullosus Fr. in lit.

- callosus Fr.
- vaporarius Pers.
- Cerasi Fr.
- Radula Fr.
- terrestris Pers.
- molluscus Pers.
- reticulatus Nees.

Boletus Dill. Fr. l. c. pag. 385.

- luteus Linn.
- flavidus Fr.
- granulatus Linn.

Pileus interdum 4-5 unc. latus.

- bovinus Linn.
- piperatus Bull.
- variegatus Sw.
- subtomentosus Linn;
- luridus Schaeff.
- edulis Bull.
- scaber Fr. pileo albo.
- - - cinnabarino.
- - - subrufo.
- - - subfuligineo.

Hydnum Linn. Fr. l. c. pag. 397.

- imbricatum Linn.
- repandum Linn. a. flavescens Fr.
- - - b. rufescens Fr.
- violascens A. S.
- ferrugineum Fr.

Hydnum nigrum Fr.

- melaleucum Fr.
- Auriscalpium Linn.
- gelatinosum Scop.
- coralloides Scop.
- fusco-atrum β castaneum A. S.
- mucidum Pers.
- crustosum Pers.
- farinaceum Pers.
- niveum Pers.
- fimbriatum Decand.
- obliquum Schrad.

Sistotrema Fr. l. c. pag. 426.

- - confluans Pers.

Phlebia Fr. l. c. pag. 426.

- merismoides β barbata Fr. in lit.

Telephora Ehrh. Fr. l. c. pag. 428.

- caryophyllaea Pers.
- terrestris Pers.
- palmata Fr.
- cristata Fr.
- rubiginosa Schrad.
- spadicea Pers.
- hirsuta Willd.
- β aluca Pers.
- ochroleuca Fr.
- purpurea Pers.
- betulina Fr.
- salicina Fr.

- Telephora* quercina Pers.
 - abietina Pers.
 - incarnata Pers.
 - cruenta Pers.
 - polygonia Pers.
 - aurantiaca Pers.
 - granulosa Pers.
 - ochracea Fr.
 - nuda Fr.
 - confluens Fr.
 - incrustans Pers.
 - ferruginea Pers.
 - Corium Pers.,
 - fusca Pers.
 - rosea Pers.
 - lactea Fr.
 - acerina Fr.
- Coniophora* Decand. Fl. Fr. Vol. VI. pag 34.
 - membranacea Decand.
 - bufonia Pers. (*Telephora*).

Ordo II. Clavati.

- Clavaria* Vaill. Fr. l. c. pag. 465.
 - stricta Pers.
 - abietina Pers.
 - apiculata Fr.
 - corniculata Schaeff.
 - cristata Holmsk.

Clavaria cristata var. *fimbriata* Pers.

- nivea Pers.
- rugosa Bull. var. *griesca* Fr.
- subtilis Pers.
- ligula a. junior Schmid.
- • - b. *vetusta* Schaeff.
- strigosa Schum.
- juncea Fr. var. *rufescens*.
- aurantiaca Bull.
- fumosa Pers.
- fragilis Holmsk. a. *gracilis* Fr.
- - - b. *minima* Mihi.

Gregaria, $\frac{3}{4}$ -1 unc. alta, primo alba, mox lutescens, cylindrica vel compressa, apice interdum bi-trifurcata, ut plurimum ad basin attenuata.

Ad terram arenosam exeunte Julio legi.

Clavaria canaliculata.

- falcata Pers. var. *tenuissima* Mihi.

Gregaria, falcata, obtusiuscula, candida, stipite contiguo, pellucido, pubescente, 1-2 lin. lato, aequali, tenuissimo. Clavula 1 lin. et ultra.

Ad terram humosam Augusto.

Clavaria viscosa Pers.

- cornea Batsch.

Geoglossum Pers. Fr. l. c. pag. 487.

- hirsutum Pers.
- glabrum Pers.
- olivaceum Pers.
- viride Pers.

Geoglossum atropurpureum Pers.

Heyderia Fr. l. c. pag. 492.

- *Abietis* Fr.

- *pusilla* Fr.

Crinula Fr. l. c. pag. 493.

- *caliciiformis* Fr.

Vna vice, sed sat copiose in trunco pudrido
tiliaceo Augusto legi.

Typhula Fr. l. c. pag. 493.

- *gyrans* Fr.

- *erythropus* Fr.

Pistillaria Fr. l. c. pag. 496.

- *ovata* Fr.

- *quisquiliaris* Fr.

- *musciicola* Fr.

Ordo III. Mitrati.

Morchella Dill. Fr. l. c. Vol. II. pag. 5.

- *esculenta* Pers. a. rotunda.

- - - b. vulgaris.

- - - c. conica.

Helvella Linn. Fr. l. c. pag. 13.

- *crispa* Fr. pileo albo.

- - - pileo lutescente.

- *lacunosa* Afz. a. major.

- - - b. minor.

- - - c. minima Mihi.

Totus fungillus 6-10 lin. altus. Pileus subin-

flatus, nigrescens, bilobus: lobis deflexis adnatis.
Stipes fistulosus, costato-lacunosus.

In sylvis ad terram graminosam. Julio.

Helvella esculenta Pers.

- Infula Schaeff. a. laevis.

- pulla Holmsk.

- elastica Bull. a. albida Pers.

- - b. nivea Mihi.

Pileus cupulato-complanatus, demum reflexus
vel convolutus, supra fuligineo-nigricans, subtus
albus laevis, $\frac{3}{4}$ unc. et ultra latus. Stipes teres vel
compressus, $\frac{3}{4}$ -1 unc. altus, 1 lin. et ultra cras-
sus, factus elasticus, niveus, villosiusculus.

In pinetis ad terram arenosam Augusto.

Leotia Hill. Fr. 1. c. pag. 25.

- circinans Pers.

- atra Mihi.

Char. spec. Gregaria, parva, pileo hemisphae-
rico, atro, subtomentoso; stipite subaequali.

Descript. Totus fungillus 2-3 lin. altus;
pileus $\frac{1}{2}$ lin. latus, et (per lentem observatus) fo-
veolatus, foveolis minutissimis. Stipes fere filifor-
mis, ad basin paullulum incrassatus, sublaevis,
fuliginosus: carne nigrescente.

Patria: In terra arenosa ad latera fossarum
• horti imperialis Pawlowskiensis autumnno.

Leotia lubrica Scop. a. pileo tenui deflexo.

- - - b. pileo plano-convexo.

- - - c. pileo convexo laevi.

Rhizina Fr. l. c. pag. 32.

- undulata Fr.

Ordo IV. Cupulati.

Peziza Dill. Fr. l. c. pag. 41.

Series I. Aleuria.

Peziza Acetabulum Linn.

- badia Pers.

- abietina Pers. a. cinnamomea Fr.

- - - var. dimidiata Mihi.

Solitaria. Cupula stipitata, uno latere elongata, auriformis, extus farinulosa, sicco expallente, $1\frac{1}{2}$ unc. cum stipite alta. Stipes 2-3 lin. longus et crassus, dense albo-villosus.

In ligno putridissimo ineunte Augusto.

Peziza aurantiaca Pers.

- cochleata Huds. a. umbrina Pers.

- - - b. alutacea Pers.

- tenacella Mihi.

Peziza repanda Pers. Mycol. Europ. pag. 231. (non Fr.).

Char. spec. Caespitosa solitariaque, media; cupula carnosa, subglobosa, irregulari, extus straminea, albo-villosa, intus flavida; stipite brevissimo, longe-radicato, subtenui.

Desr. Cupula ut plurimum irregularis, $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$ unc. lata, compressiuscula: margine integerrimo, involuto, ciliato. Stipes (si adest) 1-2 lin.

longus, 2-4 lin. crassus, dense-villosus. Radix 1-1 $\frac{1}{4}$ unc. longa, satis crassa, cylindrica, undique fibrillosa.

Patria: In arena sterili in pinetis rarissime. Augusto.

Peziza vesiculosa Pers. a. albida.

- - - b. albido-fuliginea.
- - - c. albo-villosa.
- - - d. monstrosa Mihi.
- - - e. gigantea Mihi.
- - β . Marsupium Pers.

Varietatem „d“ inveni in sylvis humidis. Valde irregularis est; var. „e“ legi una vice in solo pingui. 4-5 unc. lata, 1 $\frac{1}{2}$ unc. alta.

Peziza cerea Sowerb.

Una vice, sed copiose in fimetosis legi.

Peziza micropus Pers.

- verruculosa Mihi.

Char. spec. Solitaria, magna, sessilis; cupula dimidiata, convoluta, extus olivaceo-fuliginea, verruculosa, intus sordide-alutacea.

Descr. Tota 8 lin. alta et lata, margine subinvoluta, extus verrucis valde parvis, praecipue marginem versus obsessa. Stipes 2 lin. interdum longus et idem crassus.

In arenosis una vice legi. Augusto.

Peziza pustulata Pers.

- plicata Pers.
- Macropus Pers. var. major Mihi.

Peziza Macropus Pers. var. minor Mili.

- tuberosa Bull.
- Rapulum Bull.
- Ciborium Pers. Mycolog. Europ.
- carbonaria b. sessilis Fr.
- cupularis Linn.
- fuliginea Schum.
- violacea Pers.
- tegularis Mili.

Char. spec. Confecta solitariaque, sessilis; cupula carnosae, primo globosa-excavata, subpruinata, dein magis explanata, irregularis, utrinque dilute-brunea vel olivascens, laevis.

Descr. Cupula in primo statu globosa, mox campanulata, regularis vel, ob mutuam compressionem, irregularis $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$ unc. et ultra lata, margine patente, (sub lente) crenulata.

Patria: In tegetibus e libro confectis semiputridis in locis umbrosis, sylvaticis Augusto legi.

Peziza ollaris Pers. Mycolog. Europ.

- granulata Bull.
- - caballina Pers. Mycol. Europ.
- rutilans Fr.
- leucoloma Rebent.
- humosa Fr.
- xanthomela Pers.
- - var. disco papillato.
- Omphalodes Bull. b. aurantio-lutea Fr.
- - - c. incarnato-rosea Fr.

- Peziza fascicularis* Fr.
 - *ampliata* Pers.
 - *furfuracea* Fr. b. *major* Fr.

Series II. *Lachnea*.

- Peziza coccinea* Jacq.
 - *aterrima* Mihi.

Char. spec. Gregaria; cupula carnosa, primo urceolato-campanulata, dein applanata, margine crenata, extus aterrime-flocculosa, intus pallidior, glabra; stipite compresso, sublucoso, atrotoментoso, basi nudo.

Descript. Cupula in primâ juventute urceolato-campanulata, $\frac{1}{2}$ -1 unc. lata, hinc inde repanda, dein fere planâ, interdum flexuosa, lacunosa atque incisa, et in hoc statu saepe $1\frac{1}{2}$ unc. lata. Caro albo-cinerea. Margo inaequaliter crenatus. Stipes $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ unc. longus, 2 lin. et ultra crassus, basi semper nudus.

Crit. Proxima *Pezizae melastomae* Sowerb. Fr. l. c. pag. 80; sed differt:

- 1) Cupula extrinsecus aterrime-flocculosa,
- 2) stipite basi nudo.

Patr. In locis carbonatis post intensas pluvias exeunte Julio prope Pawlowsk legi.

Peziza nigrella Pers.

- *strigosa* Pers.
- *leucotricha* A. S.
- *hemisphaerica* Wigg.
- - - var. *nudiuscula* Mihi.

Char. spec. Conferta, hemisphaerica vel irre-
 Sylloge T. II. H

gularis, carnosomembranacea, fragilis, 1-6 lin. lata, extus subfusca: pilis concoloribus, brevissimis sparse obsessa, vix ciliata, intus cinereoalbida.

In Carbonariis mense Julii.

Peziza brunca A. S.

- scutellata Linn.
- livida Schum.
- stercorea Pers.
- - var. chlorotricha Mihi.
- - var. terrestris.
- papillata Pers.
- virginea Batsch.
- - var. disco-lutescente.
- - var. disco-incarnato vel sanguineo.
- - nivea Hedw.
- calycina Schum.
- bicolor a. Fr.
- cerinea Pers.
- calyculaeformis Schum.
- albo-violascens A. S.
- corticalis Pers.
- varicolor Fr. a. extus flava.
- hyalina Pers.
- - var. geogena.
- sulphurea Pers.
- villosa Pers.
- anomala Pers.
- sanguinea Pers.

Series III Phialea.

Peziza cibarioides Fr.

- Peziza fructigena* Bull.
 - - var. *virgultorum* Vahl.
 - *lutescens* Hedw.
 - *coronata* Bull.
 - - var. *lignatilis* Fr.
 - *Personii* Moug.
 - *Cyathoidea* Bull. var. *lutea*.
 - - - var. *albidula* Hedw.
 - - - var. *violascens*.
 - *aeruginosa* Pers.
 - *citrina* Batsch.
 - - b. *aurantia* Fr.
 - - d. *albida* A. S.
 - *pallescens* Pers.
 - - - var. *elongata* Schum.
 - *chionea* Fr.
 - *lenticularis* Bull.
 - *salicella* Fr.
 - *herbarum* Pers.
 - *chrysocoma* Bull.
 - *vinosa* A. S.
 - *rubella* Pers.
 - *olivacea* Batsch.
 - *uda* Pers.
 - *cinerea* Batsch.
 - - - b. *subcarneo-pallens* A. S.
 - - - c. *extus hirta* Fr.
 - *xanthostigma* Fr.
 - *leucostigma* Fr.
 - *vulgaris* Fr.
 - - - var. *incarnata* Fr.

- Peziza* vulgaris Fr. var. diaphana Sow.
 - dentata Pers.
 - dilutella Fr.
 - atrata Pers.
 - compressa A. S.

B. Helotium.

- pithya Pers.
 - aurea Pers.
 - subtilis Fr.
Ascobolus Pers. Fr. l. c. pag. 161.
 - furfuraceus Pers.
 - glaber Pers.
Ditiola Fr. l. c. pag. 169.
 - radicata Fr.
Tympanis Tode. Fr. l. c. p. 173.
 - conspersa Fr.
Cenangium Fr. l. c. pag. 177.
 - Ribis Fr.
 - Cerasi Fr.
Triplidium Fr. l. c. pag. 183.
 - Pinastri Fr.
Clithris Fr. l. c. pag. 189.
 - quercinum Fr.
Stictis Pers. Fr. l. c. pag. 191.
 - radiata Pers.
Solenia. Pers. Fr. l. c. pag. 200.
 - fasciculata Pers.
 - ochracea Hoffm.
-

*Ordo V. Tremellinae.**Tremella* Dill. Fr. l. c. pag. 210.

- fimbriata Pers.
- foliacea β violascens A. S.
- lutescens Pers.
- mesenterica Retz.
- albida Huds.

Coryne Nees. Fr. l. c. pag. 216.

- sarcoides With.
- β galeata Fr.

Exidia Fr. l. c. pag. 220.

- Auriculae Judae Fr.
- recisa Fr.
- glandulosa Fr.
- saccharina Fr.

Naematelia Fr. l. c. pag. 227.

- encephala Fr.
- rubiformis Fr.

Dacrymyces Nees. Fr. l. c. pag. 228.

- violaceus Fr.
- stillatus Nees.
- Urticae Fr.
- exiguus Nees.

Agyrium Fr. l. c. pag. 231.

- atrovirens Fr.
-

Ordo VI. Sclerotiaceae.

AcrospERMUM Tode. Fr. l. c. pag. 244.

- - compressum Tode.

Sclerotium Tode. Fr. l. c. pag. 246.

- complanatum Tode.

- semen Tode.

- - β Brassicae.

- vulgatum Fr.

- Fungorum Pers.

- Muscorum Fr. a. subterraneum Tode.

- Mycetospora Fr. Nees.

- varium Pers.

- compactum Decand.

- durum Pers.

- Pustulla Fr.

- populinum Fr.

- herbarum Fr.

- salicinum Decand.

Periola Fr. l. c. pag. 267.

- tomentosa Fr.

Acinula Fr. l. c. pag. 276.

- candicans.

Primo inveni in foliis Alni incanae; postea in culmis languescentibus Nardi strictae primo vero.

Spermoedia Fr. l. c. pag. 268.

- Clavus Fr.

(Continuatio sequitur.)

Observationes Bryologicae.

a

C. F. Schultz, M. D.

Particula prima.

Miranda illa muscorum facultas, qua fit ut exsiccati vel plane demortui sola guttula aquae subito reviviscantur et, ex omnibus suis vel minutissimis partibus, in integram vitam mox restituantur, quae, omni anni tempore muscorum analysin concedens et adjuvans, principalis causa certe est quod studium eorum, justa minutiei partium habita ratione, melius excultum magisque sane pro-
 vinctum sit, quam id plurimum plantarum mole longe majorum, quaeque tantas parit contemplatori delicias, — et me movit ut hyemali tempore Chlorideque dulcissima gelu nivibusque sepulta collectionem meam muscorum perlustrarem, communicata ab amicis specimina pervestigarem et a genuinis falsa separarem. Fauste quoque mihi evenit ut amicissimus noster *Berlin*, plantarum scrutator indefessus et ditissimi herbarii possessor, nec non nobiliss. *ab Oertzen*, qui ex itinere, per Germaniam meridionalem atque Italianam plantarum gratia instituto, harum rariorum copiam retulit, collectiones suas perlustrandi liberalissime ansam praebuerint, quo factum est ut e diversissimis Germaniae regionibus locisque natalibus specimina perquirere ac comparare potuerim. Enatae inde sunt nonnullae observationes, nisi Bryologis primariis, saltem tironibus, quod spero, utiles.

Hos prae aliis monitos habere vellem ut muscorum specimina sibi communicata, vel venalia, scrupulose perquirant et cum descriptionibus iconibusque, si quae adsint, sedulo comparent, antequam normalia ea iisque fidem habeant, ne collecta sua illis comparando et se et alios in errorem inducant. Haud raro enim accidit ut a muscologis sat illustribus muscorum specimina, sit casu, sit levitate, commisceantur et confundantur falsoque nomine divulgentur; ipse hoc modo de una alterave stirpe diu in errore detentus fui. — Iam sequantur muscorum genera e dispositione *Schwae-gricheniana*; quae novae mihi visae sunt species nudis tantum diagnosisibus hic indicare volui, alio loco fusiori descriptione atque iconibus demum eas illustraturus.

S p h a g n u m.

Cuique notum quidem est hujus generis species ad unam omnes magnopere variare et, uti mos est aquaticarum, quoad plantae molem, caulis longitudinem foliorumque elongationem tantum ludere, ut ex hisce vel species sancitae interdum vix recognoscantur; at tamen mihi visum est quod foliorum normalis forma eorumque situs non tantis variationibus obnoxii sint et persuasum mihi habeo esse adhuc proteiformis hujus generis species, quae e stabili foliorum forma situque facile distinguui possint, quas inter sequentem censendam duco.

Sphagnum tristichum S.

S. caule ramoso subfastigiato, ramulis patentibus

obtusis subtriquetris, foliis oblongis obtusis concavis divaricatis tristichis, capsulis subglobosis exsertis.

S. compactum β . *rigidum* Nees. ab Esenb. et Hornsch. *Bryol. germ. p. 14. t. II. f. 5.*?*

Habitat in sphagnetis German.; specimina mea prope Hanoveram lecta sunt.

Haec species, cujus specimina in collectione Cl. *Berlin* inveni ab omnibus mihi notis recedit foliorum memorabili dispositione ac forma; sunt enim, quamvis obtusa et apice quasi truncata, valde elongata concava marginibus involuta ut fere teretia l. semicylindrica videantur, qua re basi non imbricata, sed patentia divaricata, nec tamen apice reflexa, in ramulis brevioribus obscure, in elongatioribus perspicue tristicha sunt. — An fig. citata huc spectet, ambigo; foliorum dispositio divet tristicha quidem a *Sturmio* nostro perbelle expressa est, et jam ex hacce a *S. compacto* (loc. cit. f. 5.) longe recedit; folium autem sub fig. g delineatum nimis acutum est, quam quod nostrae speciei respondeat, quae ceterum a *S. compacta Bridel.* longe distat.

Sphagnum contortum Schultz *Fl. Stargard. suppl. Bryol. germ. p. 15. t. II. f. 6.*

Quamvis haec species fructifera mihi nondum lecta sit, e singulari suo habitu contorto, ramulis cochleatim convolutis cet. statim dignoscitur. Cel. *Hornschuch* in literis monuit se id ad *S. subsecundum Neesii* (t. III. f. 7.) re-

ducendam censere; at e specimine hujus, quod ipsi amiciss. Viro debeo, meum muscum vere diversum quin habeam non possum, quod vel utriusque figurae cit. excusent; misso enim habitu sane diversissimo, ipsa folia valde differunt: sunt in Illustr. *Neesii* musco multum breviora, latiora, ovata, acuta, vix margine involuta vixque lenissime incurva, sed in ipsis ramulis curvatis fere omnino recta; sunt in mea stirpe duplo longiora et angustiora, oblongo-lanceolata, acuminata, fere complicata, omnia omnino curvata, i. e. altero latere breviora, saepe falciformia.

Sphagnum cuspidatum β *plumosum*. *Bryol. germ. p. 24. t. IV. f. 9**.

Hoc *S. cuspidati* vix varietas censendum est; cum planta normali enim plerumque in eadem palude occurrit; aqua nimirum, exsiccatione ad paludis marginem secedente, plantae prius fluitantes fundum petunt, vel virgulta graminave adhaerescunt et quasi pendent sicque habitum illum plumulosum vel distichoideum induunt.

P h a s c u m.

Phascum curvisetum *Dicks.*

P. caule brevissimo subsimplici, foliis late ovatis concavis cuspidatis erectis, pedunculo geniculato-refracto, capsula sphaerica. *Smith Fl. brit. III. 1154.*

P. piliferum *s. macrocarpum*. *Bryol. germ. 68. t. VI. f. 17.*

Habitat in collibus apricis; prope *Neobrandenb.* Aprile.

Certissime distincta species haec est, a *P. pilifero et cuspidato*, quibuscum saepe confuderunt Autores, aequae longe distans; ab *illo* recedit foliis brevioribus latioribus minus longe cuspidatis; cuspide semper recta; ab *hoc*, exiguitate, foliis brevioribus ovato-cuspidatis, erecto-conniventibus quidem, vix autem capsulam magnam luteam tegentibus, ab utroque, pedunculo brevissimo depresso-l. geniculato-curvato, fere in formam 5 refracto, ut ita capsula non propendeat, sed erecta fere sit. — *P. piliferum*, quod toties cum una alterave *P. cuspidati* varietate commutatum vidi, facile distinguitur foliis oblongis, saepe obovatis, apice subcontracto obtusiusculo, cui impositus est pilus longus tenuis flexuosus, et pedunculo longiore, plus minus arcuato, simpliciter curvato.

P. curvisetum Schleicheri est *P. piliferi* varietas, nec genuina *Dicksoni* stirps.

P. piliferum ϵ . *macrocarpum* supra citatum certe ad nostrum pertinet, admonente ipso *Hornschuchio*.

P. cuspidatum γ . *curvisetum Bryol. germ.* 72. t. VII. f. 18. ** non est hujus loci, sed ad *P. cuspidatum* spectat, et posset nominari ejus varietas *longiseta*; asservo specimina quorum pedunculus-nescio quo lusu-ita elongatus est ut capsula excedat vel ipsa folia perichaetalia; foliorum forma tamen facile *P. cuspidatum* prodit.

Phascum affine Bryol. germ. 74. t. VII. f. 19.
 meram varietatem *P. cuspidati* β . *Schreberiani* censeo. Hunc ipsum muscum Ill. *Smith* pro *P. Schreb.* habuisse videtur, dum (Fl. britan.) huic colorem saturatiorem (quam praecedenti *P. cuspidat.*) tribuit et folia atroviridia dicit; *P. Schreberianum* certe ut plurimum colore albidiore lutescente gaudet, ut icon *Bryol. germ. t. VII. f. 18** optime sistit.

Phascum rectum Withering. Smith Fl. brit. III. 1153.

Hujus musci specimina a generosissimo *Bridelio* donata habeo, et quidem *anglica*, quae si genuina sint, a *P. curvicollo Ehrh.* non diversa censerem; sunt enim sterilium folia paulisper latiora, ovato-lanceolata acuminata, fertilium elongatiora, longius cuspidata; seta iis curvata et capsula pendula est, omnibusque idem color rufescens, qui solennis est *P. curvicollo*. Si autem *Smithius* l. c. *folia ovata mutica et pedunculum foliis duplo longiorem erectum* dixerit, *Bridelii* muscum vix genuinum habebis.

Phascum intertextum Green. Bridel. Method. p. 3.

Quo modo hoc a numerosis *P. cuspidati* varietatibus distinguam, plane non perspicio; specimen communicatum nec foliis undulatis (nisi in statu sicco) nec exiguitate memorabile est, majores potius *P. cuspidati* varietates, quin *P. Schreberianum* adproinquat, quod vel caulis divisio docet.

Phascum stellatum Green. *Brid. Method. nov.*
p. 4.

Quod hoc nomine communicatum accepi, compositum quid est, sistens unicum specimen fructiferum, a *P. cuspidato* vulgaris formae non discernendum; reliqua sterilia, folia habent ovato-lanceolata cuspidata stellulae in modum explanata, et forte nihil sunt nisi plantae juniores masculae *Gymnostomi rufescentis* vel *truncatuli*.

Phascum strictum Dicks. *Smith Fl. brit. III.*
1151.

Smithius hocce cum *P. patenti*, *Weber* et *Mohr* (Crypt. germ.) cum *P. subulato* comparant; vix autem nisi *P. axillare* *Dicks* est, cui statura, habitu et foliorum figura ipsoque nervo evanescente certe simillimum. *Smithius* quidem folia obsolete serrata dicit, quae contra in *P. axillari* integerrima sint; re vera autem et hujus folia e cellulis marginalibus non nunquam serrulata videntur. — Hoc tamen e speciminibus *P. stricti* in monte pinifero lectis, et salvo genuino Anglorum museo mihi adhucdum ignoto.

Phascum Flotowianum *Funck* Mspt., quod ipse nobiliss. a *Flotow* benevole communicavit et cum *P. recurvifolio* *Dicks.* comparandum censuit in litteris, ab hocce omnino recedit foliis ovato-lanceolatis acuminatis erectis strictis; simillimum autem id habeo *P. crassinervio* *Schwaegr.* (Spec. musc. suppl. I. 4. t. II.) abs quo vix differt nisi foliis basi paulo latioribus et nervo obsoleteiore; idem quoque illi, quod

huic substratum est rete confervoideum duplicis indolis, cujus alterum tenerrimum consistit e filamentis ramosis pellucidis, septis regulariter interceptis; alterum robustius fuscescens dichotomum subflexuosum inordinate articulatum; utrumque non confundendum cum ipsis musci radiculis longe alienis.

Phascum stenophyllum Voit. — *Bryol. germ.* p. 59. t. 4. f. 2., cujus specimina cel. *Hornschuchio* debeo vix, a *P. crassinervio* diversum censeo, nisi foliis paulo angustioribus saturatius viridibus ideoque minus pellucidis; videtur illius planta junior.

Phascum rostellatum Bridel. — *Bryol. germ.* p. 59. t. VI. f. 14.

Singularem hunc muscum, quem amiciss. *Hornschuch* communicavit, ex habitu vix hujus generis crederes, sed *Weissiae* potius, vel *Hymenostomi*; operculum discretum quidem in speciminibus meis detegere non valui; cum vero ea capsulae pars, quae operculum mentitur, colore albedo pellucente ab ipsa capsula brunnea arcte limitetur, vix mihi dubium est plantulam alieni generis demum sese fore probaturam. — Illustr. autores Bryologiae germ. hujus musci synonymon fecerunt *P. multicapsulare* Smith, dubii tamen haerentes, et jure quidem; *Smithius* suum muscum juxta *P. crispum* seposuit et cum eo comparavit, cui capsula sessilis est; an suspicari liceat virum scrupulosissimum nostri capsulam longe pedunculatam praetervidisse?

Hymenostomum.

Nitidissimi hujus generis species germanicae in opere praestantissimo: *Bryologia germanica*, quam optime enucleatae et iconibus illustratae sunt, solum *Hymenost. subglobosum* dubia movit; at forsitan specimina mea non genuina sunt. *H. obliquum* in statu juniori delineatum videtur: maturum capsula longiore exacte cylindrica colore castanea gaudet. *H. rutilans* quam saepissime cum *Weissia controversa Hedw.* a tironibus commutatum vidi facile tamen, vel neglecto peristomio, distinguitur ab illa, statura minori, foliis longioribus latioribus, capsula ore contracta et operculo conico-subulato, nec e basi subplana subulato. — Florae Stargardiensis cives sunt *H. brachycarpum*, *obliquum* et *rutilans*.

Splachnum.

Splachnum mnioides Hedw. Spec. musc. suppl.

I. 48.

Quae hoc nomine divulgavit *Schleicherus* specimina, „in udis ad lacum Arnonaz vallis Saanen“ lecta et genuinam continent stirpem et *S. serratum Hedw.* — *S. mnioidis* adhuc synonyma sunt *S. urceolatum Schrad.* fide speciminum e Duc. Oldenburg., et *S. urceolati Ehrharti* et *Mohri*, e speciminibus olim communicatis.

Splachnum Brewerianum Hedw. Spec. m. suppl. I. 49.

Hujus synonymon est *S. serratum Hopp.* et *Hornsch.*, ex alpibus Salisb. et Carinth., quod

certe casu tantum modo commutatum est; nam quae e monte *Rathhausberg* olim mecum communicavit cel. *Hornschuch* specimina, omnino genuinum sistunt *S. Brewerianum*.

Weber et *Mohr* (Crypt. germ.) hoc simillimum censent *S. mnoidi*; differt autem foliis oblongis latissimis longe cuspidatis (apice scil. contracto, inde longe cuspidatis) et apophysii latiore quam capsula; *S. mnioides* utitur foliis lanceolatis pedetentim acuminatis, et apophysii capsula angustiore. *Splachnum urceolatum Hedw. Spec. musc. suppl. I. 49.*

Specimina, quae *Hopp.* et *Hornschuchius* nec non *Funckius* divulgant, omnino genuina sunt et optime quadrant *Schwaegrichenii* descriptioni citatae; a plurimis autem muscologis hoc commutatum vidi cum *S. mnioides* et *Breweriano*; *Mohrus* utraque vix diversa censet, quod non mirum quidem, cum *S. mnioides* pro *urceolato* habuisset, quod probant specimina ab ipso b. viro mecum communicata.

Splachnum serratum Hedw. Sp. m. suppl. I. 49.

Ab hoc non distinguunt autores *S. helveticum Schleich.*; tamen a *S. serrati* speciminibus Salisburgensibus aliquantulum differre videtur colore pallidior lutescente et foliis strictioribus, crebrius fereque inciso-serratis.

Utriusque ceterum folia contra *Mohri* effectum saepe sunt cyanidinervia.

Splachnum tenue Dicks. Smith Fl. brit. III.

S. caule cespitoso, foliis obovatis acutis serratis planis evanidinerviis, apophysi obconica attenuata columella, ut plurimum exserta,

Ab hoc non differt *S. ovatum Schleich.* secundum utriusque a *Schleicher*o missa specimina; an autem ex ipsis hisce *S. tenue* non specie diversum sit a *S. serrato H.*, mihi valde dubium est; e speciminibus helveticis omnino discrepat, quod patet e diagnosi; quae vero in Bructero minori a b. *Rhode*, amico nunquam obliviscendo, lecta habeo specimina non differunt a *S. serrato*.

Splachnum gracile Dicks. Hedw. spec. m. suppl. I. 52. tab. XV. Smith. britan. III. 1174.

Contra *Weber* et *Mohr* (Crypt. germ.) hoc certo propriam et a *S. sphaerico* distinctam speciem sistit, quod docent *Smithii* et *Schwaegrichenii* opera; monere tamen liceat quod quae viri illustrissimi de apophyseos colore *hujus* viridi, *illius* sanguineo dixerint, non omnino probata mihi visa sint: in *S. sphaerici* speciminibus genuinis Lapponicis, cum *S. luteo*, uti solent, in consortio enatis, apophysin colore sordide fusco ludentem video, et *S. gracile* a cel. *Funk* beneyole communicatum, in speciminibus operculatis colore virescente gaudet. An vero unquam genuinum *S. sphaericum* in Germania lectum sit, jure dubitandum est; specimina saltem Harzynica *Ehrharti*, uti Helvetica *Schleicheri* certe nisi *S. gracile* sistunt.

Weissia.

Weissia longicollis Link Mspt. Bridel. Method. nov. pag. 45.

Vix ullum mihi dubium est, quin nova haec species ipsisissima sit *W. splachnoides* Thunb. Hedw. spec. musc. suppl. I. 63. t. XVII. Specimina, quae illustr. Link ante plures abhinc annos benigne mecum communicavit, peristomio quidem rasa sunt, de cetero autem exacte quadrant et iconi citatae et *Schwaegrichenii* descriptioni, solam setae longitudinem si exceperis, quam biuncialem dicit cel. vir, qua vero in meis specimenibus semunciam vix multum excedit. *Bridelii* quidem nervum excurrentem et ex hoc acuminata folia nuncupat; at certo ante apicem, imo in foliis inferioribus medio folio nervus evanescit. Ceterum folia valde varia: sunt in surculis sterilibus oblonga acuminata subspathulata, in fertilibus ovato-oblonga obtusa, vix mucronata, rarius serrata, ut plurimum integerrima, vel margine obscure sinuata, ut optime exprimit fig. 7. tab. cit. Et *Weissiae urceolatae* nomine hanc speciem communicatam accepi.

Weissia acuta Hedw. spec. musc. suppl. I. 69.

Hujus folia non *subulata* quidem sunt, quod *Weber* et *Mohr* (Crypt. germ.) perhibent, sed lanceolato-subulata, ut rectius habet *Schwaegrichenius* l. c.; capsulam autem, quam ill. vir globosam petit, cum *Webero* potius obovatam seu pyriformem censeo.

Weissia cirrhata Hedw. Spec. musc. suppl. I.
69. t. XII.

Haec species saepe versatissimos muscologos, saepissime tirones vexat; vexavit quoque *Schleicherum*, dum *W. crispulam* cum ea commistam divulgavit; vel b. *Mohr* utrasque olim commutavit et in tironum collectionibus quotidie eas confusas videbis; non mirum sane; nam in statu sicco nec e capsulae figura, nec e statura tuto eas dignoscere poteris; *W. crispula* enim magnitudine valde variat et *W. cirrhata* haud raro capsula brevior ovata, neutiquam cylindrica, occurrat; emollitae tamen, seu recentes species facillime dijudicantur e solis foliis; illa nimirum foliis longioribus lanceolato-subulatis homomallis arcuatim recurvatis, haec foliis latioribus brevioribus lanceolatis acuminatis rectis strictis undique patentibus. Datur ceterum utriusque speciei *varietas atra*, foliis luridis nigricantibus.

Weissia lanceolata Bridel. Method. nov. p. 4.
Encalypta Hedw. *Grimmia* Auctorum.

Postquam ipse hanc speciem in omnibus suis partibus admodum variantem vidi et in eodem loco natali folia mox breviora latiora, obtusiuscula vel breviter mucronata, margine plus minus revoluta, — mox lanceolata acuminata longe cuspidata, margine omnino plana, operculum nunc conico-elongatum, nunc subulatum observavi, non amplius *W. aciphyllam* *Wahlenb.* (Schultz fl. Stargard. *Grimmia* Web. et Mohr.) diversam speciem, sed

cum *Schwaegrichenio* vix notabiliorem varietatem *W. lanceolatae* censeo.

Weissia heteromalla (Prodr. Fl. Stargard.) utpote non genuina, delenda est.

G r i m m i a.

Grimmia Berliniana S.

G. caule brevi subramoso, foliis confertis fastigiatis oblongo-lanceolatis cuspidatis integerrimis margine involutis recurvo-patentibus, pedunculo elongato, capsula ovali, operculo. . . .

Habitat — in agro Gottingensi?

Inveni hanc speciem in collectione amicissim. *Berlin.* in schedula; quae *Grimmiae striatae* nomine a cel. *Schrader* manu propria insignita erat; certissime autem casu vel aliena manu hanc schedulam intravit muscus a genuina *Gr. striata Schraderi* longe diversus, qui statura et habitu similis *Weissiae denticulatae Schwaegr.* (spec. musc. suppl. I. p. 75. t. XIX.) at foliis capsula et peristomio alienus.

Caules fasciculati ramosi vel divisi, folia ex oblonga vaginante basi lineari lanceolata nervo cuspidata concava marginibus involuta integerrima, siccitate valde tortilia, pedunculus 3-4 linearis subflexuosus siccitate tortus, capsula ovalis l. ovato-oblonga ore contractiuscula, peristomii dentes brevissimi obtusiusculi extrorsum flexi rufi; operculum et calyptra mihi non visa et patria ignota est, ni forte in agro Gottingensi lectus sit muscus.

Grimmia ovata Web. et Mohr. Crypt. germ.
Schwaegr. spec. suppl. I. 85. tab. XXIV.

Hujus procul dubio synonymon est *G. canescens* Schleich. ut recte censuit Schwaegrichenius; Weber et Mohr Gr. *Donniana* hanc simillimam declarant, at seta longe emersa ab illa recedit.

An a nostra vere distincta sit *G. patens* Hopp. et Hornsch. (Bot. Zeit. 1819. I. 84.) jure dubitandum, dum foliis longioribus subrecurvatis tantum eam differre ajunt autores.

Grimmia obtusa Schwaegr. l. c. p. 88. t. XXV.

Ill. autor hujus speciei capsulam immersam dixit et delineari curavit; in speciminibus tamen a *Funckio* et *Hornschuchio* communicatis capsulam omnino emersam et setam ita elongatam observo, ut folia perichaetialia cum pilis suis vix imam capsulam attingant, exacte uti in *Grimmia sudetica*, cujus tamen theca emergens dicitur qualisque revera est, quamvis tabula XX. l. c. fere immersam eam sistat. *G. obtusam sudetica* paulo majorem censet ill. vir; at specimina *Funckii* haec fere minora sunt, et si *illius* operculum quidem brevius plerumque et obtusius sit, vel *hujus* quoque dantur specimina operculo obtusiore instructa; ceterum omnes partes ita similes sunt, ut utramque eandem speciem censuissem, si tanti viri offata in dubium vocare licitum esset.

Grimmia sudetica Sprengel. Schwaegr. spec. musc. suppl. I. 87. tab. XXIV.

Hujus loci procul dubio est *Gr. alpestris* Schlei-

cher. — *Weber et Mohr* (Crypt. germ.) ad *Trichost. pulvinatam* hanc reduxerunt, *Schwaegrichenius* autem *G. sudeticae* synonymon eam fecit, et jure quidem optimo, quod probatur seta erecta, nunquam arcuata.

Grimmia Oertzeniana S.

G. caulibus cespitosis subdivisis, foliis imbricatis ovatis concavis piliferis patenti-erectis, capsula ovato-oblonga emersa, operculo conico-elongato obtusiusculo.

Habitat in *monte Rosa* Italiae, solo micaceo.

Ab *Oertzen*.

Cum *G. ovata* haec congruit magnitudine et habitu, recedit vero ab ea, ut ab omni *Grimmia* pilifera foliis brevioribus latioribus exacte ovatis obtusis; ceterum folia lurida subcarinata, nervo obsoleto, perichaetalia longe pilifera apice subpellucida vel cum *Schwaegrichenio* loquendo, decurrente-pilifera sunt pili lenissime scabridi, at neququam serrati vix mediam capsulam attingunt; peristomium perquirere ob fructus immaturos non valui, habitus tamen indubie *Grimmiam* prodit.

E foliorum colore et figura quodam modo similis haec est *Gr. crinitae*; de ceteris autem non licet magna componere parvis.

Grimmia crinita Brid. *Schwaegr. Spec. musc. suppl.*, I. p. 92.

Illustr. *Schwaegrichen* hujus quoque synonymon fecit *Gr. canescentem* *Schleich.*, quam,

e meis saltem genuinis speciminibus, ad *Gr. ovata* juste antea reduxit; an forte *Schleiché-rus*, uti solet, eodem nomine duas diversas species divulgavit?— *Gr. crinitae* adhuc synonymon est *Gr. plagiopodia* *Schleich.* „in muris circa Neocomam“ lecta, quae neutiquam *Hedwigii* stirps.

Grimmia apocarpa *Hedw. spec. musc. supp.*
I. p. 95.

Hujus speciei dentes peristomii plerumque unum alterumve foraminulum tantum exhibent; occurrunt autem specimina, quorum dentes aequae eleganter et regulariter percussi sunt, ac illi *Gr. cribrosae* *Pers.* — *Gr. apocarpa* β . *alpina*, a *Schleichero* divulgata, vix varietas censenda; est ipsissima nostra stirps, modo terrenis quisquiliis obruta iisque humilior ac miserabilior facta. Nostrae tandem synonymon est *Gr. alpicola* *Schleich. Crypt. helv. nro. 13.* quae foliis vix apice diaphanis tantum differt et longe distat a genuino *Swartzii* musco.

Grimmia apiculata *Hopp. et Hornsch. Bot. Zeit. 1819. 1. p. 85. (Gr. affinis.)*

Gr. caulibus cespitosis ramosis, foliis confertissimis oblongo-lanceolatis acuminatis piliferis patentiterectis, pedunculo compresso, capsula subglobosa pendula, operculo hemisphaerico submamillato.

β . *mutica*, caulibus gracilibus subsimplicibus, foliis brevioribus latioribus erectis muticis, vix

perichaetialibus brevissime piliferis, operculo obtuse conico.

Pluribus numeris quidem haec, e Carniolia *Gr. apiculatae* nomine mihi allato, a praecedente recedit; characterem specificum tamen e paucissimis speciminibus eruere non valui, quare eam memorasse sufficiat.

Grimmia affinis Hopp. et Hornsch. Bot. Zeit. 1819. II. pag. 443.

Simillima haec species est *Gr. pennsylvanicae* Schwaegr. l. c. tab. XXV., et, an essentialibus ab ea differat, jure dubitandum, modo ramosiores paulo foliisque inferne densius stipatos caules sistit icon citata et operculum tenuius acuminatum; nostrae caules inferne tenuiores calvescentes, superne foliis confertioribus stuposi sunt et operculum minus attenuatum; de reliquo foliorum forma, directio; longitudo insignis (quam jure memoravit Schwaegrichenius) capsulae figura, seta, imo vagina ex asse quadrant, et genuinum pennsylvanici musci specimen, quod ill. *Bridelius* humane communicavit, exacte convenit. Judicent tamen ceteri auctores, anne suo merito muscus hucusque exoticus, Germanicae florum civis comprobatus sit. — *Hornschuchius* suae stirpis synonyma fecit et *Gr. canescentem* Schleich. et *Gr. ovatam* Schwaegrich., hanc quidem dubie; *Schleicheri* muscus autem, cujus genuina specimina teneo, est ipsissima *Gr. ovata* Schwaegr. quod supra jam memoratum est, et utriusque capsula alte emersa,

ut taceam de reliquis, eas a *Gr. affini* longo removet.

Grimmia uncinata Kaulfuss.

Cel. *Bridelius* (Method. nov. p. 37.) hanc speciem cum *Gr. incurva* Schwaeagr. associavit; quantum vero e speciminibus mecum communicatis non plane maturis judicare licet, *Gr. uncinata* differt caulibus brevioribus ramosioribus, foliis patentibus lineari-lanceolatis praelongis, vix supremis piliferis, apicibus incurvatis quasi uncinatis, siccitate squarroso-curvatis, seta inclinata quidem, sed non incurva, ut ideo capsula fere erecta sit, operculo demum conico-elongato, nec e convexo conico obtusiusculo.

P t e r o g o n i u m.

Pterigynandrum longifolium Schleich. „in valle Salvan ad rupes“ sterile lectum, vix quid est nisi varietas *Pt. striati*; recedit tantum ab hoc foliis longius et fere in subulam protractis et nervo citius, saepe medio folio, evanescente. *Bridelius* (cum Web. et Mohr) hunc muscum *Pt. nervosi* varietatem suspicatus est; at tanti viri pace, ab hoc separant folia evidenter bistriata, etiamsi hac striae non ita alte adscendant, ac in foliis *Pt. striati*,

An forte fructificatio, quae mihi ignota est, solidiorem characterem specificum exhibere valeat, dies docebit.

C y n o d o n t i u m.

Cynodontium subsphaericarpum S.

C. caule brevi subramoso, foliis subdistichis ex

ovata basi lanceolato-subulatis erectis strictis, capsula subglobosa inclinata, operculo obtuse conico truncato.

Cynodontium inclinatum Hopp. et Hornsch.

Habitat „ad vias prope dem Hüttenwerk in der Lend“ *Hornschuch.* et „in alp. Salzburgens.“ *Funck.*

Dijudicent expertissimi viri, an jure stirpem hanc separari a *C. inclinato* Hedw. quod e speciminibus saltem helveticis longe diversum videtur; recedit nempe caule duplo triplove altiore ramo-siore, foliis e lanceolata vel oblonga basi tenuissime subulatis duplo longioribus rarioribus exacte distichis subflexuosis patentibus, pedunculo duplo longiore, capsula ovato-oblonga subcurvata basi producta et operculo conico-acuminulato. *Smithius* quoque (Fl. brit.) capsulam hujus (*Grimmiae* suae *inclinatae*) ovatam obliquam seu oblique arcuatam censet, quod sane capsulae brevissimae subglobosae, qualem nostra exhibet, quadrare nequit.

Didymodon.

Didymodon obtusifolius S.

D. caule elongato ramoso, foliis oblongo-lanceolatis concavis obtusis margine planis erecto-patentibus, nervo evanescente, capsula oblongo-cylindrica, operculo conico-acuminato rectiusculo.

D. rigidulus *Bridel.* fide specimin.

Habitat in Gallia. *Bridel.*

Illustr. a *Bridel*, qui pro sua in me huma-

nitale muscorum rariorum copiam liberalissime mecum communicavit, et hunc muscum dicto nomine condonavit quem vero a genuina *Hedwigii* stirpe longe diversum censeo: caules elongati debiles subflexuosi sesqui — ad biunciales ramosi, rami elongati inaequales; folia sparsa patenti-erecta apicibus subrecurvata caulem vaginantia concava oblongo-lanceolata, apice obtusa rotundata, nervo crasso ante apicem omnino evanescente. — Quod hujus generis sit muscus *Bridelio* fidendum est, cum capsulae immaturae analysin non concedant; ceterum haec stirps forte aegerrimam autorum in definiendo *D. rigidulo* contradictionem solvere poterit, cui alii folia acuminata nervo cuspidata, alii obtusiuscula adsignant.

Didymodon brevicaulis S.

D. caule brevissimo simplici, foliis oblongo-lanceolatis concavis obtusiusculis nervo cuspidatis margine incrassatis recurvo-patentibus, capsula oblonga erecta, operculo. . . .

Didymodon rigidulum Funck. fide speciminum.

Habitat prope Salisburgum.

Caulis 2-3-linearis, folia lata vaginantia ovato-l. oblongo-lanceolata, nervo crasso carinata eoque excurrente cuspidata, margine incrassata nec reflexa erecto-patentia, vel recurvata, inferiora squalida albicantia, superiora sordide viridia, capsula oblongo-cylindrica fusca; operculum non vidi.

A praecedente et a genuino *D. rigidulo* utique distincta species, nec alia hujus vel *Trichostomæ* generis mihi nota est, quaecum conjungere possim.

Barbula et Syntrichia.

Cum de horum generum recensione, quam alio loco tentavi (Act. Acad. C. N. C. Tom XI. P. I.) deque ibidem propositis speciebus novis Coryphaeorum judicium mihi adhuc in votis sit; ea hic transeunda censeo; monere tantum lubet quod dubia l. c. mota de *Tortula mucronifolia Schwaegr.* cum *T. cuneifolia Hookeri* jungenda, vix amplius dubia mihi sint; postquam enim *Schwaegrichenii* muscum, quem Florae Stargardiensis civem nunc saluto, uberius perquirendum habui, propensus mihi videor supponere quod *Hookeri* figura male successerit et veram *Syntrichiam* ill. vir prae oculis habuerit.

*Trichostomum.**Trichostomum latifolium Hedw.*

T. caule subdiviso, foliis erectis oblongis concavis apiculatis integerrimis evanidinerviis, capsula oblonga, operculo conico-subulato.

Trichostomum (Dicranum) *latifolium* autor.

Trichostomum Hoppeanum S.

T. caule subsimplici, foliis ovato-oblongis concavis erectis, nervo excurrente longissime aristatis serrulatis, capsula ovato-oblonga, operculo conico-subulato subinclinato.

T. latifolium Hopp., Hornsch. et Funckii fide specim. *Trichostomum piliferum* Smith? fl. brit.?

Habitat in rupibus editissimis Carinthiae (Hopp. et Hornsch.) et in alpinis Salisburg. (Funck.)

E solis diagnosis quod spero, patet utriusque musci differentia; haec nostra ceterum gaudet foliis laetius viridibus, latioribus, inferioribus omnino ovatis brevius apiculatis, superioribus ovato-oblongis in aristam longissimam a solo nervo effectam flexuosam serrulatum exsuccam vel viridescentem protractis. *T. latifolium* contra utitur foliis angustioribus magis elongatis superne margine involutis pedetentim in apicem planum brevem acutissimum enervium abeuntibus. Nervus in specimenibus saltem helveticis omnino, pace ill. *Bridelii* contrarium statuentis, evanescit, recte observante *Wahlenbergio*, sed non capio quid sibi velit cel. vir addens „prorsus ut in *Tortula subulata*?“ an unquam foliis ruptinerviis haec sese ostenderit? me hercle non. — *Bridelius* in spec. musc. *Trichostomum* (Dicranum) *latifolium* recte delineavit; in method. nova vero cum nostra stirpe commiscuit. — An *T. piliferum* Smith, quod mihi ignotum, ad nostram spectet, incertus haereo, cum *Bridelius* (spec. musc.) huic capsulam obovato-oblongam adscripserit et autorum plurimi ad *T. latifolium* id reducerint; (Web. et Mohr. Crypt. germ.) *Schwaegrichenius* tamen haesitavit et jure quidem; nam descriptio quam de suo musco *Smithius* dedit, *T. latifolio* minime respondet, at vero nec nostro quadrat. *Trichostomum canescens* Timm. Hedw. spec. musc.

Autores hujus musci folia enervia declarant, qualia autem revera non sunt, et non injuste *Web.*

et *Mohr.* (Crypt. germ.) ea nervosa censent; singularis tamen nervi ratio hic obtinet: nervus enim basi angustus in progressu magis magisque dilatatus et obsoletior factus superne in ipsam folii plagam abit et evanescit ita ut hujus apex omnino enervis evadat; quod autem ea folii pars media, quae nervum sistit, a reliqua hujus substantia distincta sit, probatur cellularum diversitate.

Trichostomum decipiens Schultz. *Fl. Starg. suppl. I.*

Hujus musci synonymon videtur *T. incurvum* Hopp. et Hornsch. (Bot. Zeit. 1819. II. 59.) quod quidem essentialibus omnibus cum eo congruit, magnitudinem si forte exceperis; quae quippe in nostro a semiunciali ad sesquiuncialem altitudinem variat; cum contra, quae *Hornschuchius* benevole communicavit specimina, ultra biuncialia sint. Uterque muscus ceterum similis videtur *T. funali* Schwaegr. *Spec. musc. suppl. I.* 150. XXXVII. quod tamen ex icone et descriptione recedit operculo conico obtuso.

Nostri demum synonymon censeo *Dicranum elatius* Link. olim ab Ill. Viro communicatam. *Trichostomum pulvinatum* Web. et Mohr. *Fissidens* Hedw.

β. *elongatum*, caule ramoso fastigiato, foliis lanceolatis acuminatis piliferis, pedunculo elongato curvato, capsula ovali pendula, operculo conico subulato.

Habitat in saxis granitosis Fl. Stargard.
Statura, habitu, foliorumque figura *Grimmiam*

ovatam refert, quae vero pedunculo recto utitur; similior haec varietas est *T. pulvinato*, at vel ab hoc recedit statura grandiore, foliis angustioribus magis acuminatis, pedunculo duplo longiore ut plurimum laterali et capsula ovali.

Trichostomum patens Schwaegr. *Spec. musc. suppl.*

Specimina pyrenaica et helvetica duplo majora sunt carinthiacis, et fructus plerumque laterales, cum contra in hisce saepius terminales sint. — Si *Schwaegrichenius* *T. affine* Schleich. ad *T. heterostichum*, *Weber et Mohr.* autem ad *T. patens* reducunt, haec contradictio facile solvitur eo, quod revera *Schleicherus* altera vice *T. patens*, altera *T. heterostichum* sub No. 18 divulgaverit, quod videre est in collectione *Berlini*. *T. heterostichum* *Schleicheri* autem, sub No. 13. divulgatum est *T. incurvum* *Hopp. et Hornsch.* quantum quidem ex imperfectis speciminibus judicare licet.

Trichostomum aciculare Schwaegr. *Spec. musc. suppl.*

Nervus foliorum sat validus plerumque ante apicem evanescit. — Mirum sane est quod scrupulosissimus *Mohrus*, qui vel levissimas foliorum serraturas memorare solebat, huic musco folia subintegerrima attribuerit; sunt, saltem in speciminibus e *M. pinifero*, quae *Hornschuchius* condonavit, evidentèr serrulata vel potius denticulata.

Trichostomum fontinaloides Hedw. *Spec. musc.*

Folia hujus nonnunquam denticulata vel erosa

sunt. — In collectione Amiciss. *Berlin* schedulam inveni „Fontinalis minor Herb. Ehrharti“ insignitam, quae nil nisi *Fontinalem antipyreticam* continet! an hoc *Ehrharti* synonymon certum? —

Alia schedula, a *Rühlungio* communicata; *Fontinalem squamosam* includens, „Fontinal. minor“ inscripta est! Quam saepissime certo hae stipes commutantur.

Trichostomum obtusum Smith. *Fl. britann.*
III. 1244. *Brid. Spec. musc. I.* 237.

T. caule erecto ramoso, foliis lanceolatis acuminatis subcomplicatis patentibus, capsula oblonga, operculo hemisphaerico.

Habitat in Scotia et Helvetia?

Caulis biuncialis et longior dichotome divisus, superne fastigiatus, folia confertissima, inferiora nigricantia erecta, superiora flavo-viridia squarrosopotentia siccitate cauli arcte adpressa, pedunculus subterminalis 3-4 linearis subflexuosus vix tortus, capsula basi paulo producta s. attenuata ut obovata fere videatur, operculum obtusum vix brevissime mammillatum. — Haec e speciminibus Schleicherianis absque notato loco natali divulgatis, an helveticis? — *Bridelius* folia pilo canescente terminata exhibet, *Smithius* acuminata „nec apice diaphana“ ea esse ait, et re vera in meis speciminibus vix unum alterumve folium brevissimo mucrone albicante terminatum habebis ut jure itaque pilosa dicenda sint folia.

Tandem memorandum adhuc habeo muscum,

Trichostomi protensi nomine ex Helvetia absque specialioribus allatum, quem quomodo a *T. aciculari* distingam, non perspicio; unice foliis laxioribus minusque secundis ab illo recedit.

D i c r a n u m.

Dicranum majus Smith. *Fl. brit. Schwaegr. Spec. musc. suppl. I. 163. t. XL. Schultz Fl. Starg.*

Superba haec species non sola statura majori, sed foliis latioribus longioribus vere falcatis, l. arcuatis, setis 5-6 ex eodem perichaetio, et capsula breviora crassiora a *D. scopario* recedit; non possum ideo quin *D. majus* Hopp. et Hornsch. in alpib. Salisburg. lectum, quod setis solitariis foliisque secundis leniter curvatis, cet. insigne est, meram *D. scoparii* varietatem censeam; haec ipsa varietas quoque in flora Stargardiensi plus una vice mihi occurrit. — *Dicr. recurvatum* Fl. Starg. quod in suppl. *Dicr. majoris* varietatem habui, ad *D. scoparium* reducendum est.

Dicranum rigidulum Swartz. *Musc. Suec. 38 et 89. t. III.*

Specimina mea, in Fl. Starg. lecta, quae ill. *Schwaegrichen* (sp. musc. suppl.) genuina declaravit, longe recedunt ab iis, quae V. V. C. C. Hopp. et Hornsch. hoc nomine divulgaverunt; sunt haec meis duplo majora, carent surculis illis senioribus pallide viridibus et capsulam habent ipsius *Dicr. varii*, quocum ideo jungenda ea censeo.

Sylloge T. II. K

Dicranum rufescens Smith *Fl. britan.* III.

1210. Schultz *Fl. Starg. suppl.* 71.

Certo certius distincta propriaque species haec est, cum *D. vario* non confundenda. Non possum itaque quin contra viros celeberr. *Schwaegrichen*, *Bridel*, *Weber* et *Mohr*, qui *Dicr. varii* varietatem hanc censent, iterum eam sustineam; recedit autem a *D. vario*: caule teneriore adscendente, colore omnium partium rufescente; foliis superioribus longioribus, apice subulatis falcatis, margine serrulatis; capsula brevissima subturbinata omnino erecta.

Reticuli areolae in foliorum margine elongiores laxioresque perspicuam eorum serraturam efficiunt.

Dicranum strictum Schleich. *Schwaegr. Spec.*

musc. suppl. I. 188. t. XLIII. (nec XLIV.)

Dicranum pallidum Schleich. fid. specimm.

Sphagnoidea haec stirps aliquam similitudinem habet cum *D. glauco*; folia nervosa autem, et capsula cylindrica erecta longe ab illo eam remouent. Peristomatis exploratio aegre perficitur, quia dentes tenerrimi plerumque inflexi sunt et difficillime eriguntur. — *Dicranum pallidum*, quod ab ipso *Schleichero* divulgatum vidi, est ipsissimum *D. strictum*.

Dicranum pyriforme Schultz. *Fl. Stargard.*

suppl. 73.

Hanc speciem, cujus definitionem l. c. dedi, vel nunc a *D. flexuoso* omnino diversam habeo; cum nostro forte identicus muscus est *Bryum*

fragile Dicks; at tum certo in errore sunt, qui hocce *D. flexuosi* varietatem credant.

Dicranum polycarpum Ehrh. Web. et Mohr. Crypt. germ. pag. 179.

Haud mirum sane est quod *Funckius* hunc muscum et *D. strumiferum* identica habuerit, cum ille saepissime strumosus quoque appareat; capsula enim, ejecto semine, basi valde elongatur et attenuatur ita, ut angustior evadat pedunculo, qui apicem versus admodum dilatatus est; sic altero latere protuberantia efficitur, quae strumam omnino mentitur; capsula attenuata demum curvata subcernua fit, et tum muscus alter ab altero vix rite dignoscitur. Quot tamen judicare licet e speciminibus, quae *Hornschuchius* communicavit, *D. polycarpum* distinguitur foliis mollioribus flexuosis subundulatis undique recurvo-patentibus; *D. strumiferum* vero foliis brevioribus strictioribus erecto-patentibus omnino secundis.

Dicranum Starckii Web. et Mohr. Crypt. germ. Schwaegr. l. c. p. 191. t. XLVI.

Quam saepissime hunc muscum cum *D. falcato* confusum vidi, quod excusabile sane; similimi enim musci vix omni numero rite definiti exstant; *D. falcatum* quidem teneritate et statura minori plerumque se prodit, at specimina helvetica vidi, quae magnitudine certant cum illo. — Ad *D. Starckii* omnino spectat *D. curvifolium Schleich.*, quod in *Schwaegrichenii* opere typographi errore *D. nervifolium* audit, quodque vitium et *Bridelii methodum novam* intravit.

Dicranum alpestre *Wahlenb. Fl. Lappon. 339.*
t. XXI. D. gracilescens *Funck. fid. specim.*

D. caule erecto diviso, foliis oblongo-lanceolatis obtusiusculis submucronatis concavis erectis margine planis serrulatis, nervo evanescente, capsula oblonga obliqua, operculo conico-elongato curvulo.

Habitat in Lapponia et Carnioliâ.

Caules densissime cespitosi unciales. Folia atroviridia basi vaginantia et altero latere breviter plicata, apice tenuiter serrulata, siccitate crispa et tortilia; reticuli areolae seriatæ subrotundæ instar *Grimmiarum*; nervus validus versus apicem evanescens. Pedunculus haud ita brevis, siccitate flexuosus, capsula non recta, sed altero latere curvata eoque subinclinata; operculum basi crassiusculum conico-elongatum subcurvatum. Haec e speciminibus Carniolicis non plane maturis. Figura cit. folia nimis patula et capsulam fere obovatam sistit, qualis nequaquam est.

Ill. *Wahlenberg*, qui *Dicr. gracilescens* *Web. et Mohri D. alpestris* varietatem fecit, melius rem invertisset, cum illud hocce prius innotuerit; revera autem utriusque musci sibi simillimi sunt, ita quidem, ut amiciss. *Funck* ipsissimum *D. alpestre* pro *gracilescente* dederit. At tamen quantum e *Schwaegrichenii* descriptione et iconè, uti e *Mohri* et *Hornschi* speciminibus judicare licet, *D. gracilescens* recedit: caulibus duplo longioribus, foliis magis elongatis mollioribus subundulatis flexuosis undique

recurvo-patentibus, colore lutescente, setis duplo longioribus, capsula subcylindrica, operculo conico-subulato, fere duas tertias capsulae metiente.

Dicranum virens Swartz. *Musc. Suec. Hedw.*

Spec. musc. Weber et Mohr. Crypt. germ.

Dicranum virens var. Wahlenb. Fl. Lap.

D. caule erecto ramoso, foliis ex oblonga basi lineari-lanceolatis serratis subplanis flexuosis recurvo-patentibus, capsula obovata strumosa cernua, operculo conico-elongato incurvato.

Habitat in Lapponia, Finlandia et Helvetia.

Hujus musci specimina non vidi nisi helvetica, a *Schleicher*o pro *D. strumifero* divulgata, quae *Web.* et *Mohr*, genuina declarant, quaeque exacte respondent summi *Hedwigii* descriptioni, qui *folia versus extremitatem denticulata, humida recurva* petit. *Schwaegichenius* (spec. musc. suppl.) haec silentio transit, at de speciminibus germanicis, cum *Bridelio* (method. nov.) jure ambigit; si autem ill. *Bridel Wahlenbergii* varietatem *serratifoliam* propriam speciem subputat, genuinam ei non innotuisse supponere liceat. Ut ut sit, haec et subsequens species certe distinctissimae sunt.

Dicranum Wahlenbergii S.

D. caule adscendente diviso, foliis ex ovata basi lanceolato-subulatis canaliculatis integerrimis strictis erecto-patentibus, capsula oblonga strumosa cernua, operculo conico-elongato incurvato.

D. virens *Wahlenb. Fl. Lappon. Hopp. et Hornsch. Funck.*

Habitat in Lapponia et in alpidibus Salisburgens.

A praecedente utique distincta species haec est, recedens caulibus elatioribus 2-3-uncialibus, foliis erecto-patentibus strictis subsecundis integerrimis, setis duplo longioribus et capsulis oblongis. Autorum plurimi utrasque commutarunt, Wahlbergius tamen primus, quae eas intercedit, differentiam agnovit ideoque muscum hunc novum celeberrimo suo nomini dicasse haut dedignetur.

L e u c o d o n.

Leucodon morensis Schwaegr. Spec. muscor. suppl. II. 2. *Hypnum morensis* Schleich. et *H. penicilliforme* ejusdem. *Maschalcarpus crassus* Linck Mspt.

Illustr. *Schwaegrichen* hunc muscum a *Leucod. sciuroidi* distinguit et propriam speciem censet; *Bridelium* tamen haesitantem video et lubens fateor me non probatos invenisse characteres, quibus alter ab altero musco rite distinguatur. — Adducta synonyma omnino hujus loci sunt. *Hypnum penicilliforme* omnibus numeris cum *Leucod. sciuroidi* congruit; nec vel capsulae figura recedit; muscus *Linkii* vero, quem ante plures jam abhinc annos ill. vir humane mecum communicavit, quemque „in serra de Gorez Lusitaniae“ legit, capsulam habet magis elongatam fere cylindricam, modo basin versus paulo ventricosam.

F i s s i d e n s.

Fissidens bryoides Hedw.

Sic uti *Fissid. exilis* hujus minutissima varic-

tas est, *P. bryoid.* β . *elongatus*, cujus in suppl. Flor. Stargard. mentionem feci, alterum quasi magnitudinis terminum sistit; est hic caule subdiviso sesquiunciali erecto, foliis lineari-lanceolatis acuminulatis 18 ad 20-jugis, cet. *F. asplenioides Swartz*, indicus, mihi non innotescit; ex autorum descriptione cum nostro eundem muscum fere eum crederes, cum et Angliae incolam *Bridelius* hunc arbitratus sit (spec. musc.); secundum *Schwaegrichen* tamen *foliis lingulatis et theca brevisetata* a nostro hic discernitur.

P o l y t r i c h u m.

Polytrichum juniperinum Hedw.

In quavis varietate haec species foliis integerrimis, margine inflexis, strictis, rigidis, erecto-patentibus, nunquam recurvis, et apophysi distente facile se prodit. — *Weber et Mohr* hujus varietatem faciunt *P. alpestre Hopp.*, *Schwaegrichenius* propriam speciem censet eique *P. affine Funck.* et *P. gracile* Flor. Starg. subjungit; utraque vero caulibus simplicibus elongatis thecisque oblongis gaudent ideoque *P. juniperino* normalis formae potius adpropinquantur, cum contra *P. alpestre* caule robustiore brevior et theca brevi ventricosa sit; quale et in Flora Stargard. occurrit. — Certo summo opere ludit haec species, et varietates, *humilem* et *gracilem*, l. c. memoratas si comparaveris, vix muscum habebis variabiliorem. — *Illust. Schwaegrichen* ad *P. alpestre* quoque citat *P. strictum Schleich.* et jure

quidem; in tironam gratiam tamen moneo, me in schedula a cl. viro divulgata unum alterumve genuinum cum pluribus *P. formosi* speciminibus mistum invenisse.

Polytrichum commune Hedw.

P. caule subsimplici erecto, foliis lineari-lanceolatis serratis carinatis recurvatis, capsula cuboidea basi truncata, apophysi semiorbiculata distante, operculo planiusculo mucronato.

Quod *Michauxius* memoravit *P. perigoniale*, certe mera opulentior varietas hujus est; similia specimina et nostrae florum solennia sunt et caule subramoso divisove haud raro haec occurrunt. Ceterum *P. commune* haud ita *commune* esse videtur, ac nomen indicat; saepissime commutatum vidi cum subsequente specie, quae pro sua parte haud raro confunditur cum *P. formoso* Hedw.

Polytrichum superbum S.

P. caule simplici elongato, foliis lineari-lanceolatis serratis planis flexuosis recurvo-patentibus capsula oblonga basi ovata, apophysi subglobosa, adpendiculata, operculo conico acuto subrecto.

P. formosum Schultz Fl. Starg. suppl. Web. et Mohr. fide spec. Funck Samml. *P. commune* et *formosum* Bland. Musc. exc. *P. formosum* Hopp. et Hornsch.?

Habitat in uliginosis sylvaticis Germaniae.

Distinguendum censeo muscum, qui *P. formoso* Hedw. similis quidem est, pluribus notis tamen ab eo recedit et eadem ratione *P. com-*

muni melius respondet. Germanicarum hujus generis specierum facile maxima haec est atque pulcherrima; folia sparsa plana flexuosa praelonga, superiora longissime subulata, recurvo-patentia, siccate squarrosa; seta superne valde compressa et torta; capsula grandis oblonga; apophysis conspicua, adnata quidem, sed evidenter sulco distincta, ita ut in statu sicco fere distans videatur; operculum exacte conicum acutum vix inclinatum. *P. formosum* Hedw. (Spec. musc. 92. t. XIX.) recedit a nostro: caule duplo minore graciliore, foliis brevioribus subcanaliculatis rigidulis strictis erecto-patentibus, nec recurvatis, capsula tenui elongata, basi in apophysin obscuram sensim protracta, operculo demum longe rostrato incurvato. *Hedwigii* figura apophysin valde obsoletam vixque discernibilem exhibet, et *Smithius* (Fl. brit.) vel exapophysiatam dicit capsulam; nostra stirps e contra ex hac ipsa parte potius cum *P. communi* confundi posset. Forte *P. formosum* mere *alpestre* est, neque descendit in depressas regiones; quae enim e Germania inferiore vidi specimina, omnia ad nostram speciem quadrant; de *Hornschuchii* musco tamen ambigo: magnitudine quidem et foliorum, capsulae operculique figura cum nostro exacte congruit, apophysin autem minus distinctam video; at specimina immatura hanc forte non plane evolutam sistunt.

Polytrichum longisetum Swartz.

Haec species seta praelonga, nunquam non flexuosa, capsula ovata obliqua, obsolete angulata

et apophysi orbiculata adnata facile distinguitur. Calyptra nigricante varians, uti *Swartzio*, et mihi occurrit; plerumque tamen luteo-flavescens haec est. Icon *Swartzii* (Musc. Suec. t. VIII.) quod jam *Weber* et *Mohr* monuerunt, quoad capsulam non plane justa est; in speciminibus Fl. Starg. capsula non ita basi contracta subexapophysiata et fere obovata est, sed plane ovata potius et apophysis satis conspicua.

P. aurantiacum Hoppii seta brevior et capsula ventricosiore non nihil recedit.

Polytrichum Hercynicum Hedw.

Hujus synonymon est *P. nudum Ehrhart.*, quod hoc nomine ab ipso b. Viro communicatum exstat in collectione *Berlini*, quodque nec in *Hedwigii* nec *Bridelii* operibus, nec alicubi memoratum scio; est autem ipsissimus *Hedwigii* muscus.

Polytrichum angustatum Bridel. Spec. musc. et Meth. nov. P. controversum ejusd. Schwaegr. Spec. suppl. Schulz Fl. Starg. suppl.

Illust. *Bridel* hanc stirpem modo Americae indigenam pronuntiat, est autem certissime et Germaniae incola, quod probant specimina in Flora Stargard. copiose lecta.

Bridelii descriptio optima; folia tamen non semper *incurvata*, sed saepius stricta erecta sunt, nec operculum *obtusiusculum* est, sed longe tenuissime rostratum, capsula tamen brevius; in *P. undulato* id eam longitudine aequat, vel in ejus varietate humili (*P. controversum* Autorum) (nec *Bridelii*) eam vincit.

Stevenia ;*)

auctore *Fischer*, Aug. Ruth. Imp. Consil.
Colleg.

---

*Genus novum ex ordine cruciferarum
siliquosarum.*

Char. genericus: Calyx subpatens, basi bisaccatus. Stamina simplicia lanceolato-subulata. Siliqua sessilis stylo filiformi coronata, compressa, lineari-elliptica, margine sinuata, oligosperma, valvulis recte dehiscentibus. Semina immarginata. Cotyledones accumbentes.

Species unica hucusque cognita ab ill. *Adams* in ejus itinere ad littora oceani glaciali 1806 peracto, in lapidosis ad ripas fluvii Lenae infra oppidum Shigansk crescens, collecta est.

Stevenia alyssoides Ad.

Descr. Radix annua, simplex, fibrosa, inter lapides tortuosa, albida, crassitie pennae anatinae. Caulis foliosus, teres, solidus, basi ascendens, dein erectus, rigidus, inferne a casu folio-

---

*) Genus nuncupatum ab inventore in honorem praefecti horti imper. Nicetensi-Taurici, Illustr. Christiani a Steven, Aug. Ruth. Imp. Cons. Coll. et Ord. S. Wlad. Eq., de re herbaria Imperii Rutheni egregie meriti. Non ignorabat auctor, jam in generibus plantarum enumerari et Stevia et Stevensia, sed grato animo Phytologorum confidens, maluit laborem eis imponere, cum Stevia et Stevensia, minime affinis, et nunc Steveniam distinguendi, quam tanti meriti memoriam inter nomina generica silentio praeterire.

rum denudatus, superne paniculato-virgatus, plus minus pedalis, crassitie pennae corvinae. *Rami* in superiore parte caulis axillares conferti, sparsi, patenti-erecti, fastigiati, teretes, simplices aut simpliciter ramosi, inferne foliis superne pedunculis onusti, fere semipedales. *Folia* caulina (omnia specimina foliis radicalibus omnino jam destituta erant) sparsa, sessilia, erecto-patentia, recta aut curvata, cuneato-ob lanceolata, integerrima, obtusiuscula, canescentia, uncialia, duas aut tres lineas lata; ramea angustiora et breviora. *Racemi* corymbosi, simplices in ramis et ramulis terminales, erecti, aphylli, ebracteati, saepe plusquam triginta pedunculos gerentes; pedunculi sparsi, erecto-patentes, teretes, semunciales, fructiferi vero parum longiores. *Flores* e minoribus, diametro trium linearum, albi, a basi racemi sensim ad apicem evoluti, ita ut in eodem racemo inferne fructus maturos, superne flores modo apertos invenies. *Receptaculum* discus simplex, minimus, albidus, glandulis multis stipatus. *Calyx* tetraphyllus subpatens cum corolla deciduus: foliolis binis oppositis basi saccatis convavis, acutiusculis; binis vero planiusculis, obtusiusculis; omnibus ovato-oblongis, margine membranaceo-albidis, dorso virentibus. *Corolla* cruciferarum, tetrapetala, limbo patens, calyce duplo major. *Petala* inter se aequalia exactissime spathulata; ungues calyce vix breviores, erecti, angustissimi, flavescentes; laminae subrotundo-ellipticae, obtusatae, integerrimae, planae, albae, venulis notatae tenerrimis concoloribus,

ortis e nervo unguem percurrente. *Stamina* sex, inaequalia, corolla breviora, calyce longiora. *Filamenta* simplicia, edentula, e basi dilatata, lanceolato-subulata, plana, uninervia, albida, apice teretiusculo, purpureo. *Antherae* parvae, cordato-ovatae, obtusae, medio fere affixae, biloculares, polline flavo. *Stamina* duo breviora super calycis foliolis saccatis inserta, secundum eorum concavitate[m] extrorsum ascendent; quatuor *stamina* longiora et per paria approximata, sunt crecta, aequalia, parallela et foliolis calycinis planis opposita. *Pistillum* longitudine staminum. *Ovarium* sessile erectum ovatum, dense pilosum. *Stylus* ejusdem longitudine, terminalis, teres, glabriusculus, leviter curvatus et racemi axin inflexus, terminatus *stigmat*e simplici, tumidulo, pallidius colorato. *Siliqua* brevis in receptaculo sessilis, erecto-patens, bivalvis, suturam axi racemorum opponens, lineari-elliptica, utrinque subattenuata; compressa, tetra aut hexasperma; plerumque utroque margine, interdum exteriore tantum secundum quaternum aut senum seminum numerum bis aut ter sinuata; faciebus secundum seminum positionem subtorulosis. *Stylus* filiformis, terminalis, persistens, siliqua fere triplo brevior. Dehiscencia rectivalvis. *Siliqua* matura flavescit, ejus longitudo cum stylo quinque aut sex linearum; latitudo fere unius aut sesqui-lineae. *Dissepimentum* valvulus parallelum, earumque forma et dimensione, stylo terminatum, pellucidam, margine tumido. *Placenta communis* e margine dissepimenti

menti incrassato. *Semina* in quolibet loculo bina vel terna (nonnullis saepius abortientibus, ita ut duo vel tria tantum in siliqua adsint), insertione alternantia, suspensa spermatopodio longo, albido, versus suum marginem deorsum incurvato, singula singulis alterius lateris et affixionis lateris opposita, ita ut omnibus perfectis per duo aut tria paria, ex oppositis marginibus unoquoque pari exorto, dependeant. *Semina* caeterum ovato-subrotunda, plana, immarginata, ad hilum incisa aut emarginata, sulcis pro forma corculi notata. *Integumentum* seminis, sicut in *Thlaspidi* et *Lunaria* (Gärtner), facillime in duas membranas separatur, ex quibus exterior glabra, rufescenti-brunnea, sub lente eleganter areolata, cujus superficies ab aqua in mucilaginem albidam pellucidam resolvitur. Membrana interior albida, pellucida, parum cum exteriori cohaerens, embryonem arcte involvens, ad hilum vero ab eo secedens ita ut quasi spatium vacuum inter cotyledonum et radiculae apicem et ipsum hilum sistatur. *Embryo* perispermicus (exalbuminosus Gärtn.) amphitropus (curvatus Gärtn.) homoioides, virescens, cavitate perispermica paullo brevior. Radicula externa, s. margine suo siliquae opposita, ascendens, centrifuga, cotyledonibus parum longior earumque rimae basi arctius accumbens, superne ab eis parum secedens, et sic primum typum incisurae seminum basilaris sistens. *Habitus Alyssi incani*. Caulis, rami, folia, pedunculi, calycis pagina exterior, ovaria et siliquae pube varie ramosa, nunc stellata, dense incano-tomentosulae.

Observ. Genus imprimis distinctum, calyce bisaccato, staminibus simplicibus subulatis, siliquis oligospermis, brevibus, compressis, sinuatis, stylo filiformi persistente, seminum integumento duplici, cotyledonibus accumbentibus.

Ab *Alyso Stevenia* differt et calyce bisaccato et siliquae dimensioribus; a *Draba* siliqua sinuata oligosperma; quae priores notae eam et a *Petrocallide* distinguunt.

Ad *Farsetiam* Hort. Kew. ed. 2da. proxime accedit, distincta filamentis nullis dentatis, siliqua oligosperma, sinuata, seminibus immarginatis, calyce. *Farsetia deltoidea* caute examinetur, nonne forsam nostro genere associari debeat.

A *Lunaria* et *Ricotia* differt calyce, siliqua sessili, ejusque forma atque dissepimento; accedit tamen ad priorem integumento seminum duplici.

A *Braya* differt calyce, stylo filiformi, siliqua compressa, seminum numero.

Stevenia revera medium locum tenet inter Siliculosas et siliquosas; proxime accedit ad *Drabam*, *Brayam*, *Farsetiam*, *Lunariam* et *Ricotiam*, magis tamen *Farsetiae* affinis.

Observationes botanicae ex horto Imperiali Pawlowskiensi. Auctore J. A. Weinmann.

---

1) *Justicia Ecbolium* Linn.

Frutex 2-3 pedalis, strictus, rigidiusculus.

Rami oppositi, subteretes, erecti, juniores pilosiusculi, seniores subscabri: geniculis supra axillas foliorum tumidiusculis. *Folia* opposita, petiolata, ovata, in petiolum breve desinentia, crassa, rigida, fragilia, subrecurva, supra glabra, obscure nitida, subtus tenuissime pubescentia, nervis prominentibus, integerrima, inferiora obtusiuscula, superiora acuta, 2-4 unc. longa, $1\frac{1}{2}$ -2 unc. lata. *Spicae* terminales, 2-2 $\frac{1}{2}$ unc. longae. *Bracteae* primordiales imbricatae, ovatae, obtusae, interdum emarginatae cum acumine, pubescentes, ciliatae, ad apicem marginemque, bruno-nigrescentes, 6-10 lin. longae, 4-7 lin. latae, persistentes; secundariae ad basin calycis, oppositae, parvae, subulatae. *Flores* oppositi, pilosiusculi, flavescente-coerulescentes. *Calyx* quinquefidus: laciniis linearilanceolatis, ciliatis, inaequalibus, 2 lin. longis. *Corollae* tubus compressiusculus, striatis, apice curvus, tenuis, uncialis. *Labium* superius angustum, basi dilatatum, erecto-recurvatum, bilobulum vel bifidum; labium inferius trifidum: laciniis oppositis oblongis, intermedio ovato majore. *Stamina* ad faucem corollae. *Antherae* oblongae, bivalves. *Pistillum* longitudine tubi. *Stigma* subglobosum. *Capsula* ovata, basi attenuata, pilosa.

2) *Calceolaria corymbosa* R. et P.

Herbacea, villosa-tomentosa; caule erecto, simplici, dichotomo; foliis oppositis: inferioribus petiolatis, oblongis, crenatis, superioribus cordato-ovatis; pedunculis lateralibus corymbosis.

Radix perennis, fibrosa. *Caulis* pedalis et ultra, erectus, simplex (rarissime ramulus unicus alterne in axillis foliorum inferiorum protrudit) rubicundus, teres, villosotomentosus (ut tota planta,) apice dichotomus. *Folia* omnia opposita radicalia primordialia terrae adpressa, oblonga, subcrassa, subbullata, interdum leviter crosa, 3 unc. et ultra longa, 2 unc. et ultra lata, venosa, nervo venisque primariis subtus prominentibus, petiolata, petiolis crassiusculis $\frac{1}{2}$ - 1 unc. et ultra longis. *Folia* caulina cordato-ovata et illa sub quavis dichotomia caulis obliquae ovata. *Pedunculi* in dichotomia ut plurimum bini, inaequales, uniflori, laterales corymbosi. *Calycis* lacinae ovatae, integerrimae, obtusae, ciliatae, patentes, interdum inaequales. *Corolla* flava; labium superius breve, acutiusculum, apice piloso-glandulosum, inferius ovatum, interne ad latera lineolis punctisque rubicundis ornatum, margine plicatulum. *Stamina* basi corollae inserta. *Filamenta* brevia, inferne dilatata. *Antherae* biloculares, satis magnae: loculis divaricatis. *Stylus* staminibus longior, apice subarcuatus. *Stigma* simplex. *Capsula* junior piloso-glandulosa.

Habitat in regno Chilensi. 24.

Floret (in Tepidariis nostris) mensibus Maji et Junii.

3) *Zieria lanceolata* R. Br.

Caulis fruticosus, erectus, $1\frac{1}{2}$ - 2 pedalis, scabriusculus, ut tota planta. *Rami* oppositi, rigidi pubescentes. *Folia* opposita, ternata, petiolata: petiolis 4 - 6 lin. longis. Foliola oblonga, undique

attenuata, integerrima, margine subrevoluta, pel-
lucido-punctata, 1-2 unc. longa, 3-4 lin. lata,
rigidiuscula. *Paniculae* axillares, foliis breviores.
Calyx parvus, quadrifidus: dentibus ovatis, obtu-
siusculis. *Corolla* quadripetala, papillosa: petalis
ovatis, acutiusculis, calyce triplo longioribus, den-
tibus calycis interjectis. *Stamina* quatuor, aequa-
lia, primo incurva, dein patentes. *Antherae* uni-
loculares. *Pollen* luteum. *Stylus* staminibus bre-
vior. *Capsula* quadrilocularis, valvulis conniven-
tibus, ovatis, obtusis. *Semina* arillata.

4) *Solanum impediens*, Mihi.

Foliis solitariis, ellipticis, acuminatis, undi-
que stellato-pilosis, supra inermibus, subtus in
nervo medio aculeatis; racemis simplicibus extra-
foliaceis inermibus.

Frutex scandens 13-15 pedalis: aculeis spar-
sis, recurvis, basi compressis apice aurantiacis pilis-
que stellatis brevibus undique obsessus. *Rami*
cauli similes, rigidiusculi. *Folia* alterna omnia so-
litaria, petiolata: primordialia sinuato-lobata, se-
niora integerrima, elliptica. *Petiolus* $\frac{1}{2}$ unc. lon-
gus, aculeatus. *Racemi* extrafoliacei, 6-9 flori,
undique, ut pedicelli et calyx pilis stellatis dense
obsessis. *Calyx* quinquedentatus: dentibus subro-
tundis cum acumine. *Corolla* fere sesquipollicaris,
alba, quinquefida: laciniis ovatis: acutiusculis, stria-
tis. *Antherae* flavae, crassae, 3 lin. longae, libe-
rae, filamentis fere bilinearibus. *Pistillum* breve.
Stigma simplex. Baccam maturam non vidi. In
Brasilia. $\bar{h}$.

Floret in Calidar. nostris Junio et sequentibus mensibus.

An Solanum Jussiaei Dun. R. et Sch. IV. pag. 626? Certe huic valde affine.

5) *Cerbera Ahovai* Linn.

Foliis ellipticis, acuminatis, floribus terminalibus, fasciculatis.

Frutices nostri (ante octo annos e seminibus brasiliensibus annatis), 3 pedales et ultra, ramosi, lactescentes, glaberrimi, ut omnes plantae partes. *Rami* alterni, rigidiusculi, inferne subcinerei, superne virides, nitidi, teretes. *Folia* subconferta, alterna, brevissime petiolata, integerrima, marginata, supra viridia, nitida: venis obsoletis, infra pallida, 5-6 unc. longa, $1\frac{1}{2}$ -2 lata. *Fasciculi* terminales, 6-15 flores. *Calyx* quinquepartitus: laciniis lanceolatis, acutis, patentibus. *Corolla* infundibuliformis, pallide-sulphurea, margine quinquefida: laciniis subrotundis, involutis. *Tubus corollae* $1\frac{1}{2}$ unc. longus, clavatus, intus faucem versus albo-villosus. *Faux* squamis quinque albo-villosis clausa, pentagona. *Stamina* quinque fere sessilia infra faucis squamas posita. *Nectarium* quinque-dentatum, stellatum, os tubi claudens. *Stigma* conico-clavatum, bifidum, carnosum: margine circulari decemdentata. *Fructus*. . . ?

6) *Cassia biflora* Linn.

Foliis 6-7 jugis: foliolis ovatis, ciliolatis, inferioribus minoribus, glandula subulata inter infimis; pedicellis axillaribus, subbifloris.

Frutex 5-6 pedalis, ramosus, ramulis vir-

gatis, rigidiusculis, pilosis. *Folia* alterna, sex, plerumque 7, interdum 8-juga. *Petiolus* communis pilosus, 3 - 3½ unc. longus, supra linea tenui exaratus. *Foliola* opposita, ovalia, obtusa, cum acumine parva, reflexiuscula, supra glaberrima, viridia, subtus pilosiuscula, subincana: petiolis ½ lin. longis, flavescens; inferiora 5, superiora 9 lin. longa. *Glandula* plerumque unica, (rarius bina inter infimis) inter infima, flavescens, subulata. *Stipulae* parvae, subulatae. *Pedunculus* communis dichotomus, ut plurimum biflorus, uncialis. *Pedicelli* ½ unc. et ultra. *Calyx* quinquephyllus: phyllis inaequalibus, quorum tria majora subrotunda, bina minora ovalia, omnia obtusa; flavescens-marginata. *Corolla* quinquepetala: petalis inaequalibus, obtusissimis, venosis. *Stamina* septem. *Stigma* simplex obtusiusculum.

7) *Jussieua octovalvis Sw.*

Suffruticosa, erecta, foliis oblongo-lanceolatis, acutis, pilosis, floribus octandris, antheris rectis, ramis angulatis.

Suffrutex 3 pedalis et ultra, ramosus: ramis angulatis, pilosis, rigidiusculis, patentibus. *Folia* alterna, oblongo-lanceolata, 2-2½ unc. et ultra longa, 8-10 lin. lata, undique attenuata, venosa, integerrima, ciliolata, subdeflexa, petiolata: petiolis bilinearibus pilosis. *Flores* solitarii in axillis foliorum pedunculati; ante et post anthesin deflexi, hac durante erecti. *Pedunculi* 2-4 lin., apice bibracteolati: bracteis minutissimis. *Calyx* quadripartitus, laciniis ovatis, acuminatis, 3-5 striatis, pa-

tentibus. *Stamina* octo erecta. *Antherae* incumbentes. *Stigma* capitatum estriatum. *Capsula* tetragula, octovalvis, valvulis laxè cohaerentibus, $1\frac{1}{4}$ unc. longa, pilosa. *Corolla* tetrapetala, flava, $1\frac{1}{2}$ unc. lata, petalis, obcordatis, venosis.

Affinis *J. maypurensis* H. B. et Kunth syn. plantarum aequinoct. tom. III. pag. 392.

In aquis Brasiliae h. Floret in Calidar. nostr. Junio Julio.

8) *Malpighia glabra* Linn.

Foliis oppositis, ovatis, acutiusculis, integerrimis, glabris, pedunculis axillaribus, corymboso-racemosis.

Frutex vel arbuscula 8-10 pedalis: cortice cinerascente glabro. *Rami* oppositi, graciles, subtenaces. *Folia* brevissime petiolata, coriacea, inferiora opposita, superiora interdum alterna. *Stipulae* exiguae, marcescentes, deciduae. *Pedunculi* axillares, pilosi, unciales, corymboso-racemosi, ut plurimum 6 flori. *Pedicelli* semiunciales et ultra, geniculati, ad genicula bibracteolati. *Bractee* ad basin pedicellorum, parvae, lanceolatae, adpressae. *Calyx* quinquefidus: laciniis ovatis, obtusis, marginatis, incurvis, 6 glandulosis (3 lacinae externe ad basin semper biglandulosae, $1\frac{1}{2}$ in quovis latere nude. *Petala* inter calycem et stamina inserta, orbiculato-reniformia, unguiculata, patentissima, denticulata vel incisa, incarnato-rosea. *Stamina* hypogyna 9-10, basi connata. *Tubus* stamineus inferne calyci adnatus. *Styli* 3 rarissime 4. *Stigmata* crassiuscula, claviculata.

9) *Psidium dichotomum* Miht.

Foliis oblongo-ellipticis, pubescentibus, nervosis, coriaceis, pedunculis axillaribus dichotomis. *Frutex* 5-6 pedalis, ramosus; cortice rimuloso, brunescente. *Rami* inferne teretes, superne compressiusculi, pubescenti-molles. *Folia* opposita, breve petiolata, 5-6 unc. longa, $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{4}$ unc. lata, undique pubescentia, ciliata, subacuta. *Pedunculi* axillares, saepe bifformes, pubescentes, pedunculus inferior biflorus, flore altero pedicellato, altero sessili, superior dichotomus: flore intermedio sessili. *Calyx* quinquefidus: laciniis lanceolatis, revolutis undique pubescentibus, extus viridibus intus albis. *Corolla* 4-5 petala: petalis ovatis excavato-cucullatis, albis, calyce majoribus. *Stamina* numerosa, inaequalia, alba, 3-5 lin. longa. *Stylus* longitudine staminum exteriorum. *Stigma* subcapitulatum viride. *Bacca*. . .

In Brasilia h̄.

Floret in Calidar. Majo, Junio.

10) *Psidium Cattleyanum* Sabin.

Foliis obovato-ellipticis, acutiusculis, glabris, integerrimis; pedunculis axillaribus unifloris.

Frutex 6-8 pedalis, ramosus, cortice rimuloso. *Rami* oppositi, dichotomi, pubescentes. *Folia* opposita, petiolata: petiolis 2-3 linearibus, obovato-elliptica, coriacea, nitida, ope lente ciliolata, 2-4 unc. et ultra longa, $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ unc. lata, pellucido-punctata, leviter venosa. *Pedunculi* axillares, uniflori, 2 lin. longi. *Flores* parvi. *Calyx* 4-5 fidus: laciniis ovatis obtusis, brunco-margi-

natis, subexcavato-incurvis. *Petala* 5, laciniis calycis inserta, subrotundo-ovata, excavata, pellucido-punctata, alba, integerrima, longitudine staminum exteriorum. *Stamina* numerosa, inaequalia, decidua, margine interiori calycis inserta. *Antherae* biloculares. *Stylus* bilinearis. *Stigma* subpeltato-globulosum.

In Brasilia. †. Floret cum antecedente.

11) *Myrtus acris* Sw.

Pedunculis axillaribus corymbosis, trichotomis; foliis ellipticis, obtusis, coriaceis, subemarginatis; caule arborescente. — *Arbuscula* nostra 10 pedalis. *Rami* oppositi, inferne subteretes, superne tetranguli, patuli. *Folia* opposita, approximata, breve petiolata, elliptica, glabra, ope lente punctata, 5-6 unc. longa, 1-2 unc. lata, nitida. *Petioli* 4-6 lin. longi. *Pedunculi* aut axillares aut inter foliorum paria oppositi, corymbiferi, trichotomi, ebracteati, foliis multo breviores. *Calyx* quadripartitus, laciniis subrotundis, excavatis, reflexis, semilinearibus. *Corolla* ad marginem exteriorem disci inserta quadripetala: petalis ovatis erosis, reflexis, excavatis, calyce paulo majoribus, ad lucem diaphanis, minutissime punctatis. *Stamina* numerosa, disco epigyno hirtello inserta, alba, 2-3 lin. longa. *Antherae* biloculares, flavescens. *Stylus* unicus longitudine staminum. *Stigma* simplex, Bacca . . .

12. *Corchorus pilobolus* Link.

- *lasiolobus* Spreng. Syst. Veg. II.

pag. 583.

Corchorus tetrangulus Langsd. in lit.

Caule fruticoso; foliis subcordato-ovatis acute et inaequaliter dentatis pilosis, pedunculis axillaribus geminis; siliquis compressis obtuse tetragulis.

Caulis lignosus, 3-4 ped. altus, piloso-hispidus, ut tota planta, ramosus. *Rami* alterni, ascendentes, apice deflexi. *Folia* subcordato-ovata, acuta, petiolata, basi inaequalia, $1\frac{1}{2}$ unc. et ultra longa, 7-9 lin. lata, supra obscure viridia, infra lucida subtrinervia sine crenaturis setaceis. *Petioli* 4-5 lin. longi. *Stipulae* parvae, setaceae. *Flores* axillares, ut plurimum gemini, nutantes. *Calyx* quinquephyllus: phyllis lanceolatis, acutis, luteo-purpureoque coloratus, clausus, 3 lin longus, ope lente striatus. *Corolla* lutea, quinquepetala: petalis obovato-lanceolatis calyce brevioribus. *Stamina* cum antheris lutea. *Stigma* subpenicilliforme. *Siliquae* pedunculatae: pedunculis bilinearibus, recurvatis, rigidis, subfalcato-ascendentes, compressae, obtuse tetragonae, rigidae, biloculares, obtusiusculae, $1\frac{1}{2}$ unc. longae, 2 lin. fere latae.

Sub nomine indicato ab illust. de *Langsdorff* saepius semina e Brasilia accepi.

Floret (in Calidar. nost.) Aprili et sequentibus mensibus. †.

13) *Trollius asiaticus* Linn. var. aurea.

Totus glaber. *Folia* radicalia petiolata: petiolis longitudine variis, subtriquetris, glabris; quinquepartita: laciniis rhombeis varie partitis et

incisis, dentatis; supra viridia, subtus pallidiora: *Folia* caulina radicalibus similia ut plurimum sessilia: incisuris acutioribus angustioribusque. *Caulis* $1\frac{1}{2}$ pedalis, simplex vel ramosus, angulato-sulcatus. *Sepala* 12-18, ovalia aut obovata, dentata, interdum incisa, aurea, exteriora viridi-marginata, omnia incurvato-patula. *Petala* 15-20, oblanceolato-linearia, obtusa, 8-9 lin. longa, superne 2 lin. fere lata, aurea. *Stamina* ante anthesin inaequalia, hae peracta cum antheris lineari-filiformibus, aequalia: 4-5 lin. longa. *Capsulae* 25-30, cylindricae, primo pilosiusculae.

14) *Trollius asiaticus* Linn. var. sulphurea.

Caulis, folia ut in var. 1. *Sepala* 15-18, obovato-subrotunda, concava, in globum fere conniventia, exteriora saepe viridi-marginata, sulphurea, interdum denticulata, rarissime emarginata. *Petala* staminibus longiora, tot quot sepala, angustata, apice aurantiaca, basi viridi-flavescentes. *Stamina* et capsulae ut in praecedente.

15) *Cleome brasiliensis* Mihi. Sylloge plant. I.

pag. 122.

- *psoraleaefolia* Decand. teste cel.

Spreng. Syst. Veg. II. pag. 121.

Suffruticosa, piloso-glandulosa. *Stipulis* petiolisque spinescentibus; foliis inferioribus tri-, superioribus quinque foliolatis, nervis intermediis inferne spinescentibus, floralibus subcordatis acuminatis breviter petiolatis; siliquis pedicellatis.

Suffrutex bi-tripedalis, graveolens. *Stipulae* viridi-flavescentes. *Calyx* 4 phyllus: phyllis lan-

ceolatis, acuminatis, patulis, 1 lin. longis. *Petala* 4, elliptica, obtusa, 3-4 lin. longa. *Stamina* inaequalia. *Antherae* oblongae. *Pollen* bruneum. *Pedicelli* 10-12 lin. longi. *Tecaphorum* 2-3 lin. *Siliqua* 1½ unc. et ultra longa.

Magis affinis mihi videtur *C. Houstoni* Brown. Decand. Prod. Systema Nat. pars I. pag. 241.

⊙ - ♂ - ♀.

16) *Pterospermum acerifolium* Willd.

Foliis peltatis, subrotundis, sinuato-sublobatis.

Frutex noster decempedalis, ramosus: cortice inferne suberoso-rimosa, superne griseo-tomentosa. *Folia* alterna, peltata, coriacea, laeviter sinuata: sinus inaequalibus: lobis acuminatis, supra obscure viridia, glabra, subtus nervoso-reticulata, albo tomentosa, 6-10 unc. longa et lata. *Petioli* 6-10 unc. longi, teretes, tomentosi. *Flores* in ramulorum apicibus simplices. *Calyx* 5-phyllus: phyllis oblique linearibus, obtusiusculis, medio spongioso-crassis, apicem versus margine submembranaceis, extus tomento ferruginascente obductis, 3½ unc. et ultra longis, 4-5 lin. latis, subfragilibus. *Corolla* 5-petala, alba: odore jasminaceo. *Petala* 5, subtorta, canaliculata, fere oblique lanceolato-spathulata, acutiuscula, longitudine calycis vel paululum longiora, apice interdum denticulata. *Stamina* 20, quorum 5 sterilia, (anne haec corpuscula vera filamenta? sunt nempe multo crassiora, strictiora, apicem versus papillosa, flavescentia, corolla paullo breviora); filamenta basi cum stylo connata,

flaccida, inaequalia, 2 unc. longa. *Antherae* 4-5 lin. longae, flavescens. *Stylus* 2-2½ unc. et ultra longus infra filamentorum cylindrum tumidus, ferruginascenti-tomentosus, supra laeviter canaliculatus: stigmatibus crasso, sordide-albescente. Fructum non vidi.

Floret (in Calidar. nostr.) exeunte Junio.

17) *Althaea cretica* Mihi.

Caule stricto, hispido, foliis subrotundo-cordatis, sub 5-7 angularibus, crenatis; pedicellis unifloris petiolo brevioribus; petalis obcordato-subbilobis, unguibus ciliatis. *Radix* biennis. *Caulis* bipedalis, teres undique ut omnes plantae partes, pilis simplicibus stellatisque hispidus. *Folia* radicalia, (vel simavis, rhizomatis), longe petiolata, petiolis teretibus, viridi purpureaque maculatis, 5-6 uncialibus, subrotundo-cordata, septemangulata, 3-4 unc. longa et lata, supra viridia, subtus albida, valde hispida. *Folia* caulina ut plurimum cordato-ovata, 5 angulata. *Stipulae* laciniatae, inferiores 6-7 partitae: laciniis linearibus inaequalibus; superiores 3-4 partitae: laciniis lanceolatis, incurvis, omnibusque bruno-maculatis, hispidissimis. *Pedicelli* axillares, uniflori, unciales et ultra, geniculati. *Involucellum* 6fidum: laciniis lanceolatis, 7-8 striatis. *Calyx* 6fidus: laciniis ovatis, margine undulatis. *Flos* pallide-roseus, 2½ unc. diam.

Proxima *Althaeae acauli* Cav. sed notis indicatis mihi differe videtur.

Cel. peregr. *Dr. Sieb.* ante tres annos semina communicavit, qui ea in insula Creta legisse dicitur. ♂.

18) *Hibiscus javanicus* Mihi.

Foliis cordatis, quinquelobis, acutis, dentatis, stipulis lanceolatis, calice exteriori sex vel septemphyllis, caule fruticoso.

Frutex 10-15 pedalis. *Caulis* crassitie fere digiti, teres, pilis simplicibus, stellatis glanduliferisque pruriens. *Folia* alterna, petiolata: petiolis teretibus 5-8 uncialibus, subtus magis pilosa atque prurientia 5-10 unc. lata. *Stipulae* lanceolatae, patentes. *Pedunculi* in apice caulis axillares, uniflori, (rarissime biflori), infra apicem geniculati petiolis ut plurimum longiores. *Calyx* exterior 6 - vel septemphyllus: phyllis lanceolatis, 5 striatis, 3-4 lin. latis, 9-11 lin. longis, interior magnus, inflatus, nervosus, quinquefidus: laciniis latis, ovatis, acutiusculis. *Corolla* $2\frac{1}{2}$ unc. longa, rosea, quinquepartita: laciniis obovatis, extus nervis albis crebris ornata, basin versus flavescens atque pilosa. *Stigmata* 5, subhemisphaerica, atropurpurea. *Antherae* flavae. *Capsula*...

Primo intuitu Hibiscum mutabilem refert sed differt:

Calyce atque stipulis structura et praesertim omnibus fere partibus prurientibus.

Floret (in Calidar. nostr.) primo vere.

Habitat in Java. ♀.

19) *Crotalaria purpurea* Vent. Pers. Syn. II.
pag. 285.

Foliis ternatis: foliolis-ovalibus, obtusis, glabris, caule erecto, stricto; racemis terminalibus.

Caulis fruticosus, erectus, 3-4 pedalis, parum ramosus, inferior brunescens, glaber, superne viridis, pilosis. *Folia* alterna, petiolata: petiolis teretibus, horizontalibus, uncialibus, pilosis. *Foliola* ut plurimum ovalia, juniora pilosa, ad ultra glabra. *Stipulae* nullae. *Flores* saturate-purpurei, pedicellati: pedicellis 2-3 linearibus. *Calyx* superne truncatus, inferne tridentatus pilosus. *Vexillum* subrotundum emarginatum, ad basin macula flava, emarginata, notatum. *Alae* obliquo - obovato - oblongae, subincurvae vexillo paullulum longiorae, basi excisae. *Carina* bipartita. *Stamina* monadelphae. *Stigma* simplex, *Legumen* unciale et ultra, turgidum.

20) *Hedysarum triquetrum* Linn.

Foliis simplicibus subcordato- et oblongo-lanceolatis, petiolis alatis, ramis triquetris; racemis terminalibus. *Caulis* lignosus, teres, erectus, ramosus, 6-8 pedalis. *Rami* alterni: juniores triquetri; seniores subrotundi, praesertim ad angulos pilosohispidi. *Folia* petiolata, alterna, basi subcordata, oblonge vel potius lato-linearilanceolata, acuminata, 4-10 unc. longa, $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$ unc. et ultra lata, tecta, scabriuscula, pilosiuscula, venoso-nervoso, integerima. *Petiolus* uncialis, alatus: acuminibus alarum reflexis. *Stipulae* lanceolato-acuminatae, striatae,

$\frac{3}{4}$ unc. et ultra longac. *Racemi* ante anthesin terminales, hac peracta, caulis ut plurimum prae-longatur, ut isti racemi in medio ramorum evadant. *Calyx* quadripartitus: lacinia suprema latiori, infima angustata. *Bracteae* ad basin pedicellorum (inaequalium lanceolatae, parvae. *Corolla* parva, $1\frac{1}{2}$ -2 linearis. *Vexillum* pallidelilacinum, alae atque carina obscuriores. *Stamina* diadelpa. *Lomentum* 4-6 articulatum: articulis 3-4 lin. longis, subrotundis, stylo persistente, acuminatum.

Sub variis nominibus, nempe: Hed. auriculatum, elatum atque trinervium ante 4 annos semina ex India orientali accepi, sed ex his variis seminibus una eademque planta, supra descripta, coleo, et non sine timore dubioque sub nomine indicato hic propono.

Floret (in Calidar. nostr.) mensibus Aprili et Majo. †.

21) *Hedysarum flaccidum* Mihi.

Foliis ternatis, foliolis ovalibus, obtusis cum acumine, racemis terminalibus, caule flaccido. — *Caulis* lignosus, teres, 4-5 pedalis ramosus: ramis alternis, pilosis, nutantibus. *Folia* ternata, alterna, petiolata: petiolis subcanaliculatis, pilosis, uncialibus. *Foliola* ovalia, intermedio majore: lateralia, $1-1\frac{3}{4}$ unc. longa, $\frac{1}{2}-\frac{3}{4}$ unc. lata, intermedia, $2\frac{1}{2}$ unc. longa, 1 unc. et ultra lata, pilosa, subtus albicantia. *Stipulae* lanceolato-subulatae, persistentes, 6-3 lin. longae. *Racemi* terminales simpli-

ces. *Pedicelli* aequales, bi-trilineares. *Flores* violacei, parvi. *Calyx* quadridentatus: dentibus acutis, superiori emarginato. *Vexillum* subrotundum, basi maculis duobus flavescentibus purpureo cinctis ornatum. *Lomentum* 5-6 articulatum.

Floret (in Calidar. nost.) Majo, Junio.

Habitat in Nepaulia. $\bar{h}$. Affinis *H. dichotomo* Klein.

22) *Hedysarum conjunctum* Mihi.

Foliis ternatis: inferioribus ovato-subrotundis, superioribus ovato-lanceolatis, pilosiusculis; racemis terminalibus, stipulis conjunctis. *Caulis* fruticosus, 5-6 pedalis. *Rami* inferne teretes, mollior pilosi, superne canaliculati, hispiduli, virgati. *Folia* ternata, alterna, petiolata: petiolis $1\frac{1}{2}$ unc. longis, canaliculatis, pilosis. *Foliola* inferiora; ovato-subrotunda, interdum subcordato-rotundata, lateralia minora 1 unc. et 3 lin. lata, intermedia majora, $1\frac{1}{2}$ - $1\frac{3}{4}$ unc. longa, $1\frac{1}{2}$ unc. lata, superiora ovato-lanceolata, $2\frac{1}{2}$ -3 unc. longa, 1-2 unc. 3 lin. lata, supra viridia, subtus incana, omnia pilosiuscula. *Stipulae* oppositaefoliae e lata basi lanceolatae, acuminatae, in statu juvenili plusquam semiramum ambientes, virides, apice partitae, in statu seniori brunescens apice basique fissae in medio ut plurimum conjunctae, longe persistentes, striatae, pilosae; 2-3 lin. longae. *Racemi* terminales, simplices, 4-5 lin. longi. *Pedicelli* aequales, 2-3 lin. longi. *Bractee* ad basin pedicellorum lanceolatae, parvae. *Calyx* coloratus, quadridentatus: dente

superiore subventricoso, bidentato. *Corolla* lilacina, 2 lin. longa. *Lomentum* 5-6 articulatum, uncialia et ultra: articulis undique pilis glochidibus.

Habitat in Brasilia. †.

Floret (in Calidar. nostr.) Aprili, Majo.

23) *Senecio serratulaefolia* Mihi.

Corollis radiantibus; foliis oblongo-lanceolatis, decurrentibus inaequaliter spinuloso-dentatis, glabris; floribus terminalibus corymbosis. *Caulis* fruticosus, erectus, rigidus, tenue alatus, glaber, ramosus, ramis elongatis, patulis. *Folia* aut lanceolata, acuta, aut oblanceolata, obtusiuscula, inaequaliter et profunde spinuloso-dentata, crassiuscula, obscure nitida, subamplexicaulia, decurrentia. *Flores* terminales, corymbosi, pallide lilacini. *Calyx* duplex, exterior curvato-patulus, phyllis lineari-subulatis, sphacelatis, apice albis, 1-2 lin. longis, interior-cylindricus, 4 lin. longus. *Flosculi* radiati; 11, 13, 1-3 lin. longi, 2 lin. lati, patuli.

(Continuatio sequitur.)

Observationes bryologicae

a

C. F. S c h u l t z, M. Dr.

Particula altera.

(vid. Syllog. bot. T. II. p. 119.)

Orthotrichum Hedw.

Genus hocce his temporibus quidem multis speciebus novis sic dictis ditatum est, haud paucae vero earum, utpote ambiguae nimisque inter se cognatae visae, scrupulosiori examine et comparatione indigere videntur, ne nimis levibus atque suspectis speciebus pulcherrimam genus obruatur ruatque mole sua. Cum autem species ejusdem in statu sicco vel emollito ob peristomiorum laesionem facillimam difficillime perquirantur, nec sufficiens speciminum copia ad manus sit, audacter judicium ferre nolo, ideoque nonnullas tantum annotationes praeviae adicio.

Orthotrichum Ludwigii Schwaegr. Spec. Muscor. Suppl. I. sect. II. 24. t. 51.

A pulcherrima hac specie non diversum censeo *O. clausum Hornsch. Mspt.*, cujus specimina benevole communicavit amiciss. *Laurer*, quaeque omnibus, vel minimis partibus cum dicta specie exacte congruunt.

Orthotrichum Bruchii Hornsch. Mspt. et O. tortile Bruch., cujus specimina *Cel. Hoppe* humane condonavit, identica habeo; non differt hoc ab illo nisi colore nigricante, foliis paulo brevioribus et capsula tenuiore. Uterque muscus quidem Sylloge T. II.

ab *O. Ludwigii* optime distinguitur capsula oblonga octo-costata ore ampla; at hoc ipso caractere magis contra appropinquatur *O. crispo* H., quod scilicet capsulae foliorumque figura valde variat. Non itaque perspicio quomodo ab hoc specificè distinguerem *O. crispulum* Bruch., cujus quidem *operculata* ore paululum contractior videtur et brevior ac ventricosior est illa *O. crispi*, *deoperculata* autem aequè hiantè ore est ac illae proxime praecedentium, et proveciore aetate ita elongatur capsula, ut ex urceolata in clavatam sub ore contractam tandem abeat; imo in eodem cespite vel surculo utriusque formae capsulas haud raro habebis. *O. crispum* vegetius foliis quidem gaudet basi paulo latioribus longioribus ideoque subflexuosis; haec autem in diversis cespitibus diversimodè variant nec quid stabilis relinquunt.

Vereor itaque ut nominatae tres species, *O. Bruchii*, *tortile* et *crispulum* ab *O. crispo* specie non diversae sint.

Orthotrichum Sturmii Hopp. et Hornsch. (Bot. Zeitung 1819. p. 89. Bridel. Muscol. univers. I. 277.)

Illustr. *Bridelius* hanc speciem cum *O. rupestri* et *saxatili* comparavit, quibuscum vix unquam confundi poterit, ab illo peristomio simplici, ab hoc capsula immersa distinctum; multo magis propinquum autem est *O. cupulato* Hoffm. (*Schwaegr.* l. c. 35. t. 55.) abs quo vix differt nisi caule repetita innovatione elongato robustiore et calyptra pilosa; num haec sufficiant ad speciem confirmandam,

dijudicent Cel. Autores. Peristomii dentes perforati utriusque solennes sunt, quod probat icon citata; attamen moneo *O. cupulat. Fl. Stargard*, ceteroquin duplo minus illo, plerumque dentibus integris, linea longitudinali quidem exaratis, sed rarius perforatis ludere.

Webera Hedw. Schwaegr. l. c. 67.

Webera nutans Hedw. Schwaegr. l. c. p. 67.

Valde variat haec species caulis magnitudine, capsulae figura et praesertim pedunculi longitudine, quippe qui in nostra flora ab unguiculari ad biunciale vel majorem longitudinem variat. Dubius itaque haereo an *Webera longiseta Bridel.* (Muscol univers. I. 636.) vere diversa et genuina species sit, quae in sphagnetis paludosis Fl. Stargard. quoque occurrit, quaeque capsula brevior ventricosiore microstoma et statura grandiore omnino quodam modo movet atque distingui potest.

Webera intermedia Schwaegr. l. c. 67. t. 75.

W. caule subramoso, foliis oblongo-ovatis acuminatis margine incrassatis apice serrulatis solidinerviis erecto-patulis, capsula inaequali elongate pyriformi nutante, operculo conico mammillato.

β. *aristata*, foliis nervo excurrente longissime cuspidatis subintegerrimis, capsula subaequali elongate pyriformi subpendula, operculo conico acuto.

Bryum pallescens Schultz Fl. Starg. Suppl. 85.

Schwaegr. l. c. p. 107. t. 75.?

Habitat in praeruptis umbros. scaturiginos. et muris uliginos. β. in udis arenosis.

Webera intermedia, plerumque uliginosa um-

brosa inhabitans, colore atroviridi est, caules elongati unciales et longiores, folia laxa patentia nervo brevissime cuspidata remote serrata sunt, et capsulae inaequales basi longe attenuatae in pedunculum abeunt. A tali musco diversam olim censui stirpem quae colore pallido, foliis nervo excurrente longissime cuspidatis et capsula subaequali gaudet et iconi *Br. pallescentis* exacte quadrat; postquam vero utrasque stirpes diversis locis collectas comparavi easque foliis plus minus longe cuspidatis variantes vidi, muscum meum non nisi *W. intermediae* varietatem aestimo, insimul autem totum quantum *Br. pallescens Schl.* suspectum habeo. Quae hoc nomine Autor ipse divulgavit specimina, ad iconem *Schwaegrichenianam* minime quadrant: sunt illa duplo minora, folia habent erecta stricta colore straminea et capsulas aequales pyriformes omnino pendulas, ut paucis dicam, non diversa sunt a *Br. cespiticio*, quocum et alia aliunde allata *Br. pallescentis* exempla exacte congruunt.

Webera alpina Hopp. et Hornsch. (Bot. Zeitung 1819. p. 104.)

Hujus musci nonnulla specimina perquisivi, at cilia inter peristomii interioris dentes nulla invenire valui; an ita varians sit muscus? an *Pohliae* generis potius existimandus? habitus omnino suadet.

Pohlia Hedw.

Numerosae hujus generis species novae, quas *V. V. C. G. Hoppe et Hornschuch* divulgarunt, (Bot. Zeit. 1819. p. 91. sequ.) pulchram quidem et instructivam variationum seriem sistunt, sed

quo modo specie rite distinguantur et definitionibus arcte limitentur, plane non perspicitur. Diagnoses loc. cit. datae vix nisi characteres relativos, e diverso vegetationis aetatisve statu, vel loci natalis diversitate oriundos exhibere, unusquisque facile concedet; his autem species nec rite distingui nec a Bryologis recognosci posse, aequè clare elucet. Placeat itaque Celeberr. Autoribus ut suas species vel certis characteribus definiant atque confirment si fieri possit, vel plurimas ad unam alteramve stabiliorem reducant sicque specierum conspectum facilitando amabilis scientiae studium vere promoveant.

Pohlia inclinata Swartz *Musc. suec.* p. 45. t. 5.
f. 11. *Schwaegr.* l. c. p. 73. t. 63.

Weberus et *Mohr* (*Crypt. germ.* p. 48a.)

hanc speciem a *Web. intermed.* non distinguunt et ipsum *Schwaegrichenium* jam haesitantem vides; e speciminibus megapolitanis tamen, quae exacte respondent *Swartzii* descriptioni et iconi, de ambarum differentia vix dubitare licet; distinguitur autem nostra, praeter peristomium interius aegerrime perquirendum, foliis ovatis longe cuspidatis integerrimis, capsula subgloboso pyriformi aequali subpendula, operculo convexo apiculato. Folia ceterum breviora latiora, cellulae subrotundae conspicuae, pedunculi tenuiores flexuosi sunt et capsula basi minus elongata apice ventricosior subglobosa est, ut fere illam *Bryi pyriformis* aemuletur, cujus quoque et colorem et nitorem habet.

Pohlia stricta S.

P. caule brevi subsimplici, foliis oblongo-lanceola-

tis acuminatis nervo cuspidatis subintegerrimis strictis erectis, capsula oblonga obliqua basi attenuata pendula, operculo depresso-conico apiculato.

Habit in udis graminosis arena suffusis prope Neobrandenburg. Julio c. caps opercul.

Haec species primo intuitu *Web. intermediae* propinqua videtur, recedit autem habitu omnium partium stricto, foliis angustioribus erectis opacis, capsula oblonga, nec pyriformi nec basi ita elongata, omnino pendula fereque pedunculo adpressa, peristomio demum interno, quod omnino *Pohliae* est. Dentes peristomii externi amoene rufi inter peristomii interni dentes plerumque deflexi sunt, ut hac ipsa ratione cilia intermedia locum habere nequeant. Hoc fortasse de omnibus genuinis *Pohliae* speciebus valet, cum e *Schwaegrichenio* deflexus ille dentium externorum inter internos *Pohliarum* mos sit.

Meesia Willd.

Meesia minor Brid. *Muscol. Rec. II. p. 3. p. 168.*
t. 2. f. 13.

Quoad specimina mecum communicata haec stirps non nisi statura omnibus rationibus minore differt a *M. uliginosa*; folia paulo rigidiora strictiora erectiuscula quidem sunt, de ceteris autem aequae obtusa apiceque rotundata ac in illa, cujus itaque *varietas minor* jure habenda est, operculum centro depressum, quod jam in Fl. Stargard. monui, omnibus speciebus commune est.

Meesia alpina Funck Mspt.

M. caule ramoso, foliis lineari-lanceolatis acuminatis canaliculatis erectis strictis apice erosis, capsula obovata gibbosa curvata, operculo conico truncato.

Habitat in paludosis alpinis et depressis Germaniae.

Cum hanc speciem, quae omnino distincta mihi videtur, ullibi descriptam nescirem, eam definire tentavi, salvo tamen Clar. autoris consilio, Speciminibus genuinis, quae amiciss. *Laurer* communicavit, exacte respondent alia, quae a Nobiliss. *Oertzenio* prope Clagenfurth ad Ebenthal lecta et mecum *M. uliginosae* nomine communicata sunt; hanc autem sic definiendam censeo: *M. uliginosa*, caule ramoso, foliis lingulatis obtusis planiusculis subflexuosis apice denticulatis patulis, capsula elongata obovata erectiuscula, operculo conico truncato.

Cel. *Funckius*, qui tot novis et genuinis speciebus jam muscorum agmen adauxit, nuperius etiam a *M. longiseta* Hedw. muscum sejunxit pulcherrimum et, ni graviter fallar, distinctissimum, cujus specimina Clariss. *Laurer* benevole condonavit; haud leviter autem gavisus sum hunc ipsum muscum et in collectione mea invenisse et Florae nostrae civem scivisse. Utrique musci statura et magnitudine simillimi sunt et seta praelonga gaudent; his commotus videtur *Funckius* ut antiquam *Hedwigii* denominationem mutaverit; cum autem *M. tristicha* F. sine ulla dubitatione ipsissima

Hedwigii et Veterum stirps sit, nomen illud conservandum duco et muscos sic definio:

Meesia longiseta Hedw.

M. caule ramoso, foliis tristichis cordato-lanceolatis denticulatis subundulatis recurvo-patentibus, nervo subexcurrente, *M. tristicha Funck.*

Meesia hexasticha Funck.

M. caule ramoso, foliis subhexastichis ovato-lanceolatis subintegerrimis erecto-patentibus, nervo evanescente.

Habitat in paludos. turfos. prope Neu-Strelitz ubi officiosiss *Beuthe* legit et pro *M. uliginosa* communicavit. Junio c. caps. operc.

Meesia demissa Hopp. et Hornsch.

M. caule ramoso, foliis oblongis, capsula pendula pyriformi, operculo hemisphaerico umbonato. Bot. Zeit. 1819. p. 106.

Muscus, ejus specimina Celeberr. autoribus debeo, quam maxime singularis est; statura pygmaea et capsula valida repugnantis vel inproportionati quid exprimens. Quod hujus generis sit stirps, interim fidendum est, habitu quamvis dissuadente, cum operculum arte solvere frustra tentarim. Caulis brevissimus ob exiguitatem vix ramosus dici potest; ex ima caulis basi tamen propagines crebre pullulant brevissimae, foliis arcte imbricatis quasi bulbiformes; folia ovata acuminata concava, nervo crasso purpureo carinata coque excurrente longe cuspidata, cuspidate flexuosa integerrima laete viridia vel rubediae variegata pellucida, cellulis oblongis vel rhombeis; pedunculus 3-4 linearis validus subcar-

nosus purpureus, superne uncinatè arcuatus; capsula dilute purpurea respectu magna elongate pyriformis omnino pendula obliqua subarcuata, ita ut operculum conicum apiculatum fere sursum spectet.

Timmia Hedw.

Timmia austriaca Hedw. Spec. Muscor. posth. p. 176. t. 42.

Quo modo ab hac specie distinguerem vel *T. salisburgensem Hoppii*, vel *T. alpinam Laurer*, a Celeberr. autoribus humane communicatas, plane non perspicio; haec tantummodo foliis rigidioribus magisque margine involutis differre videtur, illa foliis planiusculis neque basi perspicue latioribus *T. megapolitanae* propinquior est; ceterum neque capsulae, neque opercula, nec vel peristomia quid distincti offerunt, ut ideo memoratas tres species non diversas censeam; at tamen si erraverim, Clariss. autores humane meliora me doceant.

Bryum Schreb.

Bryum julaceum Schrad. Spicil. fl. germ. p. 70. n. 2. Br. argenteum β. Autor. plurium.

Equidem haud intelligo qua ratione Bryologorum nonnulli huic musco speciei dignitatem detractent, quam aliis longe magis ambiguis atque suspectis speciebus quam liberalissime concedunt. E speciminibus, quae Ipsi Illustriss. Schradero debeo, *Br. julaceum* ab *argenteo* vere diversum habeo et stirpes utrasque sic definiendas censeo:

Br. julaceum, caulibus subramosis clavatis erectis, foliis subrotundo-ovatis obtusiusculis con-

niventibus evanidinerviis, capsula obovata nutante, operculo obtuse conico.

Br. argenteum, caulibus subramosis cylindricis erectis, foliis ovatis cuspidatis apice distantibus evanidinerviis, capsula ovato-oblonga pendula, operculo acute conico

Bryum Zierii Hedw. *Schwaegr. l. c. p. 89.*

Pulcherrimi hujus musci specimina norwegica a germanicis recedunt statura elatiore, foliis oblongo-lanceolatis longe acuminatis, et apophysii duplo quam capsula longiori. — *Bridelius* (Bryolog. univers.) operculum rostratum dicit, quod vero in omnibus mihi visis speciminibus breve conicum acutum modo reperii; *Hedwigius* quoque operculum *breve pyramidale* habet.

Bryum pulchellum Hedw. *Schwaegr. l. c. p. 91.*

Quae hoc nomine mecum communicatae sunt stirpes ad unam omnes, specie non differunt a *Br. carneo*, quod magnitudine, foliorum serratura, nervi ratione capsulaeque colore et figura multis modis variat. *Br. pulchellum* Fl. Stargard. autem, quod in Suppl. iterum monui, longe ab illis diversum, at nimis cognatum est, quod nunc video, cum *Br. erythrocarpo* *Schwaegr.* cujus varietatem elatiorem jam censeo. Quid vero de genuino *Hedwigii* musco existimandum sit, doceat nos *Illustr. Schwaegrichen*, ut aegerrima de illo dubia demum tollantur.

Ad *Br. carneum* L. etiam indubie revocanda sunt *Br. atropurpureum* *Wahlenb.* et *Br. erythrocarpum* *Brid.*; *Schwaegrichenius* quidem

ulterius ad suum *Br. erythrocarp.* citat, injuste autem; stirps, quam *Bridelius* olim humane mecum communicavit quamque Ill Vir a *Schwaegricheniana* distinctam vult, reapse longe recedit: caulibus brevissimis in terra delitescentibus, foliis serratis pellucidis evanidinerviis, pedunculo crasso carnoso et capsula brevi ovata carnea: est *Br. carneum* β . *pusillum* Fl Starg. Suppl. *Bridelius* ipse stirpes sejunxit et *Schwaegrichenii* muscum *Br. sanguineum* denominavit.

Bryum albicans Wahlenb. *Br. Wahlenbergii* *Schwaegr. l. c. p. 92. t. 70.*

Vix hujus musci folia *cordato-ovata* dicerem; exceptis infimis caulium sterilium foliis, omnia cordato-lanceolata, imo fertilium longe acuminata sunt. *Bridelius* (*Bryol univers*) hujus synonymon fecit *Mnium glaciale* *Schleich. Centur. 3. n. 51*, quod vero certissime alienum est; certum autem nostri synonymon censeo *Mn. turbinatum* *Schleich.* secundum Ipsius specimina, quae prostant in collectione amiciss. *Berlin.*

Bryum boreale *Schwaegr. l. c. p. 96. t. 69.*

De hac specie plane incertus haereo; quae enim illo nomine a Bryologis partim celeberrimis communicata sunt specimina, nec folia habent evanidinervia, nec capsulas horizontales erectiusculas, qualia exhibet icon citata; folia potius ovata acuminata nervo longe cuspidata erecta rigida sunt et capsulae nutantes vel omnino pendulae; ut verbo dicam, a *Br. cespiticio* non diversa ea censeo; genuina *Schwagrichenii* stirps itaque me fugit.

Bryum longisetum Bland. *Schwaegr. l. c. p. 105.*
t. 74.

Hunc muscum jam Florae Stargard. civem quoque saluto; genuina distincta species certe est, quamvis cum similibus nonnullis *Br. cespitic.* varietatibus saepe confusam eam vidissem, a quibus tamen caule breviori, foliis longioribus lanceolatis, pedunculo longiore et capsula microstoma distinguitur.

Bryum cespiticum Hedw. *Schwaegr. l. c. p. 109.*

Ex innumeris hujus speciei varietatibus sequentes notabiliores distinguo

β. *elongatum*, caulibus gracilioribus elongatis, foliis ovato-lanceolatis longissime cuspidatis, pedunculis 2-3 uncialibus capsula oblonga pendula.

Habitat ad ripas lacustres Flor. Stargard.

Tirones sibi caveant ne hanc varietatem pro *Br. longisetum* Bland. colligant.

γ. *tenerrimum*, caulibus teretiusculis, foliis arcte imbricatis ovatis nervo cuspidatis subpellucidis, capsula gracili elongate pyriformi pendula.

Habitat in collibus apricis sterilissimis.

Valde gracilis atque minuta haec est; folia subsexfariam imbricata breviter concava, insolatione albidopellucida, nervo solo cuspidata; his inductus, cum sterilia tantum specimina primo legissem, hanc varietatem pro *Br. Funckii* habui, quod juste monuit *Bridelius*. — Ceterum e numerosis *Br. cespiticii* varietatibus adhuc censeo *Br. cirrhatum* et *contextum* Hornsch. (Bot. Zeitung 1819. p. 90.) Flagella, quae priori attribuit Cel. autor, in meis speciminibus desiderantur; statura autem et singu-

lae musci partes exacte congruunt cum memorata varietate β . Nec *Br. contextum*, paulo gracilius et capsula brevior, essentialibus a dicta varietate diversum invenio.

Bridelius quidem muscum hunc sibi ignotum sub cohorte „theca horizontalis“ militare voluit, (Bryol. univers.) at ex meis specimenibus genuinis capsulae operculatae omnino pendulae sunt. — Nec nisi statura grandiore omnibusque partibus validioribus multo diversum haberem *Br. Varneum Bland.* (Brid. Bryol. univ. p. 675.); hoc tamen, quoad magnitudinem, ut extimus *Br. cespiticii* ludentis terminus videri potest, cum et caulibus evidenter flagelliferis, foliis latioribus acutis, nervo haud ita longe cuspidatis et capsula brevi ventricosa subturbinata microstoma facile recognosci possit; ad muscum solitae formae fere se habet uti *Webera longiseta* ad *W. nutantem*.

Bryum turbinatum Hedw. *Schwaegr. l. c. p. 109.*

Bryologorum vera crux hoc est et Bryologiae scandalum! Tot fere diversas muscorum species habebis, quot hoc nomine acceperis specimina. Mirum sane, quod illustrissimi autores de hac specie ita dissentiant, quam spectrum ferme crederes, de quo loquuntur omnes, quod vidit nullus; ipse genuinam stirpem nunquam vidi, et quam olim in Flor. Stargard. memoravi, est mera *Br. pseudotriquetri* varietas. Nec aliis rem melius gestam video. cum mox *Br. Schleicheri*, mox *Wahlenbergii*, imo *pallens* pro *turbinato* divulgarent et alii alia communicaverint. Nuperrime tandem Cl. *Laurer*

e Cel. *Hornschuchii* collectione specimina humane donavit, quae, si ulla, genuinum muscum sistunt; sunt haec insignia foliis ovato-lanceolatis nervo cuspidatis obsolete serrulatis margine incrassatis recurvo-patentibus subdecurrentibus, capsula aequali brevi-pyriformi pendula, operculo hemisphaerico mammillato. Folia semi-amplexicaulia, caute a caule soluta, basin subcordatam vel sagittatam mentiuntur.

Bryum pseudotriquetrum Hedw. *Schwaegr. l. c.*
p. 110.

Praeter numerosa hujus musci synonyma huc quoque spectat, ni graviter fallar, *Mnium Duvalii* Voit. (*Schwaegr. l. c. p. 126. t. 79.*) quod in nostra flora haud rarum est.

Br. pseudotr. more solito in paludosis ad radices arborum graminumve cespites habitans, caule brevi, ramis incrassatis, foliis confertis latioribus rigidis perspicue marginatis amplexicaulibus sessilibus utitur; in aquis purioribus autem, praesertim ad rivulorum ripas vel in eorum alveis exsiccatis hunc ipsum muscum longe alienum videbis, caulibus nimirum elongatis, foliis rarioribus tenuioribus magis cuspidatis vix marginatis reflexiusculis utrinque in caulem decurrentibus cet. ut verbo dicam, *Br. pseudotr.* per *Br. bimum* evidenter transit in *Br. Duvalii*.

Bryum pallens Schwarz *Musc. suec. p. 47. t. 4.*
Schwaegr. l. c. p. 111. t. 72.

Si hujus musci specimina carinthiaca, quae *Hornschuchius* donavit, cum genuinis *Swart-*

zii ejusdemque ac *Schwaegrichenii* icone et descriptione comparaveris, diversas species coram habere facile crederes; sunt enim illa his duplo triplove majora, caules elongati sesquiunciales, folia oblongo-lanceolata acuminata apice serrulata et capsulae, ventricosae aequales nutantes subpendulae, quae omnia in iconibus citatis longe aliena; at tamen cum *Bridelius* (Bryol. univers.) folia ovato-lanceolata et muscum valde ludentem dixerit, re acquiescamus. — *Schwaegrichenius* atque *Bridelius* hujus musci synonymon fecerunt *Mnium graciale* Schleich. Cent. 2. h. 40. (nec 41. nec 46) et jure quidem optimo, exclusa tamen immixta specie subsequente.

Bryum coarctatum S.

Br. caule elongato subsimplici, foliis oblongo-lanceolatis erectis strictis obtusiusculis serrulatis evanidinerviis, capsula subpyriformi pendula, operculo conico acuto.

Habitat in monte Mora Helvetiae. Schleich.

Caules simplices subuliformes partim gracillimi, folia imbricata, inferiora ovata concava subpatula, superiora oblongo-lanceolata erecta cauli adpressa, obtusiuscula serrulata luteo-viridia evanidinervia, perichaetia feminea acuminata, obsoletius serrata, pedunculus uncialis tenuis purpureus, capsula, cum immatura sit, uti operculum accurate designari non sinunt, tamen illam pyriformem, hoc conicum acutum censere licet.

Fatum sane singulare pertulit haec stirps, quam

in schedula *Mnii gracilis Schleich. Cent. 2. h. 40.* cum *Br. pallente* commistam inveni; hanc ipsam procul dubio *Schleicherus* in animo habuit, cum muscum suum *gracilem* denominaret, qui vero ob adjacentem alienam speciem plane praetervisus atque neglectus fuit. Nomen triviale, utpote sat aptum, fortasse conservare debuissim; cum vero a Bryologis primariis *M. gracile Schl.* jamjam *Br. pallentis* synonymon factum sit, confusionem sic in dies adauxissem. Muscus ceterum a *Br. pallente* distinctissimus est, nec mihi innotescit species cui posset associari.

Bryum glaciale S.

Br. caule elongato, ramis strictis obtusiusculis, foliis cordato-lanceolatis acutis apice serratis erectis solidinerviis, capsula brevi turbinata, operculo convexo umbonato.

Mnium glaciale Schleich. Cent 3. h. 41.

Br. Schleicheri β . *tenerius Schwaegr. l. c. p. 113.*

Habitat in udis alpinis glacialibus Helvetiae.

Ill. *Schwaegrichenius* hanc speciem *Br. Schleicheri* varietatem censet; nisi vero graviter fallar, nostra stirps non teneritate solum, sed vel ipsa partium structura ab illo recedit, quod dignoscendum: caule elongato ramoso, ramis cuspidatis, foliis latissimis cordato-ovatis cuspidatis concavis integerrimis patentibus erectis, capsula oblongo-pyriformi, et reti vasculoso diverso; hujus nempe cellulae laxae rhombeae vel subrotundae sunt. nostri contra confertae angustissimae lineares. — *Bridelii Mn. glaciale* ad *Br. Wahlenbergii* re-

duxit, et sane huic non absimile est; hoc tamen differt statura triplo saltem minori, foliis confertioribus basi vix cordatis angustioribus subobliquis laete viridibus evanidinerviis, nec albidis solidinerviis rel.

Quid? *Bryum lycopodiiforme* Schleich. a clar. viro olim divulgatum? sterile, caule elongato biunciali et longiori ramoso, ramis subfastigiatis ramulosis, foliis confertis laxè imbricatis erectis ovato-lanceolatis acutissimis solidinerviis, omni margine creberrime serratis vel denticulatis.

Mnium Hedw.

Mnium turgidum Wahlenb. *Fl. Lappon.* p. 351.

t. 23. *Schwaegr. l. c.* p. 123. t. 77.

Equidem fateor hanc speciem nonnihil suspectam mihi esse; forte non nisi *Mn. palustris* varietas est, e loci natalis diversitate orta. Si enim *Schwaegrichenius* illud foliis ovalibus obtusis evanidinerviis, hoc autem foliis oblongo-lanceolatis acuminatis solidinerviis distinguit, monere liceat quod *M. palustris* folia in omnibus quae examinavi speciminibus evanidinervia sint; praeterea nostrae florum specimina duplicis formae folia habent: caulis atque ramorum inferiora sunt linearilanceolata acuminata fere cuspidata, (nec tamen cum *Web.* et *Mohro* subulata ea dicerem) planiuscula subflexuosa serrulata; in ramorum apice contra et sub innovationibus sunt oblongo-linearia concava subundulata, apice obtusa rotundata et vere eucullata, exacte qualia sistit *Schwaegr.* icon, modo magis elongata. *Weber* et *Mohr* (*Crypt. Sylloge* T. II.

germ.) folia inferiora obtusiuscula et superiora acuta dicunt, at contrarium ipse observo.

Mnium lacustre Bland. *Schwaegr. l. c. p. 124.*

t. 77. (nec 79.)

In flora stargardiensi haec species nunquam ita laxa et elata occurrit ac icon citata eam sistit; caules et innovationes duplo breviores foliis dense imbricatis fere julacei sunt, folia breviora ex rotunditate ovata valde concava brevissime cuspidata, capsulae breve-pyriformes vel turbinatae, fere ut in *Br. Wahlenbergii*.

Mnium stellare Timm. *Schwaegr. l. c. p. 128.*

Hujus musci folia, praesertim caulium annotinorum, vere decurrentia sunt et caulem alatum faciunt, quod nullibi memoratum invenio; sunt praeterea, si infima exceperis, omnia, nec sola perichaetialia, luculenter serrata breviterque apiculata, nec vero acuminata.

Mnium serratum Schrad. *Schwaegr. l. c. p. 128.*

Autores hujus stirpis folia e nervo cuspidata vel breviter acuminata nervumque excurrentem dicunt, excepta varietate pensylvanica, cui nervum quandoque sub-evanescentem *Schwaegrichenius* concedit; est autem nervus omnium foliorum, suprema perichaetialia si forte excipias, ante apicem evanescentem, imo nonnunquam medio folio abrupte desinens, aequae ac in *M. stellari*. — *M. orthorynchum* Bland. *Brid. (Bryol. univers. I. p. 691.)* quod una cum *B. Blandowio* (sit ei terra levis!) in Fl. Stargard. legi, vix notabilior varietas censenda est; specimina loco scaturiginoso

turfoso lecta sunt, quo et elatiora et rubedine tincta operculumque longius rectiusque evaserunt.

Mnium latifolium Schwaegr. l. c. p. 138. *Bryum latifol.* Schleich.

Br. caule longo subsimplici, foliis cordato-ovatis obtusis marginatis denticulatis subsolidinerviis patentibus.

Habitat in alpihus helvetic. et pyrenaicis.

Ill. *Bridelius* (Bryol. univers.) hunc sibi non visum muscum obscurum atque suspectum censet et *Cinclidio stygio* Sw. proximum esse suspicatur; at verò nec huic nec *Mnio punctato* eum associare licet et certo propria distincta species est; ab utroque caule longiore, foliorum figura totoque habitu recedens. Folia concavissima cochleariformia, inferiora subrotunda obtusissima solidinervia, superiora paulo elongatiora, suprema acutiuscula evanidinervia; color stygius ceterum stirpem aquaticam prodit, et foliorum textura eam hujus generis esse suadet.

Climacium Web. et Mohr.

Climacium dendroides W. et M. Schwaegr. l. c. p. 141. t. 81.

In flora nostra hujus musci *varietas* occurrit *breviseta*, pedunculis ramos aequantibus, qui pro more illos duplo triplove superant. Praeterea huic musco singulare est quod columella haud raro peristomium longe superemineat, imo operculum apici adglutinatum umbraculi ad instar sustineat, plane ut in *Systilio Hornschuchii*.

Neckera Hedw.

Neckera heteromalla Hedw. Schwaegr. l. c.
p. 156.

Hujus synonyma sunt *N. comata* et *circinata* *Link*, in *Lusitania* ad olearum truncos lectae et ab illustr. autore olim communicatae.

Neckera pumila Hedw. Schwaegr. l. c. p. 147.

Schwaegrichenius perichaetium setam subaequans dicit; in speciminibus anglicis autem a b. *Mohr* olim communicatis illam hoc triplo saltem longiorem invenio. *Mohrus N. pumilam Schleich. cent. 4. n. 21. Leskeam complanatam* censet, *Schwaegrichen* contra genuinam eam aestimat; at forte utrumque muscum hoc nomine *Schleicherus* divulgavit, nam quae ipse in schedula a clar. viro communicata vidi specimina sterilia, omnino *L. complanatam* sistunt, quod tironum gratia memorandum duco.

Neckera cladorrhizans Hedw. spec. musc. posth.
p. 307. t. 47.

Hujus stirpis copiosa specimina in *Germania meridionali* lecta prostant in collectione nobil. ab *Oertzen*. Non solum ramos apice radicantes, sed ipsum caulem radices agendi proclivem inveni, e foliorum axillis oriundas; plura tamen quoque habebis specimina hisce radiculis plane destitutis.

Neckera curtispindula Hedw. Schwaegr. l. c.
p. 151.

Illustr. autor folia solidinervia dicit, quae vero in meis speciminibus omnino evanidinervia sunt, nervo conspicue, quasi abrupte ante apicem desi-

nente; saepe ad duas tertias folii evanescentem nervum cum *Web. et Mohr* observavi.

Leskea Hedw.

Leskea polycarpa et paludosa Hedw. Schwaegr.
l. c. 171. *Web. et Mohr. l. c. p. 246.*

Ingenue fateor me limites certos inter nominatas species invenire non valuisse, quamvis genuinas utrasque in Fl. Stargard. me invenisse certus sim. Muscus, quem ex mente *Web. et Mohr L. polycarpam* censui quemque in siccioribus ad saxa legi, robustior quidem atque pallidior est, caules pinnati rarius bipinnati, folia ut plurimum solidinervia, nervo tamen versus apicem obsolete, capsulae deoperculatae rectiusculae, opereculatae inaequales curvatae sunt; *L. paludosa*, in umbrosis ad fluminum ripas, trabes arborumve radices lecta, lurida vel atrovirens caulibus tenuioribus 2-3-pinnatis, foliis paulo acutioribus, nervo plerumque versus apicem evanescente et capsulis gracilioribus subaequalibus nonnihil ab illa recedit; quis autem nobis testis, quin leviores hae differentiae loci natalis diversitate et aquae tractu effectae sint? Verum est, me saepius in saxis rivulo vicinis superne *L. polycarpam*, inferne et aquam propius *paludosam* observasse. Quid demum existimandum, si Autorum celeberrimos de stirpibus dissentientes videamus? Evidenter autem *Schwaegrichenius* atque *Turnerus* muscum, quem *Web. et Mohr. L. polycarpam* salutant, pro *paludosa* agnoscunt et vice versa. In hisce rei angustiis vix erravisse putarem, qui utrasque conjunxerit.

Leskea attenuata Hedw. *Schwaegr. l. c. p. 172.*

L. caulibus ramosissimis, ramis curvatis incrassatis l. attenuatis, foliis secundis ovato-lanceolatis obtusis brevissime apiculatis margine planis euanidinerviis, capsula oblonga erecta, operculo conico.

L. attenuata Schwaegr. *l. c.?* *Brid. Sp. musc. II. p. 39. Timm. prodr. Fl. Megap. Suerin. p. 222. Schultz prodr. Fl. Starg. p. 311. Hypn. attenuatum Schreb. Fl. Lips p. 100.*

Habitat in udis sylvaticis ad saxa arborumque radices.

Jam diu autorum dissensus in describenda hac stirpe me offendit et diversas fortassis species hoc nomine venditari suspicatus sum; alii enim hujus musci folia ovato-acuminata, vel ovato-lanceolata acutiuscula, vel simpliciter ovata dicunt; alii et quidem plurimi ovata obtusa ea vocant; nervum quoque mox solidum l. excurrentem notant, mox evanescentem. Nuperius tandem, collectionem b. *Lamersdorfii* perlustrans, duas schedulas inveni, *L. attenuata* designatas, quarum alteri *Lammersd.* inscripsit „misit *Hedwig.*“; utraeque eundem muscum quidem, sed a *L. attenuata* longe diversum et *L. incurvatae* propinquiorem continent; tum Humaniss. *Timmium* filium invitavi ut patris collectionem ventilaret; hic mecum communicavit duas capsulas, ab ipso b. *Timmio* „*L. attenuat. Hedw.*“ inscriptas, quarum altera genuinam stirpem, altera *L. incurvatam* Hedw. includit; demum et *Blandowii* Fasciculos musc.

exsicce. examinavi, iterumque *L. incurvat.* pro *attenuata* reperi. Vereor itaque ne in pluribus collectionibus stirpes confusae inveniuntur. Quamnam *Hedwigi*us delineaverit speciem, dum folia ovato-acuminata summus vir dixit, dijudicare nequeo, cum ejus icon, quod doleo, non ad manus sit; dubia tollat Ill. *Schwaeagrichen.*

Leskea incurvata Hedw. *Spec. musc. posth.*
p. 216. t. 55.

L. caulibus ramosis, ramis elongatis curvatis, foliis secundis ovatis acuminatis bistratis subserulatis, nervo subexcurrente, capsula oblonga cernua, operculo conico.

β. stricta, caulibus fasciculate ramosis arbusculoideis, ramis attenuatis erectis strictis, foliis ovato-lanceolatis longe acuminatis erecto-patentibus, vix homomallis.

Habitat in argillosis humidis; prope Geismar.

D. *Lammersdorf.*

Habitu et foliorum figura atque directione longe recedit haec varietas a normali musco, vix tamen specie distinguenda; utraque varietates saepe cum *L. attenuata* confundi, supra monitum est.

Leskea laeviseta S.

L. caule repente ramoso, ramis subdivisis erectis apice curvatis, foliis laxè imbricatis cordato-ovatis acuminatis subsecundis obliquis integerimis evanidinerviis, capsula obovata erectiuscula, operculo conico acuminato.

Hypnum laevisetum Crome. *Brid. Meth. nov.*
p. 171.

Habitat in humidis umbrosis Westphaliae.

Quamquam unicum tantum, tamen genuinum ab autore missum specimen perquirendum habui, vix dubium mihi est muscum hujus potius quam *Hypni* generis esse; peristomii interioris cilia nulla inveni, nec autor ipse ea vidit, cum perist. interiorius „membranam lutescentem in 16. processus pyramidatos extertum“ pronuntiet. Nomen triviale immutare nolui, licet seta minime laevis sit, sed superne obscure tuberculata.

Leskea pallescens Hedw spec. musc. 219. t. 55.

Schwaegr. l. c. p. 174.

Hujus stirpis specimina germanica (Hopp. et Hornsch Dec. Musc) a suecicis recedunt operculo obtuse conico. *Hedwigi*us id subrostratum, *Schwaegr.* rostratum dicunt; vix tamen de specierum identitate dubitare licet — *L. hispidula Brid.*, quam cel. autor ad nostram reductam voluit (Spec. Musc.) non minus operculo rostrato gaudet; foliis tamen multo longioribus, madore undique patentibus, nec secundis, quodam modo recedit.

Quid? *Leskea repens Schleicher*, olim ab ipso divulgata absque loco natali. Autores, quos consulere potui, de ea silent; ipse autem ex unico specimine fructifero, ceteroquin imperfecto, de genere quid statuere non valeo; ex habitu tamen *Leskea* est, et muscus *Hypno serpenti* longe minor atque tenuior sic se habet: caules repentes subpinnati, rami simplices tenerrimi erecti teretiusculi, folia dense imbricata ovato-lanceolata longe acuminata fere subulata integerrima, basi bi-striata eva-

nidinervia, ramorum stricta adpresso-erecta, caulium arcuato-recurvata subsecunda, perichaetalia in longam subulam attenuata, pedunculus tenuis purpureus unguicularis, capsula gracilis ovato-oblonga erecta rufo-fusca, operculum... Non mihi innotescit muscus, cui haec stirps posset associari.

Hypnum Linn.

Hypnum silvaticum Huds. Schwaegr. l. c.
p. 186. t. 87.

Postquam speciosi hujus musci genuina specimina etiam in Fl. Stargard. observavi, (lecta in udis nemorosis prope Neustrelitz ab amic. *Beuthe* pro *H. denticulato*) facile adsentirem *Schwaegrichenio*, eum ab *H. denticulato* diversum denuo censenti; vix enim, hoc ad tantam magnitudinem excrescere tamque alienum habitum induere posse, supponere licet. Specimina mea 3-4 uncias longa, stolonibus vel propagulis partim filiformibus arcte intricata, folia pterigoidea valde obliqua amoene viridia, pedunculi sesqui ad biunciales omnino laterales sunt, cet. Si autem Ill. autor hanc speciem praecipue foliis basi *binerviis*, *H. denticul.* foliis *enerviis* distinctam vult, mone-re liceat, vel hujus folia basi binervia esse, quamvis nervi gemelli minus clare perspiciantur. Ceterum genuinum *H. sylvaticum* haud ita vulgare esse videtur; specimina enim quae hoc nomine mecum b. *Mohr* olim communicavit, ipsissimum *H. denticulat.* sistunt; haud mirum itaque quod species utrasque b. vir identicas censuerit.

Hypnum denticulatum L. *Schwaegr. l. c.*
p. 187. *Web. et Mohr l. c. p. 346.*

Mohrus hujus synonymon declaravit *H. contextum* *Schleich. Cent. 3. p. 49.*; *Schwaegrichenius* contra ad *H. pulchellum* id reduxit, et sane uterque suo jure hoc fecit; specimina enim a *Schleicher* divulgata mixta sunt: fructifera omnino *H. denticulatum* sistunt, sterilia vero *H. pulchellum*.

Hypnum fontanum *Schleich. Cent. 2. n. 53.*
Schwaegr. l. c. p. 229.

III. *Schwaegrichen* hoc ad *H. cordifolium* reduxit, vix apte; meliori jure *Web. et Mohr l. c. p. 328.* ad *H. riparioid.* citant, cujus certe gracilior modo atque pallidior varietas est. Ceterum facile fieri potuit ut *Schwaegrichen* inter sua specimina et verum *H. cordifolium* invenisset; nam in schedula a clar. *Schleicher* illo nomine divulgata, tres diversissimae species prostant: *H. molle* *Dicks.* *H. falcatum* *Brid. et H.* hocce *fontanum*; quod tironum gratia monere necessarium duxi.

Nec *H. oligophyllum* *Schleich.* ab hoc vel *riparioidi* differre videtur. *Schwaegr.* ad *H. riparium* revocat: folia autem evidentem serrata et obtusiora sunt quam in *H. ripario*; dubius tamen haereo cum fructum non vidissem et *Schwaegr.* operculum conicum dixisset.

Hypnum stramineum *Dicks. Brid. Sp. musc. II.*
p. 130. *Web. et M. l. c. p. 320.* *Schwaegr.*
l. c. p. 212. t. 89.?

Cel. *Schwaegrichen* *H. trifarium* Web. et M. *H. straminei* varietatem censuit, at tanti viri pace, his adsentire nequeo. Utrique musci in Fl. Stargard. frequenter occurrunt, praesertim *H. stramineum* diversis locis legi; nunquam vero dubitavi vel primo intuitu stirpes discernere; non autem solo habitu, sed ipsa partium structura differunt: *H. trifarium* dignoscitur colore lurido, caule robustiore ramosiore, ramis incrassatis clavatis, apice subulatis, foliis arctissime imbricatis subrotundo-ovatis s. ovalibus, vix basi latioribus apice, nitidis concavissimis, nervo ultra medium evanescente, oblitterato, rarius nullo.

H. stramineum distinguitur: colore pallido stramineo, nonnunquam purpurascente, caule debili subsimplici, ramis aequalibus, apice obtusis subpatulis, foliis laxè imbricatis erectis subdistantibus oblongo-ovatis, obtusis quidem, at perspicue apicem versus angustioribus concavis obscure striatis, nervo crassiore luculentiore apicem fere attingente. His comparatis patet quod icon citata, quae *H. trifarium* satis bene exprimit, *H. stramineo* nullo modo respondeat; si autem *Schwaegrichenius* utrasque stirpes non diversas censuit, forte *Schleicherianis* speciminibus Ill. vir inductus est; nam *H. stramineam* *Sleich.* et *H. uliginosum* ejusdem (*H. trifar.* W. et M.) ipsius speciminum fide, unus idemque muscus est et longe diversus a genuina *Dicksoni* stirpe.

Hypnum albicans Necker. *Schwaegr. l.c. p. 214.*

Hujus musci specimina grandiora densiusque

foliata, l. genuinum *H. albicans*, in sylvis nostris editioribus ad saxa et terram frequenter quidem; sed semper sterilia occurrunt; gracilior autem varietas, l. *H. flavescens* Roth, in aggeribus, sub sepibus cet. quotannis vere fructifera reperitur; haec varietas quibque *H. gracilescentis* nomine mecum communicata est, cujus tamen autor me fugit. — *Weber* et *Mohr* nostram speciem *H. ripario* proximam censent: hoc autem caulibus complanatis et foliis latioribus subdistichis margine planis facile distinguitur.

Hypnum Illecebrum *L. Schwaegr. l. c. p. 225.*

Quae hoc nomine *Schleicherus* divulgavit specimina, certe non genuina sunt; folia enim non serrulata, sed integerrima iisque *H. puri* simillima invenio. Genuina stirps, cujus nuperrime ex America speciminum sterilium copiam missam accepi, plerumque *H. puro* simillima dicitur; si vero utraque species juxta se positas comparaveris, hoc vix probabis. *H. illecebrum* grandius fusco-nigrescens vage ramosum caulem habet ramosque crassiores obtusiores teretes, folia infima quidem ovata obtusa breviter mucronata concavissima, superiora autem omnino ovata acuta, imo suprema vere acuminata, acumine plano quidem, sed semel bisve torto, omni margine, praesertim apicem versus serrata, concava patenti-erecta, stria una alterave notata, nervo tenuissimo apicem versus vel medio folio evanescente, rarius plane deficiente; *H. purum* colore et adpectu amoenius caule est subcompresso pinnato, ramis gracilioribus apice attenuatis

subrecurvatis, foliis arcte imbricatis conniventibus, omnibus vel supremis obtusis mucronatis, mucrone brevissimo extrorsum flexo, concavis substriatis obliquis, nervo excentrico, medio evanescente, integerrimis. *Schwaegrichen* hujus setam scabram dicit, est autem in meis speciminibus nitens laevissima. — *Bridelius* (Spec. muscor. II. p. 126.) *H. illecebrum* americanum europaei varietatem fecit; cum autem *Dillenius* et *Hedwigi* stirpem primitivam ex America habuerint atque delineaverint, essetne accommodatius rem invertere et europaeum muscum, ceteroquin dubiis et commutationibus suspectissimum illius potius varietatem declarare?

Hypnum umbratum Ehrh. *Schwaegr. l. c. p. 234.*

Hujus folia si enervia dicuntur, de rameis tantum hoc verum est; caulina omnino basi nervis gemellis, rarius singulo, medium folii attingentibus, instructa sunt.

Hypnum populeum Swartz. *Schwaegr. l. c. p. 238.*

Cel. *Schwaegrichen* setam laevem exhibet, est autem scabriuscula, superne praeprimis, quod etiam *Weber* et *Mohr* memorant; hi vero si indubie ad hanc speciem citant *H. ambiguum* *Schleich.*, monendum habeo specimina ab ipso divulgata nil nisi *H. intricatum* sistere; sunt iis folia lanceolata longe acuminata serrulata subhomomalla, nervus ultramedius, seta scabra, operculum conicum.

Hypnum piliferum Schreb. *Schwaegr. l. c. p. 239.*

Weber et *Mohr* hujus musci folia longe tenuiterque acuminata serrulata seminervia dicunt,

Schwaegr. enervia et integerrima ea censet; sunt autem folia *caulina* ovata concava obtusa, apice repente et oblique contracta in acumen longum piliforme, *ramea* ovato-oblonga pedetentim longe tenuiterque acuminata, omnia concava luculenter serrulata omninoque nervosa, nervo e basi latiuscula attenuato, medio folio evanescente; vidi rarius folia nonnulla e lusu naturae mediotenus fissa et nervis duobus armata.

Hypnum fluviatile Swartz. *Schwaegr.* l. c. p. 263.

Schwaegrichen hujus synonymon fecit *H. Seligeri* Brid., et jure quidem; nam specimen quod mecum ipse Ill. autor communicavit, sterile quidem, ipsissimum *H. fluviatile* sistit; eundem muscum et *H. filicinum* eodem nomine *Schleich. Cent. 2. n. 29.* divulgavit. *Mohrus* contra *H. Seligeri* *H. serpentis* varietatem censet, et sane suo quoque jure; specimina ab eo olim communicata ab *H. serpente* distinguere non valeo: sunt iis folia ovato-lanceolata longe acuminata erecto-patentia stricta, nervo nonnullis evanescente, aliis subexcurrente. An itaque b. vir a semet ipso, vel aliis deceptus? — *Schwaegrichenius* et *H. fallax* Brid. ad nostrum reduxit, quod quidem foliis e basi latiore longius acuminatis omnino rectis, vix unquam homomallis, et ramis elongatis quodam modo recedit, tamen specie, quod nunc video, vix distingui potest.

Hypnum myosuroides L. *Schwaegr.* l. c. p. 267.

Nitida haec species, quam Fl. Stargard. civem nunc etiam saluto, ab *H. curvato* facile dignosci-

tur caule ramisque gracilioribus apice attenuatis, colore pallescente coeruleo-viridi, foliis lanceolatis acuminatis serratis seminervibus, operculo conico-elongato vel subrostrato; rarius folia basi cordata, ut plurimum ovato-lanceolata, vel omnino lanceolata sunt.

Hypnum stellatum Hedw. *Schwaegr. l. c. p. 274.*

Hujus speciei quidem mera varietas censendum est *H. protensum* Brid. *alpestre*, sat memorabile tamen habitu et maxima caulis elongatione, nostris speciminibus palustribus plane alienis. — In florula nostra occurrit *H. stellati* varietas *gracilis*, omnibus rationibus duplo triplove minor, foliis e cordata basi repente angustatis in longam subulam protractis omnino enerviis; hancce varietatem olim cum *Web. et Mohro* pro *H. squarrosulo* Brid. habui; cum autem illustr. autor suo musco folia „mediotenus ductulosa“ adscripserit, *Schwaegrichenio* potius adsentio, qui hoc ad *H. chryso-phyllum* reduxit, probante quoque specimine a generosissimo *Bridelio* humane condonato. Conservanda itaque est *H. stellati* var. *minor*, *Weberi* et *Mohri*, excluso synonymo *Brideliano*. Ceterum moneo, tam *Bridelii* quam *Mohri* et mea ipsius specimina, omnia sterilia esse ideoque facile fieri posse ut muscus, praeterea habitu sat peculiaris, demum fructifer lectus propriam speciem se probaturus sit.

Hypnum rigidiusculum Bland. *Musc. exsicc. fasc. 5. n. 230. Brid. spec. musc. II. p. 104.*

H. caule adscendente subbipinnato, ramis strictis

subdistichis, foliis triangulari-cordatis acuminatis flexuosis serrulatis evanidinerviis squarrosopatientibus, capsula . . . .

Habitat in collibus graminosis sylvaticis flor. Stargard.

Nimis scrupulosus mihi videtur illustr. *Bridel*, hanc speciem ab *H. praelongo* non sejungens; est certe distinctissima.

Caulis adscendens divisus, vel inordinate bipinnatus, rami stricti, fere angulo recto patientes, decrescentes versus caulis apicem demum simplicem longum rigidum quasi proliferum, fere uti in *H. tamariscino*; folia caulina e latissima cordata basi repente contracta et attenuata in apicem longum flexuosum vel repandum recurvo patientem. nervo evanescente, nec abrupte desinente; *ramea* cordato-vel ovato-lanceolata longe acuminata luculentius serrata, nervo altius adscendente, erecto-patientia. *H. praelongum* multo laxius atque debilius fasciculate ramosum, nunquam ita longis et acuminatis foliis gaudet; in quavis ejusdem, vel tenuissima *filescenti* varietate folia ad cordato-ovatum, vel ovato-lanceolatam figuram vergunt.

Hypnum Halleri L fil *Schwaegr. l c. p. 288.*

H. dimorphum *Brid spec musc II. p. 149.*

H diversifolium *Schleich*

Equidem invitus a *Bridelio*, *H dimorph.* ab *H Halleri* distinctum censente et (Meth. nov. p. 165) iterum confirmante, dissentio. Verum est: centenas muscorum species examinare poteris, nec ejusmodi variationis exemplum habebis, tantum

primo intuitu alter ab altero musco recedit, et tanta *H. dimorphi* folia caulina et ramea diversitas intercedit. At tamen non minus verum est dari specimina intermedia quae transitum alterius in alterum muscum clare demonstrant; asservo *H. dimorph.* ramos, quorum folia suprema ovata obtusiuscula arcte imbricata, media elongatiora acutiora patentia, inferiora et trunco vicina vere recurvata e cordata basi longe acuminata, caulinis simillima sunt; imo *H. Halleri* specimen habeo, cui folia omnia cordato-acuminata recurva sunt, quod autem e foliorum axillis ramulum emisit foliis ovatis obtusis adpressis tectum. Vix itaque dubium mihi est *Schwaegrichenium* utrasque stirpes jure conjunxisse.

H. diversifolium Schleich., quod *Bridelii* (spec. musc.) verbo memoravit, in Method. nov. autem omisit, e genuinis *Schleicheri* speciminibus ipsissimus *Bridelii* muscus est.

Hypnum palustre L. *Schwaegr. l. c. p. 292.*
Web. et Mohr. l. c. p. 363.

Excepto *H. serpente* vix mihi hujus generis species nota est ratione nervi ita variabilis ac *H. palustre*; inde autorum disseusus in describendis hujus foliis, quae mox seminervia, mox enervia dicunt. Ex mea qualicumque observatione folia omnino nervosa dicenda sunt et generaliter statuere licet quod caulina et ramorum inferiora seminervia, superiora vero saepius basi brevissime binervia sint; haud raro autem intercurrit folium, omni nervi vestigio destitutum. Praeterea folia vel recta vel

Sylloge T. II. O

homomalla, valde concava, ovata, acuta vel acuminata et tunc apice oblique recurvata marginibusque involuta subfalcata sunt. — In tironum commodum moneo me bis *H. palustre* a bryologis pro *H. ripario* missum accepisse!

Hypnum subsphaericarpum Schleich. Cent. 2.
h. 46. Schwaegr. l. c. p. 302.

Autores hunc muscum a praecedente distinguunt et in systemate ab eo longe remouent; sunt autem stirpes cognatissimae et vix specie differunt. Ill. *Schwaegr.* ab illo nostrum praecipue ramis apice aduncis et foliis subfalcatis distinctum vult; at vero *H. palustris* folia saepenumero homomalla sunt, et tum magis acuminata ac recurvata apicesque ramorum adunci evadunt. *Weber et Mohr* l. c. p. 366. *Schleicherum* vituperant quod *Halleri* n. 1738., ad *H. palustre* jam laudatum, etiam ad suum *H. subsphaeric.* citaverit, quod scilicet diversissimum censent; at tamen non possunt quin idem *H. lurido* l. *palustri* omnibus numeris „satis simile et bene quadrans“ habeant, solo nervo excepto, quem quippe *excurrentem* vocant; *Schwaegrichen* verum folia *ruptinervia* dicit, et jure quidem; eadem fere hic obtinet nervi ratio, quam ad *H. palustre* vix memoravi: folia caulina nimirum et ramorum primordialia nervo gaudent altius ascendente, at nunquam excurrente, superiora vero plerumque enervia sunt vel vix nervi vestigium produnt; solidus itaque character specificus stirpes nullus intercedit. In Fl. Stargard. ad saxa undis verberata legi specimina sterilia, *Schleicheria-*

nis ut ovum ovo similia, foliis longe acuminatis circinate recurvatis; alio loco, ad molae fundamenta antiqua continue humefacta, alia habui, quae *H. palustre* in *subsphaericarpum* transiens clare evincunt. Demum moneo quod olim ex Helvetia *Guckenberger* hunc *Schleicheri* muscum pro *H. ambiguo* *Schrad.* (revolv. Swartz) divulgavit.

Hypnum scorpioides *L. Schwaegr. l. c. p. 293.*

t. 95.

β. heterophyllum caulibus erectis ramisque attenuatis, foliis inferioribus ovatis acutis, superioribus oblongo-lanceolatis acuminatis apice setaceis flexuosis subsecundis enerviis, colore albido-virescente.

Habitat in pratis inundatis Flor. Stargard. sterile.

Singularem hanc stirpem ne cum *H. fluitante* confundant sibi caveant tirones; non est ista varietas suecica, quam *Web.* et *Mohr* l. c. sub *H. scorpioid* tetigerunt, cujusque ab ipsis exempla habeo; haec non nisi foliis laxioribus magisque acuminatis et falcatis a solito musco recedit et persimilis est *H. lycopodioidi*, salvo tamen nervo; huic quodam modo respondet *H. fuscum* *Schleich. cent. 4. n. 24* a vulgari musco nunquam disjungendum.

Hypnum plicatum *Schleich. Cent. 4. n. 27.*

Schwaegr. l. c. p. 301.

H. caule adscendente subpinnato, ramis teretibus subrecurvatis, foliis ovatis acuminatis subintegerrimis multo-striatis subsolidinerviis, supremis homomallis falcatis, capsula oblonga curvata, operculo elongate conico.

Stirps pulchra distinctissima, vix cum *H. rugoso*, vel alia quacunque specie confundenda; folia striis s. plicis pluribus longitudinalibus, una cum nervo fere ad apicem usque continuatis, exarata, vix tenuissime serrulata sunt.

H. rugosum differt caule robustiore et ramo-
siore, foliis latioribus magis falcatis luculentius serrulatis seminerviis.

Hypnum fluitans Hedw. *Schwaegr. l.c.* p. 304.

H. scoparium Brid. *Spec. musc. II.* p. 313.

H. macropodon Schleich.

H. scoparium Brid. quod in Fl. Stargard. semel at magno numero legi, cum *Schwaegrichenio* quidem *H. fluitantis* varietatem interim censeo, tamen cum *Bridelio* fere crederem, stirpem fructiferam demum lectam forte propriam speciem sese probaturam fore.

Specimina mea elegantissime pinnata, imo bitripinnata complanata fusco-lutea nitentia, faciem pulchram fucoideam prae se gerunt; caules atropurpurei sublignosi basi cum ramis inferioribus calvi, seu foliis minutis squamulosis tecti subcurvati; folia lanceolato-setacea longissima subsecunda, quandoque in uno alterove ramo leniter falcata vix ac ne vix quidem serrata, nervo ultra medium evanescente.

Habitat in flumine ad radices alnorum, sterile.

Aliam habeo varietatem, quam *confervoideam* diceret, caule, ramis foliisque valde elongatis attenuatis laxissimis, quasi in funem confertis; iterumque aliam, quae *ramulosa* mihi audit, ramis cre-

bris recurvo-patentibus, foliis omnibus falcatis; huic respondet *H. macropodon* Schl., ab ipso olim divulgatum, nullibi, quod scirem memoratum, describitur, certissime autem ad polymorpham nostram stirpem revocandum.

Hypnum falcatum Brid. *Spec. musc.* II. p. 212.
Schwægr. l. c. p. 304.

Spectabilis stirps, quae duplici satisque diversa forma occurrit: specimina a V. V. C. C. Hoppe et Hornsch. divulgata, in rivulis alpinis lecta, ramis uocinatis foliisque acuminatis falcatis fere circinatis gaudent et non absimilia sunt *H. revolventi* Sw.; re vera specimen e Carinthia missum accepi, *H. falcat* fructiferum dictum. quod ipsisimum *H. revolvens*. l. *H. aduncum* L. Web et Mohr sistit. Specimina vero ab ipso Illi autore condonata, uti alia, quae Hannoverae „circa die Bruck“ et prope Hallerbrunn lecta sunt, ramos et folia habent omnino recta, vix suprema homomalla. His respondent specimina a memet ipso in Fl. Stargard. ad trabes molares aqua stillante continue humefactas lecta, nec non, quae prope Gottingam ad molam chartaceam ante multos abhinc annos lecta et pro *H. atlantico* Brid. venditata habeo, quibus folia recta stricta et aquae tractu ita attenuata sunt ut nonnullis solus nervus superstes sit. In omni tamen variationis statu muscus facile dignoscitur foliis e cordata basi ovatis l. lanceolatis subfalcatis, nervo crasso subexcurrente et colore atroviridi. — Ex dictis ceterum patet, stirpem

hancce minime raram esse, neque adeo Germaniam septentrionalioreni ea carere.

Tandem sequentes adhuc memorandas habeo species dubias, de quibus meliora me doceant Bryologi.

Hypnum intertextum Voit. *Brid. Meth. nov.*
p. 167.

Quae hoc nomine communicata habeo specimina, cespitulum sistunt e *Jungermannia asplenoid.* et *quinquedentata*, *H. praelongo*, aliisque quisquiliis conflatum, quibus immixta sunt, vel intertexta, si malueris, specimina singula, quae ab *H. murali* discriminare non valeo, nisi mole omnibus rationibus minori et foliis paulo acutioribus; simillima folia autem in uno alterove ramo et *H. murale* spectanda praebet. Operculum meis deest; *Bridelius* brevirostre hoc vocat; itaque essentialiter ab operc. *H. muralis* non diversum, cujus sane emaciata varietas videtur *H. intertextum*, inter alios muscos parasiticos misere vitam degens.

Hypnum filamentosum Dicks ?

Muscus qui hoc nomine collectionem meam intravit, vix ac ne vix quidem diversus est a *Leskea incurvata* var. β . seu *H. implexo* *Brid*. An fortasse de genuino *Dicksoni* et *Smithii* musco idem existimandum? Certo *Smithii* descriptio (*Fl. britan.* III, p. 1308) non contradicit, nec *L. incurvata* semper ramos et folia curvata habet, satis saepe rami stricti filiformes sunt et folia recta plus

minus secunda; at tamen, cum *Dicksoni* stirps mihi ignota sit, nil ex tripode!

Hypnum emarginatum Schleich.

Hoc nomine *Schleicherus* olim divulgavit specimina sterilia quae, ni graviter fallar, nihil sunt nisi surculi senescentes *Leskeae attenuatae*. Folia plurima apice vel medio diffracta ob concavitatem emarginata atque truncata videntur; num hoc fortasse singularem illam denominationem peperit? paucissima quae supersunt folia integra, quoad situm, figuram atque texturam omnino *L. attenuatam* produunt.

Hypnum debile Schleich.

H. caule repente filiformi, ramis elongatis erectiusculis, foliis ovatis acutis vel acuminatis concavis enerviis tenuissime serrulatis erecto-patentibus. — Muscus debilis tenerrimus, *H. serpenti* longe tenuior, a clar. Schleicher quondam sterile divulgatus; non est *H. debile Bridel.* (spec. musc. II p 250.) americanum, quod quippe foliis solidinerviis insigne est; nostrum ex habitu *Leskeae* generis potius videtur.

Hypnum viride Schleich.

Hoc olim a *Schleicher* absque ulla notione divulgatum, est caule decumbente subpinnato, ramis simplicibus, foliis ovato-acuminatis subintegerrimis evanidinerviis, pedunculo laevi, capsula oblonga erectiuscula . . . vix nisi *H. serpens* colore laetius viridi est.

An idem existimandum sit de *H. viride Lamarckii* et *Candollii*? *Bridelius* hoc sine dubio

H. serpentis varietatem declaravit, *Schwaegrichen* contra ad *H intricatum* reduxit, quocum *Schleicheri* muscus ob pedunculum laevem non quadrat.

Hypnum tenuifolium Schleich.

Bridelius (Spec. musc II. p 218.) hanc stirpem *H. cupressiformis* varietatem fecit; specimina autem, quae ab ipso *Schleicher*o communicata habeo, illo musco longe tenuiora sunt et folia lanceolata acuminata recta patentia, vix suprema homomalla, enervia albicantia habent, nec valde elongata falcata cet.; *Leskeae subtili* potius propinqua videtur stirps, quantum quidem e speciminibus sterilibus judicare licet.

Hypnum circinatum Schleich.

Hoc nomine *Schleicherus* stirpem quondam sterilem divulgavit, quae caule compresso, subpinato, ramis incurvatis et foliis longe acuminatis secundis falcatis enerviis est, quamque quo modo ab *H. cupressiformi*, bryologorum scandalo distinguerem, me hercle! non perspicio.

Addenda et emendanda.

In Particula prima p. 140. post *Barbulam* inserenda
Barbula squarrosa S.

B. caule brevi simplici, foliis lineari-lanceolatis canaliculatis obtusiusculis, margine inflexis subundulatis squarroso-patentibus, perichaetiali-

bus e latissima vaginante basi subulatis, capsula cylindrica curvata, operculo subulato.

Habitat in alpibus Salisburgensibus. Cel.
Hoppe et Laurer communicaverunt.

Magnitudine, habitu setaque pellucente similima *B. convolutae*, characteribus dissimillima; variat colore flavescente et intense viridi.

Pag.	121	lin.	13	ab infra	lege	vel	
—	122	—	15	—	—	occurrit	
—	127	—	6	—	—	urceolatum	
—	128	—	18	—	—	divulgarunt	
—	130	—	19	—	—	quae	
—	131	—	19	—	—	occurrit	
—	136	—	4	a supra	—	allata	
—	139	—	13	—	—	definiendo	
—	142	—	9	ab infra	—	communicatum	
—	144	—	9	a supra	—	stirpes	
—	150	—	9	—	—	haud.	

Dabam Neobrandenburgi

(M. Duc. Megapol Strelitz.)

die XII mens. Decembr. 1826.

C. Fr. Schultz.

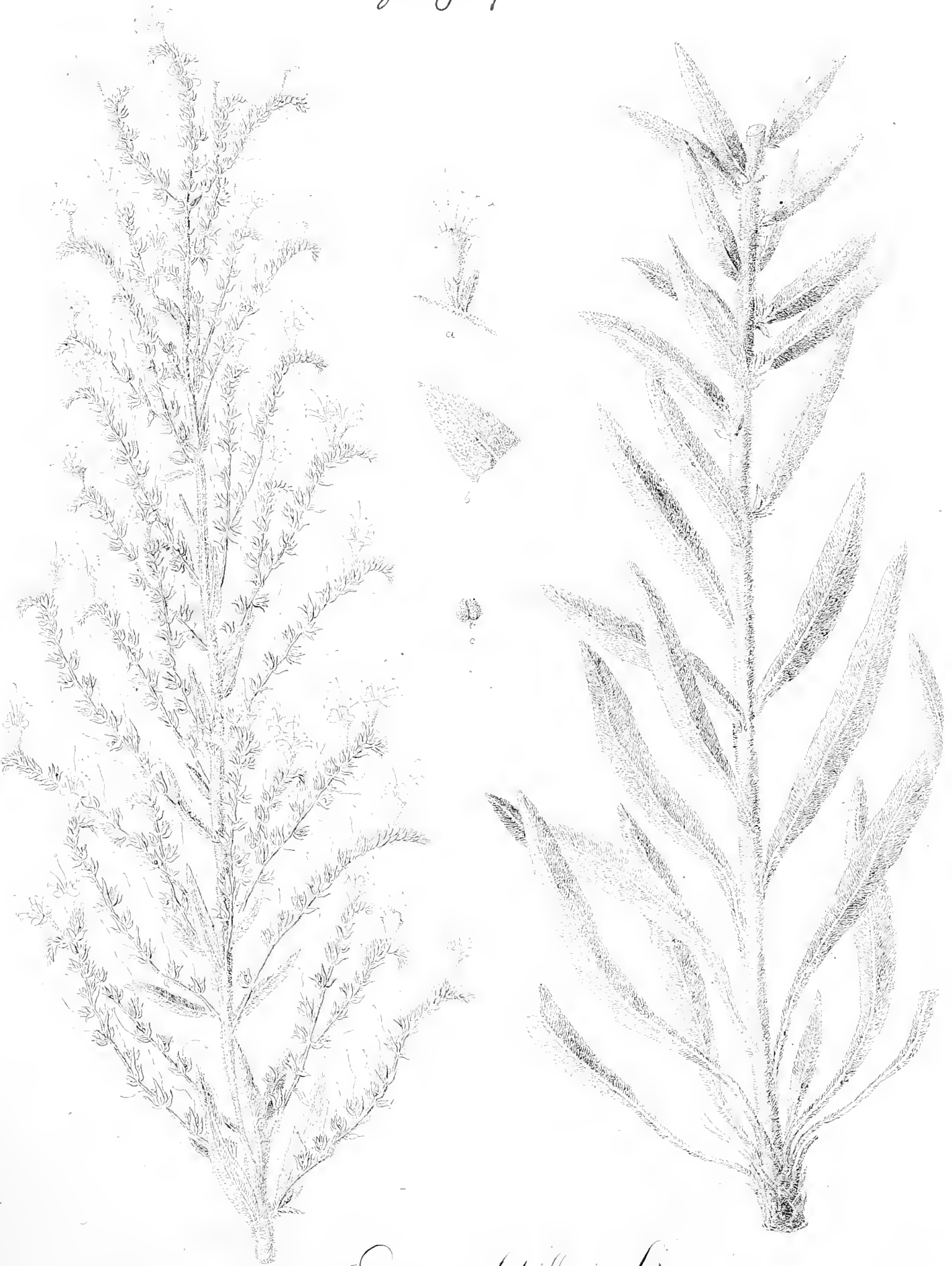
*Adolph. Franc. Lang, plantarum novarum
in Hungaria detectarum descriptio.*

(Cum tabul. lithographica I.)

1. *Echium Schifferi Lang.*

Char. spec. E. caule herbaceo, simplici, stricto, foliisque lanceolatis strigoso-hirtis, racemo terminali spiciformi, gracili, elongato, spiculis lateralibus patentibus, simplicibus, pedunculis angulatis, floribus remotis, staminibus corolla irregulari longioribus.

Descriptio. Radix biennis, ramosa, crassa, Caulis simplex, herbaceus, strictus, bi-tripedalis, teres, rigidus, foliosus, pilis albis undique strigoso-hirtus, ad apicem spiculis axillaribus instructus. Folia lanceolata, integerrima, uninervia patentia, setulis albis subadpressis undique praesertim ad nervum medium albicantem piloso-hirta; radicalia triquatuor uncialia, aut spithamaea, in petiolum supra canaliculatum, subtus semiteretem, hirtum, basi dilatatum, attenuata: caulina sparsa, sessilia, sensim breviora, suprema basi dilatata, ovato-lanceolata. — Flores subsessiles, spicati, secundi, axillares, ante anthesin imbricati, densi, apice recurvi, dein remoti, bracteis ovato-lanceolatis interrupti, pedunculis communibus plerisque superne axillaribus, elongatis, angulatis, pilis sparsis strigoso-hirtis. — Calyces quinquepartiti, laciniis aequalibus, lanceolatis, nervo medio albicante notatis, undique hirtis, florigeri erecti, fructigeri patentes. Corolla irregularis subcyathiformis, tubo

Echium Schifferi. Ling.

Lith. v. Joh. N. Hoffm. 1827

subincurvo, calyce bi-triplo longiore, extus pubescens, coerulescenti-carnea, lobis inaequalibus erecto-patentibus, rotundato obtusis. Stamina inaequalia corolla multo ($\frac{1}{3}$) longiora, antheris purpureis. Stylus staminibus longior ($\frac{1}{4}$) pilis patentibus hirsutus, stigmate bifido. Semina rugosa pallida flavescencia.

Critica. Ab *E. vulgari* L. *E. italico* L. aliisque diversa: caule foliisque lanceolatis, strigosohirtis, racemo terminali spiciformi, gracili, elongato, spiculis lateralibus patentibus, simplicibus, elongatis, pedunculis angulatis, floribus remotis, staminibus corolla coerulescenti-carnea, irregulari, longioribus.

Patria. Habitat in sterilibus collium ad Groß-Petersdorf, Cttus Castriferrei Jlo. Agto. ubi eandem primus detexit amicus mihi dilectus D. J. J. Schiffer Pharmaciae Magister, Doctoratus Chemiae Baccalaureus, plantarum indagator solertissimus in cujus honorem nomen specificum dixi

Explicatio iconis Tab. I., plantam paululum imminutam exhibens:

- a. Pedunculus communis angulatus, cum flore, calyce, et bractea auctus.
- b. Pars folii aucta.
- c. Semina magnitudine naturali.

2. *Polycnemum Heuffeli* Lang.

Char. spec. P. foliis filiformibus, subspinosis, confertis, recinatis, caule erecto, ramoso, puberulo, viscido.

Descriptio. Radix annua, tenuis, ramoso-

tortuosa, perpendicularis, albescens. Caulis herbaeus, palmaris, raro semipedalis, subadscendens, laxus, pubescenti-viscidus, teretiusculus, ramosus, rami inferiores elongati, brachiati, superiores coarctati, abbreviati, alterni, omnes subarcuati. Folia filiformia, mucrone subpungenti terminata, basi marginibus membranaceis, pellucidis, albis, paululum dilatata, sessilia, conferta, alterna, reclinata, puberula. Flores in axillis foliorum sessiles, solitarii, bracteis et foliis floralibus suffulti. Corolla petalis quinque calyciformibus, aequalibus, ovato-lanceolatis, cuspidatis, uninerviis, membranaceis, albis pellucidis, apice patentibus, basi germi adpressis, persistentibus, capsula multo ($\frac{1}{3}$) longioribus. Bracteis (aliis calyx) duobus ad basim corollae, ovato-acuminatis, patentibus, uninerviis, albis, pellucidis, corolla longioribus. — Stamina tria-quinque (?) corolla breviora. Germen subrotundum, compressiusculum. Stylus brevis, bifidus, divaricatus. — Stigma globosum. — Capsula arcte germi adpressa, tenuissima, membranacea, pellucida, alba, basi demittens semen lenticulare subrotundum nigrum excavate punctatum.

Critica. Differt a proximo *P. recurvo* Loisl. et a *P. arvensis* varietatibus (*P. inundato* Hop. *P. triandro* Schranck) potissimum: caule minore, graciliore, erecto, puberulo — viscido, foliis filiformibus, confertis, reclinatis, puberulis, corollis axillaribus, capsula multo longioribus.

Patria. Habitat in sylvis collium arenosorum ad Vercsegyház Cttus Pestiensis, Agto. Spbri

ubi eandem detexit amicus dilectissimus D. *Heuffel* Medicinae Licentiatus, plantarum pannonicarum scrutator indefessus, et *Caricum* hungaricarum mox monographus, in cujus honorem nomen specificum dedi.

Plantarum novarum vel minus cognitarum descriptiones: auctore Laurent. a Vest, Medic. Doct. Botanices Prof. et Hort. bot. Directore.

I. *Schoenodorus ferrugineus V.*

Char. spec. Planifolius, panicula angusta erecta, pedunculis brevibus paucispiculis laevibus, spiculis unicoloribus subsexfloris, glumis exterioribus acuminatis, ligula oblonga, radice fibrosa caespitosa.

Descript. Radix fibrosa caespites formans. Folia fasciculorum linearia plana erecta striata laevia basi dilatato-membranacea. Culmi pedales et majores, teretes, laeves, tribus circiter vaginis glabris striatis arctis involuti. Folia culmea plana. Ligula oblonga. Panicula erecta angusta, rachi laevi, pedunculis brevibus laevibus paucas spiculas gerentibus. Spiculae fere poaceae lineas 5 longae compressae unicolores ferrugineae 6-7 florum. Calycis valvulae (de more) inaequales, majore trinervi fere 3 lineas longa. Petalum exterius compresso-carinatum subacuminatum fine integro (vix dentato ut *Schoenodorus* esse deberet).

Crit. Cum *Sch. spadiceo* legi in alpe carinthiae Kum prope Rosegg, sed mihi diversa videtur

foliis planis, ligula longiora oblonga, panicula magis racemosa, spiculis majoribus unicoloribus.

An non sub *Festuca spadicea* autorum duo gramina lateant? Icon *Hostii* herbam et spiculas nostri *Sch. ferruginei* bene exprimit, et in descriptione perhibet cl. *Host* folia primum complicata dein explanari. Sed e contra cl. *Gaudin* I, p. 270. (qui descripsit vivam plantam) dicit folia primum planiuscula, mox sese convolventia, ut cylindrica videantur.

II. *Scabiosa cyanocephala* V.

Char. spec. Corollulis quadrifidis radiantibus, caule ramoso foliisque integerrimis glabris, paleis lanceolatis acutis basi angustatis germina pilosa excedentibus, radice repente.

Descript. Radix repens. Caulis bipedalis sat fortis, teres, glaber, ramosus, ramis patentibus. Folia integerrima glabra, raro obsolete dentata satis firma, inferiora oblonga in petiolis longiusculis semiteretibus marginatis, summa lanceolata sessilia. Pedunculi praelongi scabriusculi, superne pubescentes. Florum capitula hemisphaerica, fructifera paulo elevatiora. Anthodium serie duplici triplici, foliolis gladiato-lanceolatis flores plerumque excedentibus. Receptaculum oblongum. Paleae lanceolatae subpilosae basi — quasi in petiolum — angustatae germinibus et seminibus longiores. Corollae caeruleae quadrifidae radiantes lobo exteriori fere duplo majore lateralibus et interiori. Semina quadrangula, octo-sulcata, pilosa, coronata margine quadridentato et setis 4 nigris brevibus.

Obs. Radice et habitu convenit cum *Sc. australi Wulf.* sed distincta: anthodio magno, bracteis longecalatis subpedicellatis, capitulo fructifero hemisphaerico, corollis radiantibus, seminibus octosulcatis pilosis etc.

In *Sc. australi Wulf.* (*Sc. pseudo-australi Schult. Sc. repente Brign.*) anthodium floribus vix longius est; bractee lineares, capitula fructus oblonga, corollulae subaequales, semina glabra sexsulcata etc.

Quae planta sit sub nomine *Sc. australis* descripta in *Syst. Veg. Röm. et Schult.*, cui tribuuntur flores flavi et capitula illis *S. succisae* minor, me fugit.

III. *Euphorbia rablensis Wulfen.*

Char. spec. Petalis subrotundis, capsulis papilloso-hispidis, radiis umbellae saepius tribus pedunculisque axillaribus elongatis trifidis vel subtrichotomis, involucellis rhombeo-ovatis, foliis sparsis tenuibus glabriusculis oblongo-lanceolatis obtusis plerisque serrulatis, caule tereti laevi.

Descriptio. Radix videtur perennis. Caules teretes, pedales. Folia copiosa, tenera, sessilia, serrulata, involucris conformia, oblongo-lanceolata. Etiam involucella serrulata esse solent. Pedunculi axillares et terminales longi, tenues, non raro subumbellula folio et pedunculo axillari (secundario) aucti. Umbella trifida cum involucro triphyllo; radii trifidi vel bifidi. Involucella subtriangulo-ovata. Germina erecta, dense papillosa, spinis

carnosis. Styli breves. Calyx glaber. Petala subrotunda.

Crit. Planta haec satis rara videtur. Mihi indicato nomine occurrebat in herbario *Wulfenii*. Fructibus papillosis convenit cum *E. epithymoide*, quae differt: caule villosa, foliis integerrimis, subtus villosis, radiis umbellae brevibus paucifloris etc. In *E. villosa*, *dulci*, *ambigua*, *carniolica*, *angulata*, *platyphylla* et *verrucosa* fructus sunt verrucosi, nec setis carnosis hispidi seu papilloso.

Patria: Habit. in Carinthiae superioris valle Rablensi et circa Pontebam, nec non in Styria: *im Tirnaugraben bey Frchnleiten.*

IV. *Mesembryanthemum coralliforme* V.

Descript. Admodum simile est *M. uncinato* L., sed folia dentibus carinalibus carent. Caulis erectus, ramosus; internodiis ancipitibus basi attenuatis, superioribus sensim angustioribus. Folia triquetra, compressa, laevia, acuta et spinula nutante apice instructa, connata, vix aut leviter vaginantia, pollicaria. Flos solitarius terminalis sessilis in sinu summorum foliorum. Calyx tricornis: laciniis scilicet tribus subferetibus; petalis albidis vel dilute roseis fere aequalibus — duabus submembranaceis.

Obs. Calyce quodammodo accedit ad *M. insititium* Willd. hort. Ber p. 556 n. 54. sed calyx tricornis, terminalis, sessilis, corolla alba.

Floruit et floret in horto Johannei Grazii.

Enumeratio Mentharum.

*Prodromus disquisitionis hujus generis accuratioris: accedunt Preslia et Pulegium.
Auctore Georgio Fresenius.*

Genus *Mentharum* e difficilioribus esse, et botanicum, qui in eo perscrutando versatur, multis impedimentis esse obnoxium, quis inficietur.*) Cuique certe haud obiter hoc genus adspicienti persuasum erit, multa jacere adhuc in tenebris, neque ad eas dissolvendas vulgarem sufficere pertractationem, praesertim quum viri docti non pauci dent operam, ut varietates formasque aliquantulum variantes constituent, tanquam species eoque modo genus late vageque extendant. Minus enim natura quam auctoribus *Mentharum* genus difficile redditum est dispositum. — Cum igitur *Menthae* accuratius sint indagandae, multa vero, quae id impediunt, exstant: auctor hujus libelli se accinxit, ut hac enumeratione delineanda laborem extensionem praepararet simulque observationibus virorum bene meritorum, si quid valuerit paulisper succurrat.

Quod attinet ad *Menthas* in universum, loco modo citato argumenta quaedam jam attulimus; quibus haec pauca adjungere liceat.

Maximas sane saepenumero difficultates perscrutatori hujus generis adfert incertitudo, num specimen aliquod sit vera species, an forma solum

---

*) De hac re jam egi in *Botan. Zeitung* 1827. p. 225. sqq.

hybrida. Crebrius ne accuratiore quidem investigatione interposita de hac re certi aliquid dici potest, nedum primo plantae intuitu. Nonnunquam species, e quibus varians aliqua forma derivetur, dubiae sunt, neque loci natalis formarumque vicinarum exploratio semper sufficit, ut rem totam perspiciamus. Sed spero fore ut tum haec, tum quaecunque e *Menthis* hucusque sunt in obscuro abscondita, brevi pateant, dummodo botanophili rem speciatim studiis suis submittere velint. — De *Menthis* quibusdam hybridis vide sis infra.

Refutemus nunc sententias nonnullas de hoc genere, haud probabiles.

Quas: *Opiz*, *Weihe*, *Lejeune*, Viri clarissimi, species condiderunt, plurimae tales constare non possunt; nam v. c. *M. plicata* *Opiz*, *M. Weiheana* *Op.*, *M. ballotaefolia* *Op.*, *M. coerulea* *Op.*, *M. capitata* *Op.*, *M. acute-ser-rata* *Op.*, *M. arguta* *Op.*, *M. ovalifolia* *Op.*, *M. subspicata* *Weihe*, *M. nigrescens* *Weihe*, *M. bugulaefolia* *Weihe*, *M. brachiata* *Weihe*, *M. aurita* *Weihe*, *M. organoides* *Lejeune* — notis plane carent, quibus ab *aquatica* ejusque formis eas distinguere liceat. Multae quidem ex his sunt varietates et formae memorabiles, sed has in specierum numerum si quis recipiat, multum periclitetur.

Porro alium in locum sequentes collocare, haud vitiosum puto.

M. reflexifolia *Op.* ad *sylvestrem*, ut ego
censeo, pertinet.

M. foliosa *Op.*, ad *undulatam*,

- M. ocimiodora* Op., ad viridem,
M. hortensis Op., est *crispata* aliquantum
 hirsuta,
M. Agarhiana Fries, (*M. nobilis* Weihe) ad
rubram,
M. elegans Lejeune, ad *rubram*,
M. diffusa Lej., ad *arvensem*,
M. parvifolia Op., ad *arvensem*.

Nimum quantum, opinor, nuperrime contraxit *Menthas* cl. *Spenner*, Florae Friburgensis auctor, ex amicorum numero, cui, in ordinando hoc genere si cum eo haud consentio, non displiceat. E generibus magis quam par est contrahendis aequae ac extendendis scientia detrimentum accipit.

Quae pauca praemissa jam insequatur ipsa enumeratio.

M e n t h a

Calyx monophyllus, tubulatus, quinquedentatus, aequalis. Corolla subaequalis, quadripartita: lacinia latiore emarginata. Stamina erecta, distantia, corolla breviora, adaequantia aut longiora.

† *S p i c a t a e.*

1. *M. sylvestris*: foliis ovato-lanceolatis subsessilibus inaequaliter serratis, supra pubescentibus subtus albo-tomentosis, spicis cylindraceutis conicisve, calycibus bracteisque villosotomentosis.

Formae variantes.*)

- I. Foliis lanceolatis acute serratis acuminatis, bracteis subulatis fere filiformibus verticillos (imos superantibus).

M. sylvestris. A) *Longifolia.*

α) *Staminibus exsertis.* Spenn.

- II. Foliis minus argute dentatis, spicis conicis (media elongata.)

- III. Capitulata, foliis lanceolatis longe productis, spicis capituliformibus ternatim compositis.

- IV. Foliis longe productis subamplectentibus basin versus fere integerrimis.

- V. Foliis latis ovatis serratis infra cano-tomentosis — Folia praevalentia longa, spicae minus evolutae.

- VI. Foliis oblongis inaequaliter serratis subtus albo-tomentosis, spicis longis cylindraceis, dentibus calycinis bracteisque villosissimis (staminibus inclusis.)

M. gratissima quorundam auctor.

- VII. Foliis ovatis acuminatis subsessilibus utrinque molliter pubescentibus, calycibus bracteisque villoso-tomentosis.

M. mollissima Borkh.

- VIII. Foliis ovato-oblongis, supra cano-infra albo-

---

*) Haec varietatum dispositio neutiquam pro absoluta habenda. Formas solummodo enumeravi, quae hucusque mihi innotuerunt; non paucae posthac erunt interponendae.

tomentosis, nervis in pagina inferiori purpurascentibus, verticillis densis.

M. candicans Crantz.

Omnes fere partes tomento obductae.

Hab. ad fossas aquaticas, fluvios, ad viarum marginalia etc.

Obs. Stamina maximam partem exserta.

2. *M. nemorosa*: foliis ovatis subcordatis sessilibus aequaliter serratis supra pubescentibus subtus tomentosis, calycibus pedicellisque hirtis.

M. sylvestris. B) *Latifolia.* Spenn.

Formae variantes:

I. Foliis oblongis infra cano-tomentosis, dentibus calycinis acutis ciliatis, verticillis (inferioribus praecipue) exilibus.

Nervi in pagina foliorum inferiori albicantes, pilis candidis vestiti.

M. hirta. *Beckeri* *Flora Francof.* p. 220.

II. Foliis ovatis inaequaliter serratis sessilibus subtus albo-tomentosis, ramis florigeris subdivaricatis, spicis villosis.

Spicae conicae abbreviatis et capituliformibus intermixtae.

III. Foliis subrugosis ovatis obtusiusculis serrato-dentatis sessilibus, supra pubescentibus subtus albo-tomentosis, spicis numerosis, calycibus argute dentatis, floribus albicantibus.

Rami florigeri pyramidis forma in caule dispositi. *Caulis* ad angulos praecipue lanuginosus. *Stamina* corollam aequantia.

Ad *M. rotundifoliam* quasi transiens.

Odor singularis, attamen haud absimilis odori *M. rotundifoliae*.

Hab. ad viarum marginalia, fossas, rivulos fluviosque.

Obs. Stamina plerumque inclusa.

3. *M. rotundifolia*: foliis ellipticis crenatis obtusis sessilibus, calyce hirtio breviter pedicellato campanulato (dentibus acutis lanceolatis) bracteis ovatis lanceolatisve hirtis.

Spicae conicae, saepe graciles, longae*) interruptae, anguste verticillatae. Folia subius praecipue lana singulari glomerata obsita. Flores albi.

Variat floribus rubellis.

Odor singularis.

Huc referenda *M. rugosa* Roth, nequaquam species distincta, *M. rotundifolia* β . *variegata* Pers. Syn.

M. suaveolens Ehrh. (Beitr. VII. 149.)

Hab. ad viarum marginalia et fossas.

4. *M. undulata*: spicis cylindraceutis, foliis ovato-oblongis subsessilibus cuspidato-serratis undulatis complicatis utrinque cano-pubescentibus, calycibus pedunculisque hirsutis. *W. En.*

5. *M. incana*: spicis oblongis, foliis oblongis complicatis obtuse serratis sessilibus utrinque incanis tomentosis, calycibus pedunculisque villosis, caule ramosissimo. *W. En.*

---

*) Praesertim planta deflorescente; qua de causa *M. macrostachia* a Tenore vocata.

Ex speciminibus, quae vidi in herbario *Zeyheriano*, ambae vix distinctae. Neque credo, eas ut species constare posse, quippe quae sint patria ignota ac nonnisi in hortis hucusque observatae.

6. *M. niliaca*: spicis oblongis basi interruptis, foliis oblongo-lanceolatis subsessilibus remote argute serratis basi integerrimis, subtus cano-pubescentibus, pedunculis calycibusque hirsutis.

M. niliaca Vahl.

Habitat in Aegypto.

Obs. An *M. niliaca* et *glabrata* Vahl. (floribus racemoso-verticillatis, foliis petiolatis ovato-lanceolatis serratis glabris) species verae, non extra omnem dubitationis aleam positum mihi videtur.

7. *M. piperita*: foliis ovato-oblongis acutis serratis petiolatis subglabris, spicis oblongis obtusis basi interruptis, pedicellis calycibusque glaberrimis, dentibus hirsutis.

Odor singularis.

Hab. in aquosis Angliae; verum etiam (quod cl. *Dierbachius* memoravit) in Graecia, Japonia et America australi (Juan Fernandez).

8. *M. viridis*: foliis ovato-lanceolatis serratis sessilibus glabris, spicis cylindraceutis interruptis, dentibus calycinis subhirsutis.

Calyces *piperitae* longiores cylindrici, *viridis* breviores subcampanulati.

β. *crispata*: floribus verticillato-spicatis, fo-

liis ovato-oblongis subsessilibus cuspidato-serratis undulatis glabris, dentibus calycinis hirsutis.

M. crispata Schrad.

Obs. Planta officinalis, vulgo *M. crispa* nominata, quam vidi, semper fere fuit *M. crispata*, sive aliqua forma huc referenda. Quodsi alia quoque species varietasve pro hac in officinis usurpetur, discrimen non est magni momenti; oleum enim essenziale, quod principium agens Mentharum constituit, non est magnopere diversum diversis in speciebus, si ad effectum respicis.

Huc quoque *M. laevigata* W. et *M. cordifolia* Opiz. — *M. hercynica* Roehl. *M. crispa* Roth.

Hab. ad rivulos et fossas.

9. *M. balsamea*: spicis cylindraceutis interruptis, foliis ovato-lanceolatis petiolatis argute serratis basi integerrimis subtus leviter pubescentibus, pedunculis hirsutis, calycibus basi glabris. W. En.

Verticilli distantes, nonnunquam pauciflori. Bracteae verticillis longiores, ciliatae cum dentibus calycinis.

Odor quasi medius *crispatae* inter et *piperitae* odorem.

Hab. in Italia.

10. *M. tenuis*: spicis gracilibus basi interruptis, staminibus inclusis, foliis ovato-lanceolatis subsessilibus glabriusculis.

M. tenuis Mchx. *M. viridis* Walt.

Hab. in Amer. bor.

11. *M. lavandulacea*: spicis cylindraceutis basi

interruptis, foliis lineari-lanceolatis subintegerrimis complicatis sessilibus utrinque incano-tomentosis, pedunculis calycibusque villosis. *W. En.*

Hab. in Hispania.

M. capensis Thunb. „Habitu simillima *M. sylvestri* L., characteribus *M. lavandulaceae* W., quacum cl. Sprengel conjunxit, ab utraque vero, meo quidem sensu, diversa.“ Bartling u. Wendland Beitr. z. Bot. II Heft. p. 8.

12. *M. quadrifolia*: foliis quaternis sessilibus lanceolatis ellipticisve obtusis crenatis utrinque ramisque teretibus sericeo-villosis, spica densa solitaria cylindracea, staminibus longe exsertis, filamentis medio barbatis, caule tereti ramoso fruticoso.

M. quadrifolia Roxb.

Hab. in India orientali.

13. *M. verticillata*: foliis pluribus verticillatis linearibus obtusis denticulatis glabris, spicis densis cylindraceis solitariis, calycibus pilosis, staminibus exsertis, filamentis medio barbatis, caule tereti ramoso herbaceo.

M. verticillata Roxb.

Hab. in Nepal.

α. *M. stellata* Lour. haud differre videtur. Spreng. Curae poster.

De *M. Auricularia* L. (*M. foetida* Burm.) certi quid statuere mihi non sumo. Ei *M. canescens* proxime accedere videtur *Rothio* in *Catalecta botan.*

---

†† *Capitatae. Capitato-Verticillatae.*

14. *M. aquatica*: foliis ovatis serratis hirsutis petiolatis, calycibus striatis cum pedicellis hirsutis vel subglabris.

Formae variantes.

I. *legitima*, foliis ovatis serratis glabriusculis vel sparsim pilosis, pedicellis retrorsum hispidis, calycibus striatis subglabris.

Tota planta magis glabra, quam hirsuta.

II. *Citrata*, foliis ovatis obtusiusculis serratis glabris, pedunculis calycibusque glaberrimis (staminibus corolla brevioribus).

Odore Citri excellens.

M. citrata Ehrh. *M. odorata* Smith.

Cl. *Gmelini* observatio in Flor. Bad.: „*Mentha citrata* in regionibus rhenanis lecta in loco aquoso horti botanici Carlsruhani culta, altero jam anno abiit in *M. aquaticam*, staminibus corolla duplo longioribus praeditam,“ nos movet, ut pro varietate solum *M. aquaticae* eam habeamus.

Flor. Brit. vocat eam distinctissimam a *M. aquatica* L.

III. *sativa*, foliis ovatis distincte serratis supra subglabris, infra (ad venas praecipue) pilosis, calycibus conico-cylindricis pedicellisque villosis.

Flores verticillati seu spicatum approximati. Pedicelli nonnunquam villis destituti. Variat praeterea caule flexuoso, serraturis foliorum magis vel

minus excellentibus, calycibus magis vel minus hirsutis.

Differt a praecedentibus maxime calycibus cylindricis, magis profunde incisis.

M. verticillata Fl. Wett.

M. austriaca Jacq.

M. hirsuta

α. *cruciata*

M. sativa

β. *flexuosa*

γ. *subrotundifolia*

δ. *gracilis*

Flor.

Francof.

IV. *hirsuta*, foliis cordato-ovatis supra subtusque hirsutis, caule petiolis pedicellisque hirsutissimis (capitulis subglobosis).

M. hirsuta α. *legitima* Fl. Fr.

M. villosa Fl. Fr. (capitulis ex axilla fol., nec terminali).

M. palustris Moench. (verticillata, foliis rhombo-ovatis).

V. formae inter I et IV*) intermediae, eas quasi connectentes, glabriores quam IV, et hirsutiores quam I; quibus adscribo praeter alias: *M. ripariam* Schreb.

M. hirsuta β. *latifolia* Fl. Francof.

Hab. in aquosis.

15. *Mentha intermedia*: caule ramoso subglabro, foliis rhombo-ovatis crenato-serratis in pe-

*) exceptis citrata et sativa, quae magis quam ceterae notis diagnosticis instructae sunt.

tiolum decurrentibus, petiolis verticillis longioribus, calycibus hirsutis, pedicellis glaberrimis.

M. intermedia Fl. Franc.

Obs.: Inter *aquaticam* et *rubram* intermedia, sed ad hanc propensior.

---

††† *Verticillatae*.

16. *M. rubra*: caule erecto flexuoso glabro, foliis ovatis inciso-serratis petiolatis, pedicellis calycibusque glaberrimis, dentibus setoso-hirsutis.

Caulis et petioli nonnunquam rubri. Calix quandoque totus hirsutus.

Obs.: *M. gentilis* huc pertinere videtur, quippe quae satis a *rubra* distingui non possit. Omnes fere, quas vidi, *gentilis* nonnisi *rubrae* erant.

Cum *aquatica* et quibusdam ejus formis saepius commutata.

Huc *M. gracilis* Smith. (?)

Hab. in fossis et ad fluviorum margines.

17. *M. arvensis*: caule ramoso diffuso, foliis ovatis obtuse serratis pilosis, calycibus campanulatis, una cum pedicellis hirsutis.

Magis vel minus pilosa. Verticilli densi vel laxi, approximati vel remoti, interdum maximam caulis ramorumque partem occupantes. Pedicelli haud raro glabri. Saepe longissimos stolones agens.

Odor singularis.

Foliorum forma et totus habitus valde varians.

Hab. in agris, fossis, ad rivulos etc.

Obs.: *M. badensis* Gmel, ut persuasum habeo e specimine, quod vidi ab auctore ipso communicatum, ad *arvensem* pertinet.

18. *M. lapponica*: floribus verticillatis paucis, foliis oblongo-lanceolatis petiolatis glabris, caule retrorsum scabro, calycibus asperis, pedicelli laevissimis.

Conf. *Wahlenberg*. Flor. Lappon.

19. *M. borealis*: assurgens, pubescens, foliis petiolatis ovali-lanceolatis utrinque acuminatis, floribus verticillatis, staminibus exsertis. *Pursh*. Fl. Am. sept.

Pedicelli glabri, dentes calycini ciliati.

M. borealis Mchx.

20. *M. canadensis*: floribus verticillatis, foliis lanceolatis serratis petiolatis pilosis, staminibus corollam aequantibus.

M. canadensis L.

Obs.: Inter utramque, *borealem* nempe et *canadensem*, discrimen haud magnum, secundum specimina ex Amer. septentr. translata (in herb. *Zeyh*).

21. *M. australis*: floribus verticillatis, staminibus exsertis, corollae labio superiore bilobo, calycibus tomentosis: dentibus basi intus obsolete barbatis, foliis lanceolatis, caulis adscendentis angulis marginatis scabris. *R. Br.*

Hab. in Nov. Holl.

22. *M. gracilis*: floribus verticillatis, staminibus inclusis, calycibus cylindraceis extus tomentosis: laciniarum marginibus pilis inflexis barbatis, co-

rollae labio superiore emarginato, foliis lanceolato-ovatis subtus punctatis, caule erecto. *R. Br.*

Hab. in Terra Diemen.

23. *M. satureioides*; corymbis axillaribus paucifloris, calycibus urceolatis 10 - striatis nudiusculis: dentibus intus barbatis, corollae labio superiore bifido, staminibus inclusis, foliis subellipticis integris et subrepandis glabriusculis, caule erecto: angulis denticulatis scabris. *R. Br.*

Obs.: Media inter *Saturejam* et *Mentham*.

Hab. in Nov. Holl.

P r e s l i a *)

Calyx quadridentatus, dentibus aristatis. Corolla regulariter quadrifida, laciniis integerrimis. Stamina erecta distantia, stylus inclusus.

P. cervina: caule subarticulato glaberrimo, foliis lineari-lanceolatis subintegerrimis sessilibus glabris punctatis, calycibus dentibus spinosis, bracteis palmatis.

Pulegium angustifolium C. B. Rivin.

Pulegium cervinum Mill. *Mentha cervina* L.

Var. flor. alb. et purpur.

Hab. in Gall. meridional.

P u l e g i u m.

Calyx villo clausus, bilabiatus, labio superiori trifido, inferiori bifido. Corolla quadrifida, labio superiori integro.

---

*) O p i z in Bot. Zeit. 1824, Nro. 21.

P. vulgare: caule prostrato, foliis ovatis obtusis crenatis, pedicellis calycibusque tomentosissimis dentibus ciliatis, corolla basi alba extus villosa.

Verticilli maximam caulis ramorumque partem occupantes.

Var. flore albo, corollis glabris et hirsutis.

Planta valde aromatica et suaveolens.

Pulegium vulgare Mill. *Mentha Pulegium* L.

Hab. in inundatis.

Aliquot formae hybridae.*)

E *sylvestri*, ut videtur, et *aquatica* (sativa); foliis ovato-oblongis argute serratis supra pubescentibus subtus canis, ad venas praecipue pilosis, verticillis hirsutis subspicatum coarctatis.

Hanc legi ad *Nicrum* fluvium prope *Heidelberg*, vicini erant *M. sylvestris*, *nemorosa* et *aquatica*.

E *sylvestri*, u. v., et *aquatica* (hirsuta): folia oblonga subcordata, magis ad illa *M. sylvestris* accedentia, verticilli subspicatum compositi illis *M. hirsutiae* affines. (*M. dubia* Villars).

Etiam *M. capitato-spicata* *Weihe* verisimiliter hybrida e *sylvestris* et *aquatica* (hirsuta).

E *piperita*, u. v., et *rubra*: specimina hortensia (in herb. *Zeyh.*) calycibus *M. rubrae*, foliis et odore *piperitae*.

*) *Miror*, cl. *Schiede* in opere suo: *De Plantis hybridis* — valde laudando, ex hocce genere nihil attulisse.

Duae *Menthae* spontaneae (in herb. *Zeyh.*) quae hybridae e *sylvestri* et *aquatica* esse videntur, odore vero (quod mirum) et gustu *M. piperitae* excellunt.

Non minus hybrida videtur, quam vidi in herb. *Zeyh.* sub *M. dentata* *W.*: foliis ovatis dentatis undulatis subglabris, pedicellis calycibusque glabris, dentibus sericeo-hirsutis. *M. ciliata* *Opiz.* Odore crispatae, neque summopere ab hac discedens.

—

Diagnoses plantarum novarum aut minus cognitarum a Prof. Tausch.

1. *Saxifraga thyrsoides*; foliis radicalibus rosaceo-congestis lineari-spathulatis acutis subcarinatis subintegerrimis margine crustaceo-punctatis; racemo denso oblongo glaberrimo; petalis oblongo-cuneatis calyce multo longioribus.

Hab. cum *S. Aizoone* et *calyciflora* in Apeninis. 24.

Folia fere *S. longifoliae* *Lapeyr.* sed angustiora multo breviora; flores *S. Cotyledonis*, sed in racemum densum candidissimum glaberrimum congesti.

2. *Saxifraga Hostii*; foliis radicalibus rosaceo-congestis erectiusculis lanceolatis obtusis basi subaequalibus crustaceo-serrulatis; caule elato, corymbo glanduloso elongato: petalis ellipticis.

S. longifolia. *Host* austr. 1. p. 499. et plur. Aut. Hortorumque.

Hab. in alpihus imperii Austriaci. 24.

Differt a *S. longifolia* e Pyrenaeis (Lapeyr. pyr. t. 2.) quacum hucusque juncta fuit, quam maxime. Differentia ex diagnosi *S. longifoliae* addita optime elucebit, estque: *S.* foliis radicalibus rosaceo-congestis lineari-lanceolatis elongatis laxis acutiusculis basi attenuatis subintegerrimis margine crustaceo-punctatis; racemo elongato laxo glanduloso, petalis obovatis. Cum *S. Aizoone*, a qua *S. recta* Lapeyr. non differt, multo magis convenit; at differt caule fere duplo altiore, foliis longioribus erectioribus lanceolatis basi vix angustatis minutissime serrulatis subcrenulatis, nec spatulatis argute serratis. *S. crustata* Vest. omnino *S. longifoliae* forma foliorum affinior propriam speciem efficit.

3. *Saxifraga squarrosa* (Sieb. Fl. Aust. exs. n. 133.) surculis dense cespitosis; foliis imbricatis linearibus trigonis acutiusculis cretaceo-punctatis leviter recurvatis; caule subfiliformi multifloro glanduloso.

S. caesia. Scop. carn. 1. p. 294. t. 15. f. 495. (excl. syn.)

Hab. in alpibus Tyrolis (Sieb.) Voehinensibus (Scop.).

Foliatio fere *S. diapensioidis*, inflorescentia *S. caesiae*, quae cespitibus minus densis, foliis laxioribus lineari-oblongis obtusis carinatis valde recurvatis optime differt.

4. *Saxifraga oppositifolia* β . *lichenoides*: surculis brevissimis cespitosis 1-floris; foliis imbricatis
Sylloge T. II.

catis minimis rotundato-spathulatis basi longe attenuatis tenuissime ciliatis.

Hab. in Alpibus Pedemontanis. 24.

Flores *S. oppositifolia* multo minores. Folia apice retusa punctata, quod etiam in *oppositifolia* et *biflora* observatur; sed basis eorum elongata angustata ciliis tenuissimis nec crebris elongatis donata. Tota herba crustae lichenoideae simillima.

5. *Saxifraga Candollii*: foliis inferioribus longe petiolatis glabriusculis subrhomboideo-cuneatis ad medium palmatim 5-7fidis, lobis porrectis lanceolatis acutis subdentatis; corymbo denso multifloro, floribus tubulosis obtusis dentibusque calycinis elongatis.

Hab. in Pyrenaeis, unde cl. *de Candolle Siebero* cummunicavit nomine *S. geranioidis*. cui quidem quoad inflorescentiam simillima, foliis autem diversissima est. Folia enim sunt glabriuscula late cuneata ad medium usque palmatifida lobis rectis subintegris acutis; nec glanduloso-viscosa reniformia ad basim fere usque pedatim secta, laciniis obovatis obtusis divaricatissimis.

6. *Dianthus acuminatus*: floribus solitariis corymbosis congestis, squamis calycinis longe acuminatis dimidio calycis sublongioribus, petalis capillaceo-multifidis barbatis; foliis linearibus elongatis longe acuminatis.

Hab. ad Montfalconium. 24.

D. superbo magnitudine totoque habitu simillimus sed caule minus ramoso, floribus subcon-

gestis, squamis calycinis, petalis minus profunde incisus, foliisque angustioribus acuminatissimis differt.

7. *Dianthus nodosus*: floribus solitariis paniculatis, squamis brevissimis obtusis imbricatis, petalis denticulatis imberbibus, caule debili nodoso decumbente; foliis angustissimis: fasciculorum reflexis.

Hab. cum *D. littorali* Host in Dalmatia. 24.

D. sylvestrem proxime accedit; sed squamae calycinae 6-8 imbricatae, caulis admodum flexuosus nodosus decumbens.

8. *Dianthus sylvestris* β . *macranthus*: caule elatiore 1-multi-floro, calycibus planta alpina duplo longioribus, squamis latissimis laxis.

Hab. in Dalmatia. 24.

Eadem est planta, quae olim e horto Berolinensi qua *D. virgineus* exivit. An huc *D. Caryophyllus* Scop. pertinet.

9. *Arenaria macrocalyx*: caulibus prostratis; foliis lineari-lanceolatis acutis glabris; pedunculis in dichotomia demum reflexis; sepalis amplissimis ovalis mucronatis glabris 1-nerviis corolla sublongioribus.

Hab. in alpibus Menda, unde *Siebero* qua *A. montana* communicata. 24.

Cum pluribus aliis optime notis et pedunculis fructiferis reflexis donatis propriam generis sectionem efficit.

10. *Cerastium alsinifolium*: capsulis cylindricis curvatis calyce duplo longioribus; caulibus filiformibus repentibus apice pilosis; foliis lanceo-

lato-spathulatis crassiusculis glaberrimis; pedunculis terminalibus subternis, petalis calyce duplo longioribus.

Hab. in rupestribus Bohemiae ad Einsiedel. 24.

Inter omnia, quae nosco, *C. carinthiaco* quodam modo affine.

11. *Linum fastigiatum*: glabrum, caulibus cespitosis adscendentibus; foliis anguste linearibus acuminatis 3-nerviis; corymbo terminali congesto paucifloro, sepalis subrotundo-ovatis mucronatis capsula petalisque (coeruleis) fere duplo brevioribus.

Hab. in Europa australi. 24.

Qua *L. strictum* Sieber communicatum. Proxime *L. diffusum* Schult. quod vero semper in cultura annum observavi, accedit.

12. *Linum laeve* (Scop. carn. 1. p. 231. t. 2. f. 384.) caulibus cespitosis brevibus adscendentibus apice 2-fidis paucifloris; foliis linearibus acutis enerviis; sepalis ellipticis obtusis nervosis capsulam subaequantibus, petalis acutiusculis 2-plo brevioribus.

Hab. in Carnioliae montibus. (Sieb. saepius attulit.) 24.

Folia latiuscula. *L. austriaco* magis affine ac *L. alpino*, cui posteriori *L. montanum* Schleich. ex angustia foliorum multum accedit, sepalis vero exterioribus acuminatis differt.

13. *Arabis apennina*; foliis pilis ramosis sublanatis, inferioribus obovatis obtusis basi valde attenuatis paucidentatis repandis, superioribus amplexicaulis, petalis calyce duplo longioribus.

Hab. cum *A. rosea* Cand. quae floribus albis variat, in Apenninis. 24.

Proxima *A. alpinae*, sed differt indumento candido longiore sublanato, foliis latioribus obovatis obtuse et paucidentatis repandis, nec subserato-dentatis.

14. *Berteroa viridis*: siliculis ovatis subventricosis glaberrimis; foliis obtusis integerrimis pilis stellatis hirtis.

Hab. in Dalmatia. 24.

Simillima *B. incanae*, at folia integerrima pilis longioribus minus densis tecta viridia vix incana. Silicula utrinque attenuata.

15. *Trifolium patulum*: caule erecto ramoso patulo glabro; foliolis anguste-lanceolatis mucronatis venosissimis pilosis, stipulis linearibus subulatis; capitulis geminis subsessilibus laxis demum cylindraceutis, dentibus calycinis setaceis subaequalibus tubo corollae sublongioribus.

Hab. in Dalmatia. 24.

Pulchra species major, caule admodum patulo flexuoso et floribus laxis *T. medic* affine, sed caulis erectus glaber, foliola angusta et spicae elongatae.

16. *Trifolium caucasicum*: caule ascendente foliolisque anguste lanceolatis breve acuminatis pilosis, stipulis lineari-lanceolatis subulatis; capitulis oblongis pedunculatis, dentibus calycinis setaceis inaequalibus: infimo tubo corollae longiore.

Nomine *T. ochroleuci* *M. a Bieb.* e Caucaso communicavit Cl. *Hoffmann*, magis autem *T. pannonico* affine est, a quo caule debili ascen-

dente, foliis, capitulis floribusque duplo minoribus solo aspectu differt.

17. *Onosma tenuifolium*: calycibus fructus erectis cauleque simplici hirsutis; foliis linearibus margine revolutis sparse pilis stellatis strigosis (viridibus).

Hab. in monte Karschio Carnioliae.

Proximum *O. cinereo* Sieb. (angustifolio Lehm.) quod etiam in Apenninis crescit, cujusque diagnosis erit: *O.* calycibus fructus erectis cauleque simplici appresse strigosis; foliis linearibus margine revolutis dense pilis stellatis strigosis cinereis. Ab *O. stellulato*, quod ex Dalmatia possideo differt foliis angustis non canescentibus.

18. *Campanula dalmatica*: Cervicaria (calycibus glomeratis bracteatis exappendiculatis); foliis obtusis subintegerrimis hirtis; radicalibus ovato-caulinis lanceolato-spathulatis subamplexicaulibus; floribus terminalibus capitatis, involucris lanceolatis foliaceis.

Hab. in Dalmatia cum *C. ligulata* W. K. cui simillima, sed differt indumento hirto nec hispido, foliis subintegerrimis, calycibus exappendiculatis.

19. *Phyteuma armeriaefolia*: capitulo globoso bracteis late ovatis acutis villosis longiore; foliis spathulato-linearibus apice dentatis pilosis, caule paucifolio.

Hab. in alpihus Carinthiae, unde Sieber tantum ex primo itinere qua *P. hemisphaericum* attulit. 24.

Species fere media inter *P. pauciflorum* et *hemisphaericum*, differt praeter notas indicatas capitulo floribusque majoribus speciosis.

20. *Erythraea Centaurium* β *capitata*: caule simplici abbreviato; floribus terminalibus capitatis bracteatis.

Hab. cum *E. tenuiflora* Link in Dalmatia. ☉.

Folia et flores magnitudine *E. Centaurii*, sed caulis digitalis, et flores in capitulum simplex aut proliferum congesti. Calyces longitudine tubi corollae. An species an var. pumila contracta e paucissimis individuis, quae exstant, vix dijudicandum.

21. *Veronica apennina*: racemo terminali laxo cauleque basi repente glanduloso-piloso; foliis ovalibus obtusis subcrenulatis.

H. in Apenninis. 24.

Media inter *V. serpillifoliam* et *alpinam*; prioris herba, alterius floribus, sed in racemum laxum nec in corymbum congestum dispositis gloriatur.

22. *Veronica brevicaulis*: racemis laterali-
bus caulem decumbentem villosum superantibus;
foliis ovatis obtusis leviter dentatis sessilibus; caly-
cibus 5 - partitis inaequalibus hirsutis.

Hab. in Apenninis. 24.

Caules plures e radice ex decumbenti ascen-
dentes digitales aut nonnunquam una cum racemis
digitales. Flores speciosissimi fere maximi nomi-
nandi. *V. prostratae* proxima.

23. *Linaria apennina*: foliis oppositis re-
niformibus leviter 5 - lobis, lobis mucronulatis

integerrimis cum petiolis dense pubescentibus; calycibus obtusis calcare crasso subulato recto brevioribus.

Hab. in Apenninis. 24.

Affinis L. *Cymbalariae*; sed folia majora opposita minus profunde lobata, flores dilute coerulei multo majores.

24. *Satureja fasciculata*: cymis axillaribus subspicatis secundis; foliis linearibus complicatis nervis fasciculatis hirtis scaberrimis; caule fruticoso.

Hab. in Dalmatia. h.

Affinis S. *Thymbrae* L. et *Tragoriganae* Tausch M. S. pl. Cretae rar. (Thymo Tragorigano L.) sed flores non verticillato-capitati. Folia fere *Menthae cervinae* sed punctatissima scaberrima.

25. *Thymus (Acinos) villosissimus*: verticillis sub 6-floris, calycibus corolla brevioribus cauleque albo-villosissimis; foliis lanceolatis acuminatis utrinque sub 1-dentatis villosis.

Hab. in Apenninis. ☉.

Calyces magni *T. graveolentis* corolla $\frac{1}{3}$ breviores.

26. *Mentha plicata*: floribus verticillatis pilosis; foliis late ovatis subcordatis plicatis obtuse serratis cauleque erecto glabriusculis.

Hab. ad fossas rivulosque Bohemiae. 24.

Quo magis plantae lusui fovent, eo generaliores ponenda sunt diagnoses. Haec nostra magnitudine majori, glabritie substantiaque foliorum crassa secundum venas plicata ab affinibus distinctissima. Odor debilis inamoenus.

27. *Mentha dalmatica*: floribus verticillatis villosis; foliis oblongo-lanceolatis serratis utrinque attenuatis pilosis subtus mollissime villosis; caule erecto ramoso villosa. (Oder fortis et gratus.)

Hab. in Dalmatia, ubi et *M. silvestris* singularis varietas lanata, caule nempe foliisque crassis subtus niveo-lanatis obvenit. 24.

28. *Dipsacus silvestris* β *horridus*: caule aculeatissimo.

H. in Dalmatia.

Licet indumento *D. feroci* Loisl. sit similis, tamen solum est var. *D. silvestris*; capitulum enim est ovatum involucre elongato paleisque erectis, nec subglobosum involucris paleisque patentibus, terminalibus maximis spiniformibus ut in *Echinope spinoso*, denique folia superiora sunt lanceolata integra basi connata, nec pinnatifida.

29. *Cirsium Pumilio*: foliis lineari-lanceolatis inermibus pilosis basi subdentatis longitudine scapi subnudi 1-flori; squamis anthodii imbricatis patulo-mucronatis.

Nomine *Cnici pygmaei* (Saussureae pygmaeae Spr.) comunicavit Sieber ex alpebus Austriacis. 24.

Licet herba sit *Saussureae pygmaeae* similis ut ovum ovo; tamen structura floris est alienissima, et maximam affinitatem cum flore *Cirsii arvensis* (Serratulae arvensis L.) habet.

30. *Centaurea glaberrima*: caule gracili erecto paniculato patulo; foliis bipinnatisectis, laciniis angustissime linearibus sulcatis mucronatis;

anthodio turbinato laevigato, squamis appressissimis parce ciliatis.

Hab. in Dalmatia.

Affinis *C. paniculatae*, sed anthodium 4-plo-
fere minus, turbinatum, squamis appressissimis lae-
vigatis apice flavo-pallescentibus, flosculi elongati
et tota glaberrima.

31. *Centaurea karschiana* (Scop carn. 2.
p. 140. t. 55.) caule humili paniculato foliisque
pinnatisectis linearibus rigidis glabriusculis, sum-
mis indivisis; squamis anthodii rigide ciliatis mu-
ticis mucronatisve.

β . *spinosociliata*: squamis anthodii ciliatis
mucrone rigida terminatis. *C. spinoso-ciliata*.
Bernh. in Spr. syst. veg. 3. p. 403.

Hab. in monte Karschio, unde *Sieber* am-
bas varietates promiscuas attulit. Herba ambarum
non distinguenda, flores vix, nisi quod in β .
squamae spina terminentur eodem modo ac in *C.*
scabiosa de qua varietas spinosa *C. spinulosa*
Rochel audit. Nil nisi varietates has formas effi-
cere evincitur e nimia versabilitate spinarum in
genere, imprimis in *Centaurea*, uti jam *Scopoli*
optime de *C. collina* exposuit, quam ipse e Ter-
gesto squamis penitus inermibus ciliatis, e Gallia
autem squamis spina diversae longitudinis, imo
subcomposita terminatis possideo.

32. *Anthemis apennina*: caulibus cespitosis
ascendentibus 1-floris foliisque subbipinnatisectis
pilosius, laciniis linearibus elongatis carnosulis mu-

cronatis; squamis anthodii ovatis nigro-marginatis, paleis acuminatis integerrimis; radice fibrosa.

Hab. in Apenninis cum elegantissima *A. Barrelieri* T. 24.

Proxima *A. alpinae*, sed differt radice fibrosa fere insipida, caulibus adscendentibus, foliorum laciniis supra excavatis, squamis anthodii ovatis regulariter imbricatis, nec linearibus subaequalibus, denique paleis non spathulatis dentatis.

An *A. petraea* Ten. sit? licet iconem hujus inspexerim, eruere non valeo.

33. *Tussilago racemosa*: floribus discoideis in racemum ovatum laxum dispositis; foliis subrotundo-cordatis denticulatis levissime floccosis concoloribus.

Hab. in Italia. 24.

Folia non repanda, exacte *T. fragrantis*; racemus autem obtusissimus ovatus multo quam in aliis laxior. Flores albi.

34. *Chrysanthemum Bauhini*: caule unifloro; foliisque lanceolatis denticulato-serratis glaberrimis sessilibus, inferioribus basi longe attenuatis. *Bellis montana major folio acuto*. *C. Bauh. prod. p. 121. c. ic. Chrysanthemum atratum* β . *Linn. spec. 1252.*

Hab. in montibus Euganeis (Bauh.). Ego vidi vivum sub plantis alpinis horti bot. Prag. sub var. *Ch. atrati*.

Folia fere lanceolata densius denticulata serrata 3'' excedentia, squamae anthodii levissime fusco-marginatae. *Ch. atratum* licet admodum

foliis angustioribus aut latioribus, dentatis aut subpinnatifidis variet, semper folia inferiora cuneata gerit, suntque carnosiora.

35. *Senecio apenninus*: corymbo paucifloro inaequali, involucris anthodio duplo brevioribus; foliis denticulatis glabris, inferioribus ovatis obtusis petiolatis, superioribus lanceolatis acutis subamplexicaulibus.

Hab. in Apenninis. 24.

Proximus *S. Doronico* L. sed differt corymbo sub 4-floro prolifero, pedunculis nempe inferioribus longioribus, nec furcatis; floribus duplo minoribus pallidis; involucro anthodium non adaequante.

36. *Senecio apuanus*: radio sub 6-floro, corymbo stricto cymoso, involucris anthodii linearibus; foliis ovatis abrupte acuminatis dentato-serratis basi attenuatis sessilibus, cauleque dense pubescentibus.

Hab. ad radices alpium Apuanarum. 24.

Corymbus compositus partialibus cymosis ut in *S. Doria*. Folia ovata abrupte in acumen elongatum integerrimum attenuata.

37. *Senecio frondosus*: radio sub 5-floro, corymbo constricto foliato, involucris subfoliaceis anthodio duplo longioribus; foliis oblongis semiamplexicaulibus breve acuminatis dentato-serratis glabris subnitidis.

Hab. in vallibus elatioribus humidis sudetorum. 24.

Corymbus brevis pedunculatus, et quasi foliis suffultus.

38- *Senecio bohemicus*: radio multifloro, corymbo congesto; foliis lanceolatis serratis basi attenuatis subpetiolatis glabris ac vix floccosis.

Hab. ad stagna Bohemiae ad Liebitz (Dr. Mann.) 24.

Flores magnitudine *S. paludosi* sed congesti, folia breviora glabra minus serrata, basi non amplexicaulia, nec utrinque ensiformi - auriculata.

39. *Senecio multangularis*: corymbo composito, calycibus intactis; foliis auriculato - amplexicaulibus pinnatifidis, laciniis oblongis subdivisis angulato - dentatis, cauleque erecto demum denudatis.

Hab. in Dalmatia. ☉?

Videtur eadem planta, quae in hortis vulgaris nomine *S. montani* W. colitur, licet in culta laciniarum foliorum magis remotae sint, quam vero densitate et latitudine laciniarum admodum variantem vidi. *S. montanus* W. ex diagnosi et loco natali indicato a *S. rupestri* W. et K. non differt.

40. *Inula stricta*: foliis lanceolatis subamplexicaulibus rigidis ciliato - scabris; pedunculis 1 - floris corymbosis strictis inferioribus elongatis; squamis anthodii lanceolatis squarrosis.

I. Bubonium hort. Prag. 24.

Flores magnitudine *I. salicinae*, *I. Bubonio* fero duplo majores, in pedunculis elongatis 1 - floris corymbum pauciflorum constituentibus. Folia bene lanceolata acuta, nec acuminata nec basi subauri-

culato-cordata, uti in *I. salicina*. *I. Bubonium*, quam e Dalmatia habeo, sequentem diagnosin agnoscit: I. foliis confertis oblongis subamplexicaulibus rigidis scabris, glanduloso-dentatis ciliolatisque; corymbo denso multifloro, pedunculis subdivisis, squamis anthodii ovatis squarrosis.

41. *Solidago laxa*: caule corymboso multifloro, pedicellis corollaeque radiis elongatis; foliis ovato-lanceolatis serratis glabris, superioribus integerrimis.

Hab. in Europa australi. 24.

S. virgaureae habitu proxima, sed caulis corymbosus subfastigatus, flores duplo majores longe pedunculati.

42. *Statice angustifolia*: foliis lanceolatis crassiusculis mucronatis eveniis punctato-scabriusculis; scapo angulato glabro corymboso, spicis 2-fidis imbricatis erectiusculis.

Hab. in littorali Austriaco. 24.

Inflorescentia et scapus obtuse angulatus *St. Limonii*, sed spicae longiores magis erectae, folia lanceolata unguem vix lata, punctulata.

43. *Statice dictyophora*: foliis lanceolato-spathulatis retusis punctato-scabris; scapo decumbente ramosissimo articulato glabro, articulis angulatis divaricatis, spicis elongatis erectiusculis terminalibus; squamis 2-floris.

H. in Dalmatia. 24.

St. cordata proxima, sed differt magnitudine in omni majori, scapo decumbente, spicis erectiusculis, squamis 2-floris.

44. *Statice glomerata*: foliis oblongo-spathulatis mucronatis glaucis 3-nerviis, scapo furcato subdiviso erecto glabro; spicis brevibus dense imbricatis congestis.

H. in Sardinia, unde nomine *St. spathulatae* venit. 24.

Folia fere *St. spathulatae*, sed minora, flores fere *St. auriculaefolia*.

45. *Statice airoides*: foliis spathulato-linearibus acuminatis, scapo erecto gracili ramosissimo corymboso, ramis sterilibus erectis; spicis imbricatis abbreviatis.

Hab. in Sardinia. 24. Folia parvula, flores minimi.

46. *St. coralloides*: foliis spathulato-linearibus mucronatis; scapo ramosissimo densissime verruculato, ramulis teretibus crassioribus, sterilibus intricatis, terminalibus sub 3-floris.

Hab. in Sibiria. 24.

47. *Euphorbia lucida* β . *leiocarpa*: capsula levi; foliis subacuminatis.

Hab. ad stagna Bohemiae. 24.

48. *Allium crinitum*: caule teretifolio umbellifero, umbella capitata laxa spatham ovatam breve cuspidatam duplo excedente; staminibus 3-cuspidatis longe exsertis; foliis teretibus supra sulcatis.

Hab. in Austria. (Cl. Steinmann com.) 24.

A. sphaerocephalo propinquum. Petala alba carina flavescente.

49. *Allium amethystinum*: caule (planifolio) umbellifero, umbella globosa spatha subulata duplo

breviore; pedunculis capillaribus coloratis; staminibus 3-cuspidatis petalis lanceolatis duplo longioribus.

Hab. in Dalmatia, unde herbarius *Sieberi* summitates absque foliis attulit, sed ex summa affinitate cum *A. Porro* et *Ampelopraso* certe sunt plana. Umbella major, densa pedunculis capillaribus amethystinis $\frac{1}{2}$ - $\frac{2}{3}$ '' longis. Flores oblongi minimi plus minusve purpurascens.

50. *Gladiolus dalmaticus*: floribus alternis subspicatis erectiusculis subbringentibus; corollae laciniis oblongis obtusis: inferioribus 2 lateralibus suprema $\frac{1}{3}$ brevioribus, antheris filamentis sublongioribus; foliis ensatis.

Hab. cum *G. communi* L. in Dalmatia. 24.

E m e n d a n d a.

Schultz. Observ. Bryologic. Particul. altera (vid. Syllog. botanic. T. II.)

Pag.	177.	lin.	12	a supra	lege	pulcherrimum
„	178.	„	7	a supra	„	capsula operculata
„	190.	„	4	ab infra	„	Swartz
„	191.	„	12	a supra	„	gracile
„	196.	„	6	ab infra	„	destituta
„	200.	„	8	a supra	„	extentam
„	203.	„	6	ab infra	„	stramineum
„	211.	„	7	a supra	„	divulgaverit
„	213.	„	15	a supra	„	aduncum &c.

This book should be returned to the Library on or before the last date stamped below.

A fine of five cents a day is incurred by retaining it beyond the specified time.

Please return promptly.

FL
778°
Get
TR

HARVARD UNIVERSITY

LIBRARY

OF THE

GRAY HERBARIUM

Received 12 Nov., 1925.

Transferred from
Harvard College Library

